ZACHODNIOPOMORSKI
MAGAZYN Rolniczy

Nr 170
Maj 2022
ISSN 1734-6657
Cena 3,00 zł

ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W BARZKOWICACH

Jak zostać rolnikiem?

MAJ W OGRODZIE

- Jak kupować ule, aby służyły nam długie lata?
- Wszechstronny dron: posieje, posadzi, rozsieje nawóz
- Zmiany w prowadzeniu RHD

eprasa.pl 10e057f180

Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
zaprasza na III Krajowe Dni Pola 2022

Jedno z największych wydarzeń sektora rolniczego w kraju – w tym roku pod hasłem #rolnictwoprzyszłości, podsumuje dotychczasowe osiągnięcia polskiego rolnictwa oraz zaprezentuje dobre praktyki, rozwiązania i metody gospodarowania do zastosowania w nowoczesnych gospodarstwach rolnych: ciągniki, maszyny, urządzenia oraz środki do produkcji rolniczej.

Organizatorem III Krajowych Dni Pola w dniach 11 do 13 czerwca 2022 r., w Płońsku przy ul. Sienkiewicza 11, jest Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Na Polu Doświadczalnym należącym od prawie 99 lat do Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego Oddział Poświętne w Płońsku, nasi Goście zobaczą rozwiązania wpisujące się w cele *Europejskiego Zielonego Ładu*, m.in. bioróżnorodność gatunkową i odmianową, technologię ochrony roślin w oparciu o prowadzony monitoring występowania agrofagów. Zaprezentujemy wyniki doświadczeń polowych, nowe techniki i technologie uprawy oraz odmiany roślin.
W ramach zadań *Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)* zaprosimy Państwa na spotkania do namiotów tematycznych z naukowcami Instytutów Naukowo-Badawczych i uczelni wyższych, artystami ludowymi, wytwórcami, członkiniami Kół Gospodyń Wiejskich, właścicielami gospodarstw agroturystycznych, zagród edukacyjnych czy doradcami wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego.

Zaprezentujemy przykłady dziedzictwa kulturowego i kulinarnego wsi mazowieckiej czy dokonania rolnictwa ekologicznego na Mazowszu.

#rolnictwoprzyszłości...
... jakie będzie? czy zagwarantuje Polsce i Europie wystarczające zasoby żywności? czego potrzeba, by młodzi kontynuowali niejednokrotnie wielopokoleniową tradycję gospodarowania?
Wpisując się w zamierzenia Wspólnej Polityki Rolnej, między innymi większego ukierunkowania na badania naukowe, technologię i cyfryzację czy promowania udziału młodych ludzi w gospodarowaniu na wsi, zaprosiliśmy na **III Krajowe Dni Pola** uczniów klas rolniczych oraz studentów kierunków rolniczych. Pragnąc odpowiedzi na powyższe pytania oraz dążąc do wsparcia młodego pokolenia rolników, wspólnie spróbujemy stworzyć taki agromodel gospodarstwa, który w przyszłości pozwoli na sprawne, bezpieczne, dochodowe i stabilne finansowo, funkcjonowanie sektora rolnego w Polsce. Zapraszamy wystawców, rolników, producentów, mieszkańców obszarów wiejskich i wszystkich zainteresowanych do Płońska na wystawy, kiermasze, prezentacje, pokazy i degustacje!

III Krajowe Dni Pola będą transmitowane online na kanałach **facebook.com/modrwarszawa** oraz **youtube.com/c/MODRWarszawa1**
Zapraszamy na stronę: **dnipola2022.pl**

PATRONAT HONOROWY

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI · WOJEWODA MAZOWIECKI · Mazowsze serce Polski · KRIR

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie"
Operacja opracowana przez Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Warszawie
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich" Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

SKR Strzelce Krajeńskie spółka z o.o.
jest firmą działającą w branży rolnej specjalizującą się w sprzedaży nawozów, środków ochrony roślin oraz handlu zbożami.

Poszukujemy kandydata do pracy na stanowisku:

PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY

Opis stanowiska:
- sprzedaż nawozów, środków ochrony roślin oraz innych środków do produkcji rolnej,
- fachowe doradztwo w zakresie uprawy, nawożenia i ochrony roślin,
- praca w terenie, kontakt z rolnikami, wizyty w gospodarstwach rolnych,
- utrzymywanie relacji z dotychczasowymi klientami oraz pozyskiwanie nowych.

Oferujemy:
- pracę w firmie o ustabilizowanej pozycji na rynku,
- umowę o pracę na pełen etat,
- atrakcyjne wynagrodzenie adekwatne do osiąganych wyników,
- niezbędne narzędzia pracy (samochód służbowy, laptop, telefon komórkowy).

Wymagania:
- wykształcenie rolnicze,
- szeroka wiedza z zakresu agronomii, a w szczególności uprawy i stosowanie środków ochrony roślin,
- mile widziane doświadczenie handlowe w rolnictwie,
- dyspozycyjność i zaangażowanie w wykonywaną pracę,
- łatwość nawiązywania kontaktów,
- prawo jazdy kat. B

CV i list m,otywacyjny prosimy kierować na adres: **sekretariat@skrstrzelce.pl**

Prosimy o zawarcie w CV klauzuli:
„Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w mojej ofercie pracy dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji (zgodnie z ustawą z dn. 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych Dz. U. z 2016r. poz. 922).

SKR Strzelce Krajeńskie spółka z o.o.
jest firmą działającą w branży rolnej specjalizującą się w sprzedaży nawozów, środków ochrony roślin oraz handlu zbożami.

Poszukujemy kandydata do pracy na stanowisku:

SPECJALISTA w HANDLU ZBÓŻ

Opis stanowiska:
- praca w siedzibie firmy i w terenie w zależności od potrzeb,
- przygotowywanie dokumentacji związanej z obrotem zbóż,
- organizacja transportu – czynności spedycyjne,
- kontakt z rolnikami, wizyty w gospodarstwach rolnych,
- utrzymanie relacji z dotychczasowymi klientami oraz pozyskiwanie nowych.

Oferujemy:
- umowę o pracę na pełen etat i atrakcyjne wynagrodzenie,
- pracę w stabilnej firmie,
- niezbędne narzędzia pracy (samochód służbowy, laptop, telefon komórkowy).

Wymagania:
- wykształcenie wyższe lub średnie o profilu rolniczym,
- mile widziane doświadczenie handlowe w branży rolniczej,
- samodzielność w organizacji pracy,
- łatwość nawiązywania kontaktów,
- prawo jazdy kat. B

CV i list motywacyjny prosimy kierować na adres: **sekretariat@skrstrzelce.pl**

Prosimy o zawarcie w CV klauzuli:
„Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w mojej ofercie pracy dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji (zgodnie z ustawą z dn. 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych Dz. U. z 2016r. poz. 922).

eprasa.pl 10e057f180

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

5/ Wiosenna Wystawa Ogrodniczo-Pszczelarska
7/ Moja Pasja Rękodzieło
8/ Budowanie tożsamości regionu
9/ Kolejny raz przekraczamy granicę, czyli świąteczna integracja polsko-niemiecka
10/ V Wojewódzki Konkurs Wielkanocny „Wielkanoc z Tradycją”
12/ Sandomierski Szlak Winiarski
14/ Od polskich marek do Valtry i Fendt
16/ Produkujemy wozy paszowe pod wymiar
18/ Agroliga 2022
19/ Cudze chwalicie, swoje poznajcie
20/ Zagrody edukacyjne szansą na rozwój obszarów wiejskich
23/ Zagrody edukacyjne województwa zachodniopomorskiego: Gospodarstwo edukacyjne w Labiryntach
24/ Zmiany w prowadzeniu RHD
25/ ZOO-zwierzenia zootechnika: Nędznicy kończą zawsze tak samo
28/ Uwaga na barszcz

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

30/ Co to są odmiany amatorskie?
31/ Zalecenia
32/ Jak prawidłowo rozpocząć sezon pastwiskowy
34/ Zalecenia
35/ Jak kupować ule, aby służyły nam długie lata? Ule poliuretanowe (1)
39/ Wszechstronny dron: posieje, posadzi, rozsieje nawóz
42/ Dopłaty do nawozów

PORADNIK GOSPODYNI

43/ Latte Art – kawa jak malowana...
45/ Maj w ogrodzie
47/ Kalendarz biodynamiczny

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

48/ Dopłaty do kredytów preferencyjnych na zakup ziemi tylko dla rolników wnioskujących o dopłaty bezpośrednie
48/ Współpraca – wkrótce nabór wniosków
49/ Zmiany terminów naborów PROW
49/ Nabór wniosków na tworzenie grup i organizacji producentów
49/ Pieniądze dla pszczelarzy
50/ 5 do 7 tysięcy wsparcia dla KGW
51/ Jak zostać rolnikiem?
54/ Informacja handlowo-rynkowa
57/ Rynki rolne

Szanowni Państwo

W czasach kryzysów i zagrożeń fundamentalną sprawą jest szybkie reagowanie na sytuację geopolityczną. Rolnicy produkujący żywność muszą czuć, że państwo polskie stoi za nimi i nieustannie wspiera gospodarkę rolną, a zaufanie do instytucji rolniczych idzie razem ze sprawnym i odpowiedzialnym działaniem. Sprawne działania resortu rolnictwa przyczyniły się do tego, że Komisja Europejska zatwierdziła polski program przeznaczony na wsparcie polskiego rolnictwa i dlatego łączny poziom dopłat wyniesie blisko 4 mld zł. Konsekwentnie realizowany program dla rolników przyczynia się do zapewnia bezpieczeństwa żywnościowego kraju, w skład którego wchodzą m.in.: program ubezpieczeń dla rolników, dopłaty do zakupu nawozów. Rolnicy otrzymają do każdego hektara upraw rolnych do 500 zł, a pastwisk i łąk do 250 zł. Rolnictwo jest niezwykle ważnym aspektem gospodarki, a dzięki sprawnym działaniom instytucji rolniczych rolnicy odczuwają wsparcie i dbałość o to, by pomimo trudnych czasów polska wieś mogła bezpiecznie się rozwijać. W poprzednich latach podczas niekorzystnych warunków atmosferycznych najbardziej potrzebujący otrzymywali pomoc od państwa, by łagodzić przebieg kryzysów, zapewnić odszkodowania za klęski żywiołowe i wzmacniać polskie rolnictwo.

Rząd inwestuje w polską gospodarkę i udziela wsparcia dla strategicznego sektora przemysłu pamiętając o budowie kluczowych inwestycji wpływających na uniezależnienie się od wysokich cen surowców energetycznych, które kształtują wysokość kosztów produkcji. Ostatnie wydarzenia geopolityczne i podpisane memorandum o współpracy przy eksporcie i imporcie ukraińskich towarów daje zwiększone możliwości eksportowe na rynki unijne i światowe przez polskie i ukraińskie firmy w obliczy światowej Putin - inflacji na żywność. W świetle nowych wydarzeń ostatnich czasów istnieje potrzeba uaktualnienia Wojewódzkich Programów Rolnych i dostosowanie ich do zmieniających się potrzeb. Niewątpliwie województwo zachodniopomorskie słynie z dużych gospodarstw o wysokim potencjale produkcyjno-organizacyjnym, dlatego stworzenie korzystnych rozwiązań dla funkcjonowania gospodarstw wpływających na pozytywną budowę gospodarki jest kluczowe.

Wyjątkowy miesiąc maj to czas strzelania w źdźbło zbóż ozimych, a później jarych, to przyroda, która rozkwita w sadach i ogrodach, to prace polowe i zabiegi, ale także obserwacja upraw i pogody. Czynniki, od których zależy wielkość przyszłych zbiorów to chociażby odpowiednio dobrane terminy zasiewów, dobrze dobrany materiał siewny czy terminowość zabiegów agrotechnicznych. Próchnica zwiększająca pojemność wodną gleby, przy odpowiednim nawożeniu i nawodnieniu daje większe możliwości osiągnięcia zadowalających zbiorów, wyprodukowanie płodów rolnych wiąże się z odpowiednim odżywianiem roślin w niezbędne składniki. Wszystkie te czynniki są istotne, aby uzyskać dobre plony. Jedną z lepszych inwestycji w gospodarstwie jest inwestycja w swoją wiedzę. Aby podpatrzeć jak przebiega proces wegetacji różnych roślin wpisanych do rejestru odmian, roślin rolniczych, warzywnych i sadowniczych na poletkach demonstracyjnych. ZODR w Barzkowicach co roku prezentuje rośliny na poletkach demonstracyjnych. W tym roku chcemy przedstawić 65 odmian roślin uprawnych, w tym zboża ozime, jare, strączkowe i miododajne. ZODR w Barzkowicach organizuje na swoich poletkach 22 czerwca „XIII Warsztaty polowe". Są to warsztaty organizowane w ramach Krajowych Dni Pola, na które już dziś Państwa serdecznie zapraszamy. Zachęcamy także do odwiedzania poletek naszych partnerów wpisanych do Krajowej Sieci Gospodarstw Demonstracyjnych przedstawiających dobre wzorce i dobre praktyki rolnicze. Więcej informacji na te i inne tematy rolnicze uzyskają Państwo w naszych biurach powiatowych, gdzie wykwalifikowani doradcy udzielają wszelkich porad i wypełnią wnioski, m.in. w zakresie uzyskania pomocy finansowej, rozwiązywania problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych, realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych i biznesplanów.

Dyrekcja ZODR w Barzkowicach

eprasa.pl 10e057f180

Wiosenna Wystawa Ogrodniczo-Pszczelarska

Po raz kolejny Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zorganizował Wiosenną Wystawę Ogrodniczo-Pszczelarską, która odbyła się w dniach 9-10 kwietnia.

IZABELA ŚWIGOŃ, ZODR w Barzkowicach

Wystawa odbyła się podczas zmiennej aury, która jednak nie przeszkodziła zwiedzającym uczestniczyć w atrakcjach przygotowanych przez organizatora. Jednym z ważniejszych wydarzeń był V Międzyregionalny Pokaz Alpak, realizowany w ramach Planu Operacyjnego KSOW na lata 2022-2023 w zakresie SIR zorganizowany przez Polski Związek Alpak. W trakcie trwania pokazu każdy z odwiedzających miał bezpośredni dostęp do zwierząt, hodowców i ekspertów, co umożliwiło bezpośrednią wymianę wiedzy na temat chowu i hodowli alpak, walorów ekonomicznych hodowli, jak również możliwości pozyskiwania funduszy na rozpoczęcie hodowli. Celem pokazu było podniesienie świadomości rolników i społeczeństwa w zakresie chowu i hodowli alpak, gatunku, który ciągle jeszcze jest nowością w polskich gospodarstwach. Zaprezentowano wszechstronne możliwości produkcyjne tych zwierząt, do których zaliczyć należy wykorzystanie wełny, mięsa oraz jako atrakcji agroturystycznej. Ważnym aspektem w hodowli tych przemiłych zwierząt jest ich dobroczynny wpływ na człowieka. Dzięki nowym terapiom możliwe jest wspomaganie rehabilitacji ruchowej oraz umysłowej osób niepełnosprawnych. Sympatyczne zwierzęta o miękkim futerku wywołują uśmiech, pozwalają się zrelaksować i rozluźnić porażone mięśnie. Wymienione walory hodowli alpak mogą zostać wykorzystane do rozwoju małych gospodarstw i stworzenia alternatywnych źródeł dochodu.

Najmłodsi uczestnicy chętnie odwiedzali zagrodę z alpakami, które jeszcze dla wielu są nowością. Oprócz pamiątkowej fotografii z tymi miłymi zwierzętami, dzieci mogły wziąć udział w zabawach przygotowanych na stoisku EKOstrefy i RDLP w Szczecinie, a mianowicie Nadleśnictwa w Choszcznie i Drawnie. Stoisko doradcze ZODR zapraszało również do zmierzenia się z zadaniem wydojenia „zdrowej krówki" i zdobyciem dyplomu mistrza. Była to zabawa nie tylko dla najmłodszych, gdyż każdy mógł spróbować swoich umiejętności. Kolejną zabawą przeznaczoną dla naszych milusińskich była zabawa plastyczna „Pszczółki krążą, krążą ile sił, znoszą z łąki złoty pył". Patronat honorowy nad zabawą objął Zachodniopomorski Kurator Oświaty w Szczecinie, partnerem ekologicznym był Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Zabawa została dofinansowana przez firmę Infra-Port Sp. z o.o., Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A, Kuratorium Oświaty w Szczecinie, Wojewódzki Związek Pszczelarzy w Szczecinie, firmę ASPROD, OSM Piątnica, Starostwo Powiatowe w Stargardzie, Gospodarstwo Pasieczne „Maja" – Miody Pojezierza Drawskiego oraz Piekarnia Cukiernia Mariusz Olejarnik. Zainteresowanie udziałem w zabawie przekroczyło oczekiwania organizatorów i na zakończenie uczestnicy sami tworzyli tematyczne ilustracje.

Wiosenna Wystawa Ogrodniczo-Pszczelarska to również promocja dziedzictwa kulturowego zachodniopomorskiej wsi, zagród edukacyjnych oraz lokalnych i regionalnych produktów, a także promocja gospodarstw rolnych produkujących żywność ekologiczną i tradycyjną. ZODR w Barzkowicach w ramach współpracy z Województwem Zachodniopomorskim jako współorganizatorem wydarzenia przeznaczył na najem i przygotował powierzchnię wystawienniczą dla producentów produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych. Koszt najmu powierzchni wystawienniczej sfinansowany został z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego.

eprasa.pl 10e057f180

Wystawa Rękodzielnictwa „Moja pasja rękodzieło” powstała z myślą o osobach, poszukujących pomysłu na życie, tworzących atrakcyjne rzeczy dla upiększania otoczenia.

W sobotę 9 kwietnia odbyło się szkolenie „Produkty tradycyjne szansą na pokazanie tożsamości regionu i zachowanie dziedzictwa kulinarnego”. Szkolenie adresowane było do mieszkańców obszarów wiejskich, m.in. przedstawicieli Kół Gospodyń Wiejskich oraz osób zainteresowanych powyższą tematyką. Celem szkolenia było upowszechnianie informacji na temat produktów tradycyjnych województwa zachodniopomorskiego oraz omówienie wniosku o wpis na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Podczas tej plenerowej imprezy odwiedzający mogli zapoznać się z bogatą ofertą roślin, drzew i krzewów owocowych, florystyki, sadzonek truskawek. Pasjonaci szukający inspiracji mogli tutaj znaleźć rozwiązania kwestii związanych z architekturą ogrodową oraz nowatorskimi pomysłami na aranżację własnego ogródka lub działki. Pszczelarze przedstawili bogatą ofertę miodów odmianowych. Udzielali porad i dzielili się swoim bogatym doświadczeniem kształcąc kulturę spożywania miodu oraz zachęcając do wprowadzenia miodu w codziennym jadłospisie.

W imieniu Dyrekcji oraz pracowników ZODR w Barzkowicach serdecznie dziękujemy wszystkim instytucjom, które współtworzyły razem z nami to wyjątkowe w naszym regionie wydarzenie plenerowe. Serdeczne podziękowania należą się za Komendzie Powiatowej Policji w Stargardzie za zabezpieczenie imprezy, firmie Medisan za opiekę medyczną oraz naszym patronom.

Patronat honorowy nad Wiosenną Wystawą Ogrodniczo-Pszczelarską objął Henryk Kowalczyk Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Zbigniew Bogucki Wojewoda Zachodniopomorski, Olgierd Kustosz Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Iwona Wiśniewska Starosta Stargardzki, Jerzy Makowski Wójt Gminy Stargard, Andrzej Karbowy Prezes Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, Michał Bociarski Prezes Wojewódzkiego Związku Pszczelarzy w Szczecinie. Sponsorem przedsięwzięcia była firma Infra-Port Sp. z o.o. oraz Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A., partnerem ekologicznym był Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: Polskie Radio Szczecin S.A., TVP S.A Oddział Szczecin, Głos Szczeciński oraz Portal Internetowy: KurierPszczelarski.pl.

Już dziś serdecznie zapraszamy na kolejną edycję Wiosennej Wystawy Ogrodniczo-Pszczelarskiej. Każdy, kto jeszcze nie odwiedził Barzkowic, a chciałby rozpocząć nowy sezon wraz z nami powinien zaplanować to wydarzenie w swoim kalendarzu. Organizatorzy systematycznie dokładają starań, aby sprostać oczekiwaniom odwiedzających, a zwłaszcza pasjonatów szukających inspiracji do nowatorskich aranżacji ogrodu czy rozwijania swoich pasji pszczelarskich bądź artystycznych.

eprasa.pl 10e057f180

Moja Pasja Rękodzieło

Tworzenie rękodzieła to pasja, pomysł i zdolności manualne. Produkty wytwarzane przez rękodzielników są nie tylko istotnym elementem dziedzictwa kulturowego, lecz także mogą stać się dla ich wytwórców dodatkowym źródłem zarobku.

GRAŻYNA FALANDYSZ, ZODR w Barzkowicach

W dniach 9-10 kwietnia, podczas Wiosennej Wystawy Ogrodniczo-Pszczelarskiej w Barzkowicach odbyła się Wystawa Rękodzielnictwa „Moja pasja rękodzieło". Wystawa, nawiązująca do działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, przygotowana była z myślą, by pielęgnować lokalną kulturę i tradycję. Miała na celu integrację, aktywizację i wsparcie lokalnych społeczności, promocję Kół Gospodyń Wiejskich i innych stowarzyszeń – poprzez wymianę doświadczenia, umiejętności oraz przekazania wiedzy młodszym pokoleniom.

Chcąc uhonorować wkład Kół Gospodyń Wiejskich w promowanie bogactwa oraz różnorodność lokalnej tradycji, a także pogłębić wiedzę o kulturze regionu, już po raz kolejny zaprosiliśmy KGW do udziału w imprezie. Była to szczególna okazja spotkania się twórców i odbiorców w bezpośredniej konwersacji, okazja do wymiany doświadczeń i poglądów o sztuce. Prezentowane było rękodzieło i rzemiosło artystyczne. Ekspozycja wystawców obejmowała m.in. plecionkarstwo, szydełkarstwo, dziewiarstwo, haft, koronkę, kompozycje z bibuły i papieru, ozdoby z filcu, decoupage, origami oraz wyroby z wikliny papierowej. Wszystkie prezentowane prace to dzieła twórców: z Koła Gospodyń Wiejskich z Lisowa, Słodkowa, Sulina, Rogowa, Strzebielewa, Stowarzyszenia „Dziesiątka" Sołectwo Krąpiel.

Dziękujemy wystawcom oraz odwiedzającym za wspólnie spędzony czas oraz wyjątkową atmosferę.

Fot. Grażyna Falandysz

eprasa.pl 10e057f180

Budowanie tożsamości regionu

Wytwarzane na terenie województwa zachodniopomorskiego produkty zawdzięczają swą wyjątkowość i unikalność lokalnej tradycji i historii, stanowią istotną część składową kulturowego dziedzictwa, a także stają się inspiracją i pomysłem na rozwój obszarów wiejskich.

EWELINA PAWŁOWICZ, ZODR w Barzkowicach

Produkty regionalne i tradycyjne to szansa na pokazanie tożsamości regionu i zachowanie dziedzictwa kulinarnego. Ich niezwykły charakter, wynikający z wysokiej jakości, powiązania z regionem oraz tradycji i specyfiki wytwarzania, stanowi o konkurencyjności tych produktów na rynku, wyróżniając je pochodzeniem, smakiem i wyglądem.

Promocja żywności regionalnej, tradycyjnej i ekologicznej odgrywa szczególną rolę. Za sprawą systemu ochrony i promocji produktów regionalnych i tradycyjnych chroni się także dziedzictwo kulinarne i kulturowe wsi, co w dużym stopniu przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności terenów wiejskich, rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej. Żywność ekologiczna, regionalna i tradycyjna daje także pewność konsumentom, że kupują żywność produkowaną w tradycyjny sposób.

9 kwietnia, podczas Wiosennej Wystawy Ogrodniczo-Pszczelarskiej w ZODR w Barzkowicach odbyło się szkolenie „Produkty tradycyjne szansą na pokazanie tożsamości regionu i zachowanie dziedzictwa kulinarnego". Adresowane było głównie do mieszkańców obszarów wiejskich, m.in. przedstawicieli Kół Gospodyń Wiejskich oraz osób zainteresowanych powyższą tematyką. Jego celem było przede wszystkim upowszechnianie informacji na temat produktów tradycyjnych województwa zachodniopomorskiego oraz omówienie wniosku o wpis na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez ministra rolnictwa.

Szkolenie przeprowadziła Agnieszka Kołodziej – główny specjalista Wydziału Rolnictwa i Rybactwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego. W trakcie swojego wykładu poruszyła zagadnienia dotyczące prezentacji oraz charakterystyki produktów tradycyjnych województwa zachodniopomorskiego według kategorii, omówiła również cele i korzyści wynikające z wpisu na Listę Produktów Tradycyjnych. Szczególną uwagę zwróciła na udokumentowanie tradycji, pochodzenie oraz historię produktu. ■

Fot. Ewelina Pawłowicz

eprasa.pl 10e057f180

Kolejny raz przekraczamy granicę, czyli świąteczna integracja polsko-niemiecka

Jak zwykle przed świętami spotkały się dwa narody – Polki i Niemki z terenów obszarów wiejskich gościły w Klubie Gminnym w Dołujach, w gminie Dobra koło Szczecina.

CECYLIA WOJNIK, PZDR w Szczecinie

Spotkanie zostało tradycyjnie zorganizowane przez PZDR Szczecin – w osobie Cecylii Wojnik – a różnorodność form dla tematyki wielkanocnej pozwoliła na wykonanie dwóch prac przez zgromadzone panie. Małgorzata Szewczuk, prodziekan ds. Studentów i Kształcenia Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt w Szczecinie wprowadziła uczestniczki warsztatów w arkana wytwarzania świec woskowych. Każda z pań wykonała własnoręcznie świecę na stół wielkanocny. Po krótkim czasie zachwyciły się świeżo powstałymi woskowymi zajączkami, pisankami, kurczaczkami i kwiatami. Także Adriana Czarnik-Półtorak, p.o. kierownika PZDR w Choszcznie nie zawiodła nadziei i przedstawiła innowacyjne techniki zdobienia, dzięki którym zwykłe gałęzie zamieniły się w piękne bukiety wielkanocne. Wśród różnorodnych ozdób królowały wiosenne kwiaty, motyle, ptaki i pióra, oraz oczywiście zajączki i jajeczka. Całość spotkania spięła Marta Werner ze Związku Rolników Uecker-Randow, która jak zwykle służyła fachowym i precyzyjnym tłumaczeniem, tak przecież niezbędnym w porozumieniu międzynarodowym. To kolejne polsko-niemieckie spotkanie zaowocowało pięknymi ozdobami wielkanocnego stołu.

Fot. Adriana Czarnik-Półtorak, Marta Werner, Cecylia Wojnik

eprasa.pl 10e057f180

V Wojewódzki Konkurs Wielkanocny WIELKANOC Z TRADYCJĄ

BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach od wielu lat jest jednym z animatorów działań służących rozwojowi obszarów wiejskich, szczególnie związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego, tożsamości regionalnej i narodowej. ZODR stara się wspierać popularyzację tradycji pieczołowicie kultywowanej przez naszych pradziadków, dziadków i rodziców.

Promując nasz region i hołdując lokalnej tradycji oraz kulturze, co roku zastępca dyrektora ZODR Krzysztof Duszkiewicz wraz z pracownikami organizuje Wojewódzki Konkurs Wielkanocny „Wielkanoc z Tradycją" w Oddziale w Koszalinie. W tym roku odbyła się już piąta edycja, więc na uroczystości, która miała miejsce 4 kwietnia w Sali Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie, pojawił się przepiękny i pyszny tort, którym cieszyli się wszyscy uczestnicy gali podsumowującej konkurs. Wydarzenie uwieczniła Telewizja Polska Program 3.

Konkurs miał formę otwartą – wziąć w nim udział mógł każdy, kto wykonał pisankę lub palmę, w dowolnej tradycyjnej technice, oraz zgłosił swój udział. Zgłoszenia nadesłały osoby indywidualne zajmujące się rękodzielnictwem, twórczością ludową, stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich, dzienne domy pobytu, domy pomocy społecznej, ośrodki szkolno-wychowawcze z terenu województwa zachodniopomorskiego, a nawet przedszkola – dzięki czemu powstała swoista sztafeta pokoleń w kultywowaniu narodowych tradycji.

Naszym celem było pobudzenie inwencji twórczej, inspirowanie do twórczej aktywności, podtrzymanie kultywowania zwyczajów Świąt Wielkanocnych jako jednych z najstarszych obrzędów zachowanych w polskiej tradycji. Stworzyliśmy okazję do zaprezentowania szerokiemu gronu własnych pomysłów i technik wykonywania palm wielkanocnych, zdobienia jaj. W przyszłym roku planujemy również powrócić w naszym konkursie do kategorii „świąteczny wypiek". Być może komuś uda się także nakłonić nasze mistrzynie na zdradzenie przepisu, często przechowywanego w rodzinie od pokoleń.

eprasa.pl 10e057f180

V Wojewódzki konkurs wielkanocny odbył się w tym roku w dwóch kategoriach: pisanka i palma. Najlepsze prace w każdej z kategorii zostały nagrodzone (I, II, III miejsce oraz wyróżnienia i nagroda Dyrektora), razem mieliśmy 10 laureatów. W Komisji oceniającej prace zasiedli: Adam Kalinowski – I Zastępca Dyrektora ZODR oraz reprezentantki działu Etnografii Muzeum w Koszalinie – panie Anna Michalik i Beata Jankowska. Laureatom gratulujemy!

Laureaci Konkursu WIELKANOC Z TRADYCJĄ

✓ KATEGORIA PALMA

I miejsce – DPS w Nowych Bielicach
II miejsce – Maria Bunga z Wiewiórowa
III miejsce – Teresa Kuroczycka z Koszalina
Wyróżnienie: – DPS „Feniks" w Biesiekierzu
Nagroda Dyrektora ZODR – KGW „Niezłe ziółka"

✓ KATEGORIA PISANKA

I miejsce – Teresa Kuroczycka z Koszalina
II miejsce – Józefa Pająk z Kowańczy
III miejsce – KGW z Giezkowa
Wyróżnienie – Justyna Kwiatkowska z Będzina
Nagroda Dyrektora ZODR – DPS w Nowych Bielicach

Miłymi gośćmi, czynnie uczestniczącymi w Gali byli: Poseł na Sejm RP Czesław Hoc, Dyrektor Delegatury UW w Koszalinie Paweł Michalak, Piotr Dziadul – Dyrektor KOWR OT w Koszalinie, Monika Zglinicka – przedstawicielka PZZ w Stoisławiu, Anna Rydzkowska – Wiceprezes ZIR, Marek Subocz – Prezes WFOŚiGW w Szczecinie, Bogusław Ogorzołek – Wicekurator Oświaty w Koszalinie oraz Dyrektor ZODR Dariusz Kłos wraz z zastępcą – gospodarzem konkursu, Dyrektorem Krzysztofem Duszkiewiczem.

V Wojewódzki konkurs Wielkanocny „Wielkanoc z Tradycją" objęli patronatem: Wiceprezes Rady Ministrów, Minister MRiRW Henryk Kowalczyk, Wojewoda Zachodniopomorski Zbigniew Bogucki, Dyrektor Telewizji Polskiej SA Oddział TVP 3 w Szczecinie Piotr Dziemiańczuk, Dyrektor Programowy, Redaktor Naczelny Polskiego Radia, Radio Koszalin Piotr Ostrowski
Sponsorzy konkursu: Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego PZZ SA w Stoisławiu, WFOŚiGW w Szczecinie, KOWR OT w Koszalinie, ZIR w Szczecinie.

eprasa.pl 10e057f180

BOGUSŁAWA BERNER, ZODR Oddział w Koszalinie
LILIANNA MIERZEJEWSKA, koordynator SIR
ZODR w Barzkowicach

Sandomierski

Winiarstwo w Polsce zdobywa coraz więcej zwolenników. Winorośl w naszym kraju uprawiana jest przez coraz liczniejszą grupę ludzi. Produkcja jest bardzo rozdrobniona, większość winnic to małe uprawy. Warto dlatego zastanowić się, dlaczego Polska, nie słynąca z powszechnej uprawy winorośli ze względu na uwarunkowania klimatyczne, zajmuje się jej uprawą i co jest przyczyną aż tak dużego zainteresowania rolników wyrobem wina? W związku z tym, iż w województwie zachodniopomorskim rośnie zainteresowanie uprawą winorośli i produkcją wina, a najlepszym sposobem jest pokazanie upraw w istniejących winnicach, Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, w ramach Dobrych praktyk, zorganizował, w dniach od 28 marca do 1 kwietnia, wyjazd studyjny „Sandomierski szlak winiarski", realizowany w ramach Planu Operacyjnego KSOW na lata 2022-2023 w zakresie SIR, który miał na celu zapoznanie uczestników wyjazdu z tajnikami uprawy winorośli i tworzenia wina na przykładzie Sandomierza, słynącego od wieków z produkcji wina ze względu na doskonałe warunki glebowe, jak i klimatyczne.

Wyjazd studyjny rozpoczęto od spotkania z przedstawicielami Ośrodka Promowania Przedsiębiorczości w Sandomierzu, Joanną Boduch Paw, prezesem Zarządu Fundacji oraz Piotrem Korpyszem – głównym specjalistą, kierownikiem Inkubatora. Omówiono program wizyty, zaprezentowano działalności fundacji, statutową i gospodarczą, ze szczególnym uwzględnieniem projektów stymulujących lokalny rozwój, promujący lokalne zasoby oraz partnerską współpracę. Odbyła się również prezentacja oferty Inkubatora oraz zasad jego funkcjonowania, sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych charakterystycznych dla województwa świętokrzyskiego, które stanowią lokalną atrakcję turystyczną.

Sandomierz, ze względu na dobre gleby oraz korzystny mikroklimat, sprzyja rozwojowi sadów oraz winnic, które znakomicie rozwijają się w całym regionie świętokrzyskim. Miasto i jego najbliższe okolice, leżące na styku Wyżyny Kieleckiej, Kielecko-Sandomierskiej i Kotliny Sandomierskiej, słyną z ogrodów, sadów, upraw, a wina uchodzą za jedne z najlepszych. Winiarstwo w Sandomierzu zapoczątkowali dominikanie, którzy przybyli tu w 1227 r. Założona winnica służyła zakonnikom przez wieki. Doskonała lokalizacja, na wzgórzach i skarpie wiślanej, bardzo dobrze nasłonecznione południowo zachodnie stoki, iłowe i lessowe gleby, sprzyjający mikroklimat – spowodowały, że Sandomierszczyzna miała doskonałe warunki do wszelkiej uprawy winorośli. Wino Sandomierskie cieszy się renomą, a samo miasto jest ważnym punktem na winnej mapie Polski.

Szlak rozpoczęto od Winnicy św. Jakuba założonej przez dominikanów w Sandomierzu niedługo po erygowaniu tutejszego klasztoru św. Jakuba, czyli po 1226 r. Powstała pierwsza winnica Ziemi Sandomierskiej, która następnie zapoczątkowała w tym regionie rozkwit uprawy winorośli. Dominikańska winnica uzyskała w 1238 r. certyfikat książęcy na produkcję i sprzedaż wina w całej Europie. Komercyjną działalność prowadzono do połowy XVII wieku. Kasta sandomierskiego klasztoru dominikanów w 1864 r. zakończyła jej istnienie. Winnica znajduje się 450 m od sandomierskiego rynku, na malowniczym zboczu Wzgórza Jakubowego, z pięknym widokiem na Zamek oraz panoramę starego miasta. O dynamicznym rozwoju winnicy świadczy otrzymanie w 1238 r. certyfikatu handlowego Książąt Piastowskich na dystrybucję wina w Europie, który został potwierdzony przez księcia Leszka Czarnego.

Winnica Dominikańska została założona 8 maja 2012 r. Na powierzchni 10 arów posadzono krzewy odmian: Bianka", „Alden", „Einse Seedless", „Seyve Villard", „Muscat Odeskij", „Iza", „Konkord Rosyjski", „Aurora"i „Rodo". Winnice założono przy wsparciu kilku jednostek samorządowych, Towarzystwa Naukowego Sandomierskiego, Urzędu Miasta, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sandomierzu i Zespołu Szkół w Mokoszynie. W 2014

eprasa.pl 10e057f180

Szlak Winiarski

roku Dominikanie planują powiększyć powierzchnię winnicy o odmiany przerobowe i mają nadzieję, że wina zrobione z własnych owoców zapełnią piwniczkę przyklasztorną i będą wykorzystywane w liturgii Mszy Świętej. Obecnie winnica jest udostępniona wszystkim zwiedzającym i stanowi miejsce spotkań i szkoleń dla przyszłych winoogrodników i winiarzy tego regionu.

Kolejna na szlaku była Winnica Nadwiślańska, położona na wiślańskiej skarpie w Górach Pieprzowych nieopodal Sandomierza. Na obszarze 1 hektara uprawia się tu 6 odmian winorośli. Południowo-zachodni stok, bardzo dobra ekspozycja oraz warunki glebowe, lessy na łupkach sprawiają, że mamy nieomal optymalne warunki do uprawy winorośli i produkcji wina o wyjątkowym bukiecie smakowym. Typy win: Alcedo, Hirundo, Galerida, Emberiza, Tetrao, Bubo, Rissa.

Następną obejrzaną winnicą była Winnica Płochockich na terenie gminy Wilczyce. Rodzinna winnica, położona na południowym stoku wzgórza, kilkanaście kilometrów od Sandomierza, w miejscowości Daromin. Początki winnicy sięgają roku 2006, kiedy to zostały posadzone pierwsze krzewy winorośli. Każdego roku powstaje tu kilkanaście rodzajów win, zróżnicowanych pod względem charakteru, stylu i wytrawności, które zdobywają uznanie zarówno miłośników wina, jak i profesjonalistów branży. Dowodem na to są liczne medale, zdobywane corocznie na różnych konkursach winiarskich, także międzynarodowych. Fundamentem wysokiej jakości win są zdrowe i dojrzałe owoce oraz naturalny, tradycyjny sposób wytwarzania wina.

Czwartą winnicą była Winnica nad Jarem w Złotej. Zlokalizowana jest w Sandomierskim Regionie Winiarskim, który charakteryzuje się specyficznym mikroklimatem, długim okresem bezprzymrozkowym, żyznymi glebami, właściwym ukształtowaniem terenu. Wszystkie te czynniki sprzyjają uprawie winorośli oraz produkcji wysokogatunkowego wina. Wyróżnić można tu działki o południowym nachyleniu stoku na wysokości około 190 m n.p.m. Pierwsze nasadzenia winorośli dokonano tu już 2009 r., decydując się na białe odmiany: Biancę, Hibernala, Muskata Odeskiego. Do urozmaicenia w 2010 r. dosadzono winoroślą, czerwone: Regent, Rondo, Zweigelt. W 2016 r. dokonano kolejnych nasadzeń i obecnie na hektarowej działce rośnie ok 3500 sadzonek winorośli.

Ostatnią odwiedzoną winnicą była Winnica Nobilis w Faliszowicach. To winnica z tradycjami, najstarsza i największa w regionie, ok. 5 ha, która podjęła współpracę z OPP w ramach programu szwajcarskiego. Oprócz prowadzenia winnicy prowadzona jest tu także, na wysokim poziomie, kwalifikowana szkółka sadzonek winorośli z dużym wyborem odmian, szczepów. Uczestnicy wyjazdu poznali odmiany, szczepów, technologii prowadzanych zabiegów agrotechnicznych w czasie wegetacji i po jej zakończeniu oraz zaprezentowano pokaz cięcia winorośli. Odbyła się degustacja wina różowego Roselit Diva, kupaż, Leon Millot Marechal Foch czy dla miłośników lekkiej słodyczy półsłodkiego Sweet Pearl, Hibernal. ■

SIR SIEĆ NA RZECZ INNOWACJI W ROLNICTWIE I NA OBSZARACH WIEJSKICH
Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie."

eprasa.pl 10e057f180

Wywiady Cecylii Wojnik

Od polskich marek do Valtry i Fendt

Rozmowa z **PAWŁEM MUSIKIEM**, dyrektorem ds. sprzedaży VALTRA, firma Agroma Sp. z o.o. z Gorzowa Wielkopolskiego

Czym zajmuje się państwa firma i jaka jest jej historia?
Firma zajmuje się zaopatrzeniem rolnictwa. Sprzedajemy maszyny rolnicze. Początek naszej działalności to rok 1955, aczkolwiek w roku 2012 firma została sprywatyzowana. Od tego momentu działamy na terenie Polski północno-zachodniej, sprzedając ciągniki i maszyny rolnicze.

Czy można zakupić u państwa maszyny każdej marki?
Nie, ponieważ jesteśmy przedstawicielami koncernu Agco, zajmujemy się marką Valtra z Finlandii oraz marką Fendt z Niemiec.

Dlaczego wybór padł akurat na te dwie marki?
Z marką Valtra jesteśmy związani dużo dłużej, bo od 2012 roku. Druga marka – czyli Fendt – jest kolejną marką w tym koncernie. Ta druga marka była kolejnym stopniem rozwoju po tym, jak okazało się, że dobrze idzie nam sprzedaż pierwszej. Są to bardzo znane marki i reprezentowanie ich było dla nas dużym rozwojem. Niegdyś w Agromie sprzedawało się maszyny polskie, które były mniejsze i tańsze.

Czy w najbliższej przyszłości będziecie reprezentować jeszcze inne marki?
Jeżeli chce się coś robić dobrze, to nie można mieć wszystkiego, więc raczej zatrzymamy się na tych dwóch. Umowy, jakie podpisaliśmy na przedstawicielstwo tych dwóch marek wykluczają przedstawicielstwo innych, konkurencyjnych.

Jak wygląda serwis i obsługa posprzedażowa w Agromie?
Jesteśmy związani umową dilerską, musimy więc posiadać także dział obsługi posprzedażowej. Świadczymy usługi serwisowe, czyli maszyny i ciągniki zakupione u nas są objęte naprawami gwarancyjnymi, jak i bieżącymi i planowymi. Ważną także sprawą w obsłudze posprzedażowej jest zapewnienie dostępu do części zamiennych sprzedawanych przez nas ciągników i maszyn, co też prowadzi nasz dedykowany do tego dział.

Czy serwis państwa jest mobilny?
Część naszych mechaników pracuje stacjonarnie, a część mobilnie. Relacja między nami a klientem jest tak skonstruowana, że klient oczekuje szybkiej reakcji, więc my musimy szybko reagować, tak więc część mechaników jest wyjazdowa.

A jak wygląda sprawa finansowa zakupów, czy pomagacie klientom w uzyskaniu środków pieniężnych?
Tak, z marką Valtra i Fendt, z którymi jesteśmy związani, te firmy posiadają swoje własne finansowanie fabryczne. Przy rozmowie o sprzedaży danej marki klient jest także informowany o możliwości sfinansowania zakupu na preferencyjnych warunkach. Kontaktujemy klienta z osobą dedykowaną do tego typu sprzedaży.

A jak się sprawa ma w stosunku do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich? Czy zdarzają się zakupy finansowane z tych programów i czy także pomagają państwo w wypełnieniu dokumentacji aplikacyjnej?
Od czasu, kiedy pojawiły się programy w roku 2004 widzimy wielki progres. Rolnicy wykorzystują bardzo dużą ilość tych działań, a z moich obserwacji wynika, że niektórzy wręcz kilkakrotnie korzystali z takich dotacji. Programy te bardzo podkręciły sprzedaż i dziś mogę powiedzieć, że dotacje stanowią 60 do 70 procent sprzedaży przez wsparcie pomocowe z programów unijnych. Posiadamy zaprzyjaźnione firmy, do których kierujemy rolników w celu wypełnienia dokumentów aplikacyjnych.

eprasa.pl 10e057f180

Jakie sukcesy na swoim koncie ma państwa firma?
Przeszliśmy bardzo duży proces z firmy państwowej. Agroma była firmą, która oferowała zaopatrzenie rolnictwa, ale była kojarzona z mniejszym klientem. Po przejściu transformacji z firmy państwowej w prywatną weszliśmy na inny szczebel, poszliśmy dalej, weszliśmy w obszar innego klienta. Nasza kadra została odmłodzona, tak więc patrząc przez pryzmat tych kilkudziesięciu lat jest to duży krok do przodu. Nasza firma to firma z tradycją. Mamy klientów, których obsługujemy wielopokoleniowo – obsługiwaliśmy ich dziadków, ojców, a teraz ich samych. Tym samym widzimy jak mocno zmienia się polska wieś.

Kto jest państwa klientem? Czy to są duże firmy czy także posiadacze małych gospodarstw?
Rolnik posiadający kilka do kilkunastu hektarów jest naszym klientem ze względu na to, że prowadzimy też sprzedaż części zamiennych, ale sprzedajemy i dla klienta posiadającego od pięćdziesięciu do kilku tysięcy hektarów. Marka Fendt jest uważana za markę premium, gdzie ciągnik kosztuje minimum pół miliona złotych, więc jest dedykowany do większych gospodarstw. Jednak podkreślić należy, że każdy klient jest dla nas ważny.

A jakie są państwa plany na przyszłość?
To na pewno utrzymanie tego, co już jest, a także chcemy się rozwijać. Szukamy specjalistów do pracy, ponieważ jest to podstawa, by dobrze obsłużyć klienta. Istnieje stare porzekadło w naszej branży, które mówi, że pierwszy ciągnik sprzedaje handlowiec, ale kolejny sprzedaje serwisant. Ważne dla nas jest, aby zaczynać sprzedażą i nie kończyć serwisem.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl 10e057f180

Wywiady Cecylii Wojnik

Produkujemy wozy paszowe pod wymiar

Rozmowa z **KRYSTIANEM JOPKIEM**, dyrektorem Działu Maszyn Rolniczych w firmie A-Lima-Bis

Czym zajmuje się A-Lima-Bis i jaka jest historia firmy?
Firma A-Lima-Bis została założona ponad 30 lat temu i jest w 100% polską firmą rodzinną. Jednym z trzech głównych filarów naszej działalności jest produkcja maszyn rolniczych: wozów paszowych Alimamix, rozrzutników obornika i ścielarek. Drugi filar to specjalistyczny dział technologiczny Alima Food Processing Technology, który zajmuje się projektowaniem i budową instalacji membranowych wykorzystywanych w przetwórstwie mlecznym i spożywczym. Ponadto A-Lima-Bis wytwarza serwatkę i mleko w proszku – posiadamy własne proszkownie w Górze i Złotowie. Główna siedziba firmy znajduje się w Środzie Wielkopolskiej. Dodatkowo od 10 lat w Podgórzu na Podlasiu działa nasze Centrum Obsługi Rolnictwa, które z powodzeniem doradza lokalnym hodowcom. Nasza historia to intensywny rozwój – od małego przedsiębiorstwa do firmy, której produkty i technologie dostępne są w ponad 40 krajach świata.

A skąd taka rozbieżność działań w obrębie jednej firmy?
Założona w 1989 roku firma zajmowała się głównie sprzedażą schładzalników do mleka oraz instalacji udojowych, jednak w szybkim tempie asortyment poszerzał się, powstawały nowe działy i obiekty produkcyjne. Ostatecznie nasza działalność skupia się na produkcji maszyn rolniczych dedykowanych hodowcom bydła, instalacji i rozwiązań technologicznych dla przemysłu spożywczego, w tym mleczarskiego, oraz serwatce i mleku w proszku. Te trzy gałęzie, mimo iż na pierwszy rzut oka mogą wydać się odległe, są ze sobą mocno związane – łączy je mleko 😊.

Jak pan wspomniał, firma sprzedaje maszyny rolnicze. A czy świadczy także do nich serwis posprzedażowy?
Oczywiście, serwis maszyn rolniczych to usługa, na którą kładziemy duży nacisk. Na terenie całej Polski znajdują się współpracujące z nami serwisy dilerskie, ale mamy też doskonale wyszkolony zespół bezpośrednich serwisantów. Co bardzo istotne, nie serwisujemy tylko i wyłącznie maszyn własnej produkcji, ale także urządzenia innych producentów. Na świadczone przez nas usługi składa się zarówno renowacja maszyn, jak też mniejszych części typu przekładnia czy taśma. Serwis realizujemy na miejscu lub bezpośrednio u klienta, w zależności od skali problemu. Organizujemy usługę w taki sposób, aby klient nie miał problemu z transportem i aby serwis nie mnożył mu kosztów. Jak zawsze optymalizujemy nasze działania w podejściu indywidualnym do klienta.

Czy serwis jest bezpłatny?
To zależy od problemu. Jeżeli są to usterki typu fabrycznego – a takie zdarzają się rzadko – wtedy, oczywiście, przyjeżdżamy i dokonujemy naprawy nieodpłatnie. Inne usługi serwisowe dotyczące wymiany oleju, renowacji itp. wykonywane są w zależności od rodzaju zwartej umowy i obowiązującej gwarancji.

Czy wasi klienci korzystają z dofinansowania z Unii Europejskiej?
Tak, wielu rolników korzysta z programów unijnych, jednak często nasi klienci nie czekają aż programy zostaną uruchomione, tylko dokonują zakupu maszyny na własny koszt. Jest to spowodowane tym, że maszyny typu wozy paszowe, które są naszym kluczowym produktem, same na siebie zarabiają. Inwestycja w taką maszynę wiąże się z większą wydajnością krów, szybszym wzrostem bydła itd. Można powiedzieć, że poniesiony koszt szybko się zwraca.

Czy mimo to zauważa pan znaczący wzrost sprzedaży w firmie, gdy uruchomione zostają programy pomocowe?
I tak, i nie. Wozy paszowe nie są na szczycie list maszyn, których zakup wspierany jest przez programy pomocowe. Jednak wśród polskich producentów wozów paszowych jesteśmy liderem, jeżeli chodzi o sprzedaż w ramach PROW w latach 2016-2020 – beneficjenci tego programu kupili od nas aż 247 sztuk tych maszyn.

A co oprócz wozów paszowych cieszy się dużą popularnością sprzedaży w państwa firmie?
Produkujemy także rozrzutniki obornika Evo Spreader o różnej pojemności, w wersji ocynkowanej lub nie. Ten produkt również cieszy się dużą popularnością i dumnie nosi zasłużoną opinię maszyny niezawodnej i solidnej, która sprawdza się w każdych warunkach. Podobnie jak produkowane przez nas ścielarki do słomy Evo Comfort 2.0. Duża część naszej produkcji jest wysyłana w świat. W tej chwili dużym rynkiem zbytu jest rynek angielski, szwedzki, a jeżeli chodzi o części zamienne – także rynek niemiecki. Na dobrą sprawę mamy swoje punkty już na całym świecie.

eprasa.pl 10e057f180

Czym się wyróżniacie na tle pozostałych pracujących na tych samych maszynach?
Przede wszystkim główną zaletą A-Lima-Bis jest to, że produkujemy maszyny pod wymiar, uwzględniając ograniczenia budynków i indywidualne potrzeby klientów. Pomieszczenia, w których hoduje się bydło, mają różne wymiary, a my posiadamy wiele opcji, które są w stanie zadowolić każdego rolnika. Jesteśmy w stanie zaproponować wozy paszowe dostosowane do większości obór w Polsce. Drugą ważną kwestią jest fakt, że oferujemy serwis. To nie jest błahostka – maszyny typu wozy paszowe pracują każdego dnia po wiele godzin. Dostępność części zamiennych i serwisu na miejscu odgrywa tutaj kluczową rolę.

A czy często zdarza się, że rolnik zgłasza się do państwa z prośbą o wykonanie wozu paszowego pod wymiar?
Tak, często, ze względu na wspomnianą już specyfikę budynku, ale wielkość hodowli ma tutaj również niemałe znaczenie. Zdarza się, że rolnik, który kiedyś chciał pracować na maszynie ośmiometrowej zgłasza się, aby wykonać dla niego maszynę tej samej wysokości, ale o cztery metry dłuższą i dla takiego klienta również jesteśmy w stanie przedstawić ofertę.

Czy państwa klientami są także rolnicy posiadający niewielkie stada krów, czy jednak głównie są to duże fermy?
Wśród naszych klientów znajdują się zarówno duże fermy, jak i mniejsi hodowcy. Produkujemy wozy o pojemności już od czterech metrów sześciennych. W naszej ofercie znajduje się seria małych wozów paszowych Simple Line o pojemności od czterech do siedmiu metrów, następnie seria jednoślimakowa Alimamix Evolution od ośmiu do szesnastu metrów i seria niskich wozów dwuślimakowych Evolution Twin od dwunastu do szesnastu metrów. Duże maszyny dwuślimakowe mają od osiemnastu do trzydziestu metrów, a kolejne, już z trzema ślimakami, od trzydziestu do pięćdziesięciu metrów sześciennych. W podobnej gamie są maszyny stacjonarne, które cieszą się coraz większą popularnością, a szczególnie doceniane są przez zagranicznych klientów.

Czy pomagacie państwo rolnikowi w aplikowaniu o środki finansowe na zakup maszyn?
Tak, mamy w ofercie finansowanie fabryczne i sądzę, że dla każdego rolnika jesteśmy w stanie zaproponować dobrą ofertę. O szczegółach zawsze informują nasi handlowcy.

A czy rolnik może liczyć na waszą pomoc w wypełnieniu dokumentów aplikujących o środki PROW?
Nie wypełniamy takich dokumentów, zdecydowanie odsyłamy rolników do doradców, którzy są w tych tematach wyspecjalizowani.

A jak wyglądają plany na przyszłość sektora maszynowego w firmie?
W A-Lima-Bis stawiamy na rozwój, doskonalenie produkowanych przez nas maszyn i dostosowywanie opcji do coraz mocniej sprecyzowanych potrzeb indywidualnych klientów. Nie można stać w miejscu, poszerzamy ofertę tak, by nieustannie podtrzymywać pozycję lidera wśród polskich producentów maszyn rolniczych.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl 10e057f180

Regulamin Konkursu AgroLiga 2022

Konkurs AgroLiga 2022 organizowany jest na szczeblu wojewódzkim przez Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, zaś na szczeblu krajowym – przez Redakcję Audycji Rolnych Programu 1 TVP S.A. i Stowarzyszenie AgroBiznes-Klub. Honorowy Patronat nad konkursem sprawują: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Prezes ARiMR, Dyrektor Generalny KOWR i Prezes KRUS. Patronat Medialny pełni Magazyn Ludzi Przedsiębiorczych AGRO. Celem konkursu jest wyłonienie Mistrzów Krajowych AgroLigi 2022 w kategoriach: Rolnicy i Firmy.

1. Konkurs przebiega w dwóch etapach: wojewódzkim i krajowym. **Do rywalizacji nie mogą przystąpić Mistrzowie Krajowi wszystkich dotychczasowych edycji AgroLigi oraz Mistrzowie Wojewódzcy AgroLigi z lat 2017-2021.**

2. Pierwszy etap rozpoczyna się w kwietniu 2022 r. poprzez wydrukowanie regulaminu w czasopismach wydawanych przez Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

3. Na podstawie regulaminu do Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego powinny wpływać zgłoszenia kandydatów w kategoriach Rolnicy i Firmy wyłącznie z terenu danego województwa.

4. Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego powinny powołać Komisje Konkursowe, które dokonają oceny zgłoszeń.

5. W czasie swoich prac Komisje Konkursowe powinny wziąć pod uwagę następujące elementy oceny:

a) do kategorii Rolnicy można zaliczyć osoby prowadzące samodzielnie lub wraz z rodziną gospodarstwo rolne. Kandydaci powinni uzyskiwać wyniki (plony, wydajność w produkcji zwierzęcej itp.) powyżej średniej krajowej. W gospodarstwach może być prowadzona dodatkowa działalność gospodarcza (świadczenie usług mechanizacyjnych i innych, przetwórstwo, agroturystyka itp.), z której uzyskiwane dochody nie przewyższają jednak dochodów z zasadniczej działalności rolniczej. W gronie laureatów nie mogą się znaleźć gospodarstwa z niedokończonymi inwestycjami, mocno zadłużone lub niestabilne ekonomicznie. W tej kategorii nie mogą być też uwzględniane osoby, które nie mają ziemi i zajmują się wyłącznie obrotem płodami rolnymi.

b) do kategorii Firmy można zaliczyć wyłącznie przedsiębiorstwa działające na rynku regionalnym (czyli na terenie danego województwa i ościennych) i zajmujące się przetwórstwem rolno-spożywczym, świadczeniem usług rolnych i wiejskich, handlem środkami produkcji dla rolnictwa, produkcją maszyn, pasz itp. Do kategorii Firmy zalicza się także wielkoobszarowe gospodarstwa rolne, prowadzone przez właścicieli bądź dzierżawców i zatrudniające siłę najemną.

c) przy wyborze Mistrza i Wicemistrza Wojewódzkiego w obu kategoriach Komisje Konkursowe powinny brać pod uwagę zasady bezpieczeństwa pracy, estetykę obejścia i otoczenia gospodarstwa lub firmy.

d) Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego jako organizatorzy AgroLigi 2022 na szczeblu wojewódzkim są odpowiedzialne za weryfikację płynności finansowej uczestniczących w konkursie firm i gospodarstw rolnych.

6. Prezentacja kandydatów do tytułu Mistrza i Wicemistrza Wojewódzkiego AgroLigi 2022 powinna się odbywać na łamach czasopism wydawanych przez ODR-y. Wskazane jest, by Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego – w miarę możliwości – rozpropagowały konkurs oraz jego uczestników na szczeblu wojewódzkim w lokalnej prasie, radiu i telewizji.

7. Wyłonienie Mistrzów i Wicemistrzów Wojewódzkich AgroLigi 2022 w kategorii Rolnicy i Firmy powinno się odbyć do 30 września 2022 r. w wyniku oceny Komisji Konkursowej powołanej na szczeblu wojewódzkim.

8. Organizatorzy konkursu na szczeblu krajowym zastrzegają sobie prawo do weryfikacji zgłoszeń w wypadku:

- stwierdzenia braku płynności finansowej zgłaszanych firm i rolników,
- wejścia w konflikt z prawem,
- wadliwego zakwalifikowania firmy lub rolnika do odpowiedniej kategorii.

W takich sytuacjach Mistrz Wojewódzki może nie zostać dopuszczony do finału krajowego. Jego miejsce zajmie wówczas Wicemistrz Wojewódzki.

9. W drugim etapie konkursu do sekretariatu konkursu AgroLiga wpływają zgłoszenia Mistrzów Wojewódzkich AgroLigi 2022 w kategoriach Rolnicy i Firmy jako nominatów do tytułu Mistrza Krajowego AgroLigi 2022. Zgłoszenia powinny zawierać: protokół z rozstrzygnięcia konkursu AgroLiga 2022 na szczeblu wojewódzkim, dokładne dane teleadresowe (adres pocztowy, telefon, fax, e-mail, ew. strona www) oraz wizytówki gospodarcze poszczególnych Mistrzów Wojewódzkich o objętości do 1 strony formatu A4. Zgłoszenia należy przesłać do **31 października 2022 r.** pod adresem: **agroredakcja@agroredakcja.pl**

10. Kapituła Krajowa konkursu AgroLiga 2022, złożona z Mistrzów Krajowych AgroLigi z lat 2017-2021 w kategoriach Rolnicy i Firmy oraz przedstawicieli organizatorów na szczeblu krajowym i honorowych patronów, wyłoni Mistrzów Krajowych, Wicemistrzów Krajowych oraz Laureatów Krajowych AgroLigi 2022 na podstawie wizytowania gospodarstw rolnych w przypadku kategorii Rolnicy oraz nadesłanych zgłoszeń przez Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego w przypadku kategorii Firmy.

11. Krajowy finał konkursu AgroLiga 2022 odbędzie się w II kwartale 2023 roku.

Uczestnicy konkursu mogą być zgłaszani przez doradcę ODR lub sami wypełnić kartę zgłoszeniową oraz oświadczenia i przesłać na adres:

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
Oddział w Koszalinie
ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
z dopiskiem AGROLIGA 2022
lub w formie elektronicznej na adres e-mail:
koszalin.oddzial@zodr.pl
w temacie AGROLIGA 2022

Termin nadsyłania zgłoszeń do etapu wojewódzkiego upływa **30.06.2022 r.**

Szczegółowe informacje o zasadach konkursu można uzyskać pod numerem telefonu: 94/341 87 30. Regulamin konkursu, karta zgłoszeniowa oraz oświadczenie do pobrania na stronie internetowej www.zodr.pl

Zapraszamy serdecznie do udziału w konkursie!!!

eprasa.pl 10e057f180

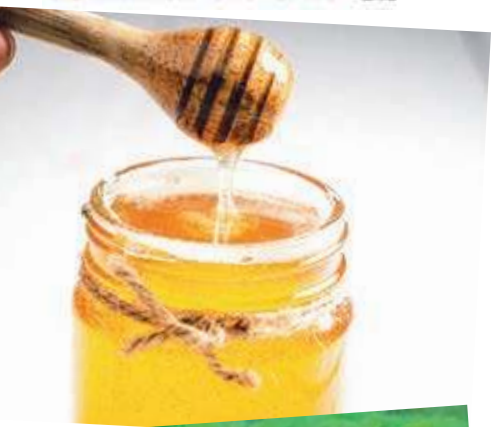

Cudze chwalicie, swoje poznajcie

Polski e-bazarek umożliwia szeroką promocję produktów oferowanych przez rolników, producentów rolnych, producentów i przetwórców regionalnej i ekologicznej żywności, twórców rękodzieła ludowego, hodowców, usługodawców, sprzedawców maszyn i urządzeń rolniczych oraz Koła Gospodyń Wiejskich.

KAROLINA KIEWLICZ, EWELINA PAWŁOWICZ, ZODR w Barzkowicach

Na stronie internetowej www.polskiebazarek.pl z interaktywnej mapy Polski należy wybrać konkretny obszar, co umożliwia wyświetlenie ofert na terenie danego województwa. Działalność serwisu pomaga podnosić świadomość ludzi, zwraca uwagę na wysoką jakość polskich produktów i tym samym zachęca do zakupów i wspierania lokalnego rolnictwa oraz przedsiębiorczości. Za pośrednictwem strony internetowej umożliwia się producentom promowanie ich produktów, natomiast konsumentom dotarcie do informacji o nich i ich bezpośrednie nabycie od producentów.

Różnorodność ofert umieszczonych na portalu zwiększa atrakcyjność serwisu. Oferowane produkty podzielone są na kategorie. Znajdziemy tu m.in.: świeże warzywa i owoce, przetwory owocowo-warzywne, oleje i oliwy, miód i produkty pszczele, napoje, nabiał, mięso i wędliny, ryby, pieczywo i produkty zbożowe, zwierzęta hodowlane, kwiaty i materiał szkółkarski, materiał siewny i sadzeniakowy, zboża, maszyny i urządzenia, rękodzieło oraz usługi rolnicze i pozarolnicze. Przy każdej ofercie znaleźć można informacje dotyczące producenta, ceny towaru oraz sposobu dostawy. Warto podkreślić, że nie ma tutaj marży pobieranej przez pośredników – konsument płaci dokładnie tyle, ile proponuje rolnik.

Producenci oferujący produkty żywnościowe muszą być zarejestrowani w wybranej działalności i nadzorowani przez służby weterynaryjne lub sanitarne. Rejestracja i korzystanie z serwisu jest dobrowolne i bezpłatne zarówno dla oferenta, jak też odbiorcy. Rejestracja odbywa się na stronie internetowej po wybraniu danego województwa. Szczegóły dotyczące zasad, zakresu i warunków korzystania z serwisu zawarte są w regulaminie dostępnym na stronie polskiebazarek.pl

Źródło: gov.pl/web/rolnictwo/cudze-chwalicie-swoje-poznajcie--zapraszamy-na-polskie-bazarekpl; cdr.gov.pl/aktualnosci-instytucje/3357-polski-ebazarek; archiwum.ksow.pl/news/entry/15515-odwiedz-polski-e-bazarek-kup-polska-zywno.html
Fot. unsplash.com, plakat ze strony MRiRW

eprasa.pl

Zagrody edukacyjne szansą na rozwój obszarów wiejskich

Zagrody edukacyjne są alternatywnymi miejscami edukacji, w których proces kształcenia jest urozmaicany i wzbogacany przez ofertę dydaktyczną zorientowaną na praktyczne działanie, myślenie projektowe, uczenie sytuacyjne.

EWELINA PAWŁOWICZ, ZODR w Barzkowicach

Temat zagród edukacyjnych czy jak kto woli – gospodarstw edukacyjnych nie jest nowy. Ale po kolei… Zagrody edukacyjne tworzą Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych prowadzoną przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie we współpracy z wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego. Sieć służy upowszechnieniu idei edukacji w gospodarstwie rolnym oraz promocji działalności gospodarstw edukacyjnych.

Cele działania Sieci Zagród Edukacyjnych

1. Podniesienie prestiżu zawodu rolnika i upowszechnienie wiedzy na temat pochodzenia żywności
2. Różnicowanie pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich
3. Zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi.

Do uczestnictwa w Sieci może przystąpić każdy obiekt spełniający warunki definicji „Zagrody edukacyjnej". Udział w sieci jest dobrowolny i bezpłatny. Przystąpienie odbywa się na podstawie kwestionariusza zgłoszenia i rekomendacji uprawnionego doradcy ODR. Uczestnicy Sieci uzyskują promocję ofert w ogólnopolskim systemie internetowym oraz wsparcie doradcze i szkoleniowe, a także możliwość wzajemnej wymiany doświadczeń. Otrzymują również prawo do identyfikowania obiektu logo zagrody edukacyjnej.

Idea i korzyści

ZAGRODA EDUKACYJNA to przedsięwzięcie prowadzone przez mieszkańców wsi na obszarach wiejskich, gdzie realizowane są przynajmniej dwa cele edukacyjne spośród niżej wymienionych:

- edukacja w zakresie produkcji roślinnej,
- edukacja w zakresie produkcji zwierzęcej,
- edukacja w zakresie przetwórstwa płodów rolnych,
- edukacja w zakresie świadomości ekologicznej i konsumenckiej,
- edukacja w zakresie dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej.

Oferta gospodarstw edukacyjnych kierowana jest głównie do dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym (szkoła podstawowa). Program zajęć dostosowany jest do wieku dzieci, pory roku oraz drobnych sugestii i oczekiwań samych nauczycieli, a zależy od inwencji i pomysłowości właścicieli gospodarstwa. Często programy zajęć realizowane w gospodarstwach obejmują zagadnienia z podstawy programowej przedszkoli oraz szkół, mogą być ciekawą alternatywą dla niektórych tematów lekcyjnych w szkole. W gospodarstwach tematyka jest bardzo zróżnicowana i pojawiają się m.in. tematy jak: życie pszczół i ich pożytki, wyrób soku jabłkowego, rozpoznawanie ziół i przygotowanie zielnika, „droga mleczna" – wszystko co jest związane z produkcją mleka, własnoręczne przygotowanie bułeczek, zajęcia związane z tradycjami wielkanocnymi, bożonarodzeniowymi, ale również z rekreacją i sportem.

Oferta dydaktyczna Zagród Edukacyjnych realizowana jest w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Zajęcia oparte są o unikatowy potencjał gospodarstwa – jego infrastrukturę techniczną, produkcję i zajęcia gospodarskie, umiejętności i doświadczenia rolników, wartości rodziny wiejskiej oraz miejscową tradycję i kulturę. Lekcje u rolnika stanowią interesujące uzupełnienie treści nauczania realizowanych przez nauczycieli przedszkoli i szkół. Zagrody edukacyjne są alternatywnymi miejscami edukacji, w których proces kształcenia jest urozmaicany i wzbogacany przez ofertę dydaktyczną zorientowaną na praktyczne działanie, myślenie projektowe, uczenie sytuacyjne.

eprasa.pl 10e057f180

Na obecną chwilę w Polsce jest zrzeszonych 305 właścicieli gospodarstw, w zachodniopomorskim znajduje się 10.

Cele działalności

IIstotą działalności Zagrody Edukacyjnej jest przybliżenie społeczeństwu procesów zachodzących w naturalnym środowisku gospodarstwa wiejskiego. Idea ta przekłada się na konkretne cele edukacyjne realizowane z wykorzystywaniem potencjału edukacyjnego gospodarstwa oraz jego przyrodniczego i kulturowego otoczenia.

❶ Edukacja w zakresie produkcji roślinnej

Programy edukacyjne pomagają odkryć, poczuć, doświadczyć różnorodność biologiczną świata roślin, poznać tradycyjne i nowoczesne metody uprawy, cykle życia i przemiany materii, zależności pomiędzy systemami rolniczymi i ekosystemami naturalnymi. Wiąże się z tym wiedza oraz cała gama odkryć kształtów, form, kolorów, zapachów i smaków. Korzystny jest cykl wizyt w gospodarstwie dla tej samej grupy uczniów – na wiosnę dzieci mogą uczyć się przygotować ziemię pod uprawę w ogrodzie, zasiać ziarno i podczas następnych wizyt obserwować wzrost aż do zbioru.

❷ Edukacja w zakresie produkcji zwierzęcej

Ważnym czynnikiem procesu edukacji jest bezpośredni kontakt ze zwierzętami. Obcowanie ze zwierzętami uczy wrażliwości i bezinteresowności oraz wdraża do obowiązków i rozbudza potrzeby poznawcze. Uczniowie powinni usłyszeć o każdym zwierzęciu w gospodarstwie i mieć możliwość doświadczenia bezpośredniej obecności gospodarskiego inwentarza poprzez oglądanie, głaskanie, słuchanie odgłosów, poznawanie zapachów i wykonywanie czynności gospodarskich takich jak karmienie, sprzątanie, czyszczenie, dojenie i inne. Edukacja obejmuje poznanie życia zwierząt, zwiedzanie pomieszczeń inwentarskich, poznanie urządzeń i narzędzi, systemów hodowli, użytkowania i funkcji życiowych zwierząt w zakresie dostosowanym do wieku uczniów.

❸ Edukacja w zakresie przetwórstwa płodów rolnych

Podczas całego roku można organizować pokazy i warsztaty przetwarzania produktów mlecznych, mięsnych, zbożowych, owoców, warzyw, ziół i innych płodów rolnych. Na zajęciach można pokazać drogę od wytworzenia i zebrania surowca do końcowego atrakcyjnego smakołyku lub przedmiotu użytkowego. Dzieci nie tylko uczą się metod przetwarzania, ale także doświadczają wysiłku produkcji, a tym samym nabierają szacunku dla pracy producenta.

ZAGRODY EDUKACYJNE WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

✓ Gospodarstwo edukacyjne
W LABIRYNTACH
Iwona Rybicka
Paproty 8, 76-142 Malechowo

✓ DWOREK TRADYCJA
Grażyna Zaremba-Szuba
Bełczna 27, 73-150 Łobez

✓ 7 OGRODÓW
Grażyna Kugiel
Łowicz Wałecki 50, 78-650 Mirosławiec

✓ ZIELONA FARMA
Marzena i Krzysztof Rajtar
Żelimucha 20, 78-200 Białogard

✓ KOŁO WROTY
Agnieszka i Robert Gumbis
74-405 Sarbinowo 118

✓ Gospodarstwo Pasieczne „KÓSZKA I
Konrad Fujarski
ul. Górna 4, 78-552 Kluczewo

✓ MIODOWY RAJ
Andrzej Rytwiński
ul. Miodowa 7, 78-113 Dygowo

✓ Gospodarstwo ekologiczne
JUCHOWOFARM
Fundacja im. Stanisława Karłowskiego
Juchowo 54 A, 78-446 Silnowo

✓ DRZEWIAŃSKA ZAGRODA
Hanna Obławska
Drzewiany 23, 76-020 Bobolice

✓ LISÓWKA”
Urszula Mejer
Lisowo 1, 76-042 Rosnowo

❹ Edukacja w zakresie świadomości ekologicznej i konsumenckiej

Specyfika gospodarstwa rolnego pomaga zrozumieć wiele aspektów związanych z ekologią. Pewne zachowania w gospodarstwach są w naturalny sposób proekologiczne: oszczędne gospodarowanie zasobami wodnymi (np. wykorzystywanie deszczówki do podlewania ogrodu), zagospodarowanie odpadów (np. karmienie zwierząt odpadkami organicznymi, kompostowanie materii organicznej) itp. Edukacja w gospodarstwie uświadamia pochodzenie i wartość odżywczą produktów z gospodarstwa, uczy odróżniania produktów naturalnych od wysoko przetworzonych przemysłowych i kształtuje nawyki konsumenckie.

❺ Edukacja w zakresie dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej

Bogactwo kultury materialnej i duchowej wsi daje ogromne możliwości realizacji

eprasa.pl 10e057f180

atrakcyjnych zajęć praktycznych – plastycznych, artystycznych, kulinarnych, a nawet rozrywkowych. Każdy niemal temat edukacyjny w gospodarstwie rolnym można poprzedzić prezentacją wyposażenia domu, sprzętów gospodarstwa domowego czy maszyn rolniczych wykorzystywanych przez wcześniejsze pokolenia mieszkańców wsi do wykonywania określonych czynności gospodarskich. Przy okazji można przywołać pamięć o dawnych zawodach takich jak – bartnik, kołodziej, bednarz, rymarz, garncarz itp.

Wszelkie niezbędne dokumenty oraz informacje nt. funkcjonowania gospodarstw edukacyjnych uzyskacie Państwo na stronie **www.zagrodaedukacyjna.pl** lub w siedzibie Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach. ■

Prawo do posługiwania się nazwą „Zagroda Edukacyjna" mają wyłącznie gospodarstwa sprawdzone i rekomendowane przez system doradztwa rolniczego.

"Agro-Biznes" Sularz-Rudnicki
spółka jawna
Gorzów Wlkp., ul. Myśliborska 56
tel./fax 95 731 42 24, tel. 95 720 62 75
www.agro-biznes.pl

Nufarm

eprasa.pl 10e057f180

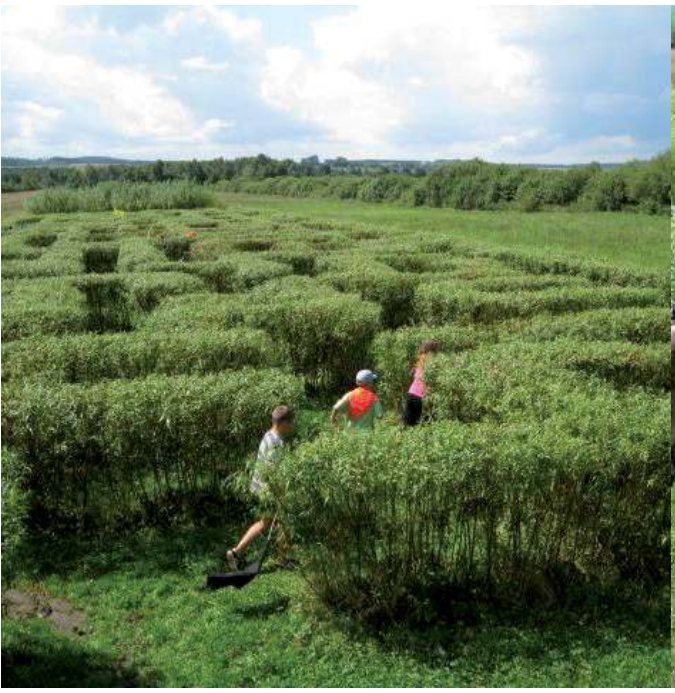

GOSPODARSTWO EDUKACYJNE
W LABIRYNTACH

Iwona Rybicka
Paproty 8
76-142 Malechowo
tel. 608 646 581
e-mail: iwona.rybicka@paproty.pl
www.paproty.pl

TEMATYKA ZAJĘĆ:

- W krainie torfu i źródeł
- Ploty z wikliną, czyli spotkanie z wierzbą
- Kolorowa pasieka w gospodarstwie
- Warsztaty bożonarodzeniowe

Gospodarstwo znajduje się w Paprotach, przy drodze łączącej Malechowo z Polanowem. Jest to spokojne i bezpieczne gospodarstwo, otwarte dla każdego. Dla swoich gości właścicielka przygotowuje nietuzinkową ofertę turystyczno-edukacyjną, w połączeniu z domowym posiłkiem i ciastem. Obsługuje imprezy plenerowe dla dzieci i dorosłych, zajęcia integracyjne dla firm, połączone z rozrywkami w disc-golfa. Organizuje letnie plenery malarsko-rzeźbiarskie oraz jesienne plenery żywych form wikliniarskich.

Realizowane cele edukacyjne

- Edukacja w zakresie dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej
- Edukacja w zakresie świadomości ekologicznej i konsumenckiej

eprasa.pl 10e0371180

Zmiany w prowadzeniu RHD

Przypominamy, że ten rok przyniósł kilka ważnych zmian w funkcjonowaniu rolniczego handlu detalicznego. W grudniu ubiegłego roku Sejm uchwalił ustawę o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia prowadzenia przez rolników RHD, w styczniu podpisał ją prezydent, a 4 lutego zmiany weszły w życie.

Celem ustawy z dnia 15 grudnia 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia prowadzenia przez rolników rolniczego handlu detalicznego jest uwolnienie rolniczego handlu detalicznego. RHD jest specyficzną formą handlu detalicznego, funkcjonującą w Polsce od 2017 r., dedykowaną rolnikom prowadzącym produkcję żywności w celu jej wprowadzenia na rynek na małą skalę. W ramach takiego handlu możliwa jest produkcja, w tym przetwórstwo żywności na małą skalę, i jej zbywanie konsumentom finalnym, a także zakładom prowadzącym handel detaliczny (takim jak np. sklepy, restauracje, stołówki) z przeznaczaniem dla konsumenta finalnego.

Zmiany przepisów wynikają z założeń przyjętych w dokumencie rządowym „Polski Ład", w którym zawarto m.in. inicjatywę „Uwolnienie rolniczego handlu detalicznego (RHD)".

Wprowadzone zmiany

✓ Rozszerzenie obszaru, na którym mogą być prowadzone dostawy żywności wyprodukowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, **na terytorium całej Polski** (z wyjątkiem zbywania żywności będącej produktem pochodzenia zwierzęcego oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, której zbywanie możliwe będzie nadal wyłącznie na obszarze województwa, w którym ma miejsce prowadzenie produkcji tej żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego, lub na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem).

✓ Doprecyzowanie kwestii pochodzenia składników wykorzystywanych do produkcji żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego (poprzez zmianę definicji pojęcia „rolniczy handel detaliczny", tj. w przypadku żywności jednoskładnikowej powinna ona w całości pochodzić z własnej uprawy, hodowli lub chowu danego podmiotu, a w przypadku żywności zawierającej więcej niż jeden składnik powinna zawierać co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu danego podmiotu).

✓ **Zniesienie maksymalnych limitów żywności zbywanej w RHD w odniesieniu do sprzedaży żywności konsumentom finalnym** i pozostawienie tych limitów wyłącznie w odniesieniu do dostaw do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

✓ Zmiana przepisu karnego, zgodnie z którym brak umieszczenia w miejscu zbywania żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego oznaczenia lub podanie w tym oznaczeniu informacji niepełnych lub nieprawdziwych podlega grzywnie.

✓ **Podwyższenie kwoty przychodów zwolnionych z podatku dochodowego – z 40 tys. do 100 tys. zł** – ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych (z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym na podstawie odrębnych przepisów zwolnionych z podatku dochodowego).

Przepis zwiększający kwotę przychodów zwolnioną z podatku dochodowego ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów ma zastosowanie od 1 stycznia. ■

Źródło: prezydent.pl, CDR Radom

RED.

eprasa.pl 10e057f180

ZOO-zwierzenia zootechnika

Nędznicy kończą zawsze tak samo

PIOTR WŁÓDARCZAK

Pałac Alhambra jest wpisany do Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO i jest najchętniej odwiedzanym zabytkiem i atrakcją w jednym w całej Hiszpanii. Z zewnątrz nie wygląda zbyt pięknie, ale całkiem normalnie, bo wszystko, co piękne, ma ukryte wewnątrz.

Stał na pobliskim wzgórzu należącym do kompleksu *Alpuhara* i z góry smętnym wzrokiem spoglądał na utraconą *Alhambrę*, a po policzkach ciekły mu łzy. Ryczał jak baba, a przecież matka powiedziała mu na odchodnym: *„idź i płacz jak kobieta, skoro nie umiałeś bronić się jak mężczyzna”*. Hm… osoba postronna mogłaby pomyśleć, że to pewnie jakiś Niemiec stał i płakał, gdy zabierali mu samochód Seata *Alhambrę*, no bo tak zawsze mówią handlowcy: *„panie, Niemiec płakał, gdy sprzedawał to auto”*... Ale nie, wcale nie chodzi o Niemca i o auto. To Abdullah – potomek muzułmańskich królów na Grenadzie, z dynastii Nasrydów, utracił ostatnią muzułmańską twierdzę – *Alhambrę* – na rzecz chrześcijan pod wodzą Izabeli Katolickiej lub Izabeli Kastylijskiej. W taki sposób, w XV wieku, zakończyło się kilkusetletnie panowanie Maurów na Półwyspie Iberyjskim, zakończyła się rekonkwista. Abdullah sam był sobie winien, bo wcześniej wzniecił powstanie przeciwko swojemu ojcu, wszczął wojnę domową. Po płaczącym i wzdychającym Abdullahu pozostała nazwa: *„Ultimo Suspiro del Moro”* czyli wzgórze zwane Ostatnim Westchnieniem Maura.

Co to jest Alhambra?

To największy i najwspanialszy pałac muzułmański w Europie, który miał być muzułmańskim rajem na ziemi i pełnią szczęścia, a administracyjnie to symbol Maurów, władców kalifatu, z których największymi byli Muhammad V i niejaki Jusuf. Alhambra to kompleks wielu budowli i ogrodów, osiedli mieszkalnych, koszar, więzienia, meczetu i całego szeregu pałaców, haremów, komnat, dziedzińców, fontann, łaźni, ale nazwa przykleiła się głównie do samego pałacu.

Kompleks, który zaczął powstawać już w XIII wieku i później nadano mu cechy warowni, leży w Grenadzie lub Granadzie w Andaluzji, w Hiszpanii i zdecydowanie jest perłą Andaluzji. Dzisiaj pałac jest wpisany do Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO i jest najchętniej odwiedzanym zabytkiem i atrakcją w jednym w całej Hiszpanii. Alhambra jest wręcz oblegana

eprasa.pl 10e057f180

i szturmowana przez turystów, którzy godzinami potrafią wystawać w kolejce po bilety, pobija nawet słynną katolicką świątynię budowaną przez Gaudiego w Barcelonie czyli *Sagradę Familię*.

Przepych czy stan deweloperski?

Alhambra jest symbolem bogactwa, kunsztu architektury i nieograniczonej wyobraźni, czasem aż przeładowana bogactwem form i kolorów. Miała wprowadzać muzułmanów w odlot przy wyziewie z kadzideł i zapachu wonnych olejków, w błogi stan cielesnych uciech, w których mogli się odnaleźć i zapomnieć o problemach rzeczywistości. To miał być raj na ziemi. Trwali w nim tak długo, że nie zauważyli kiedy Izabela Kastylijska urosła w siłę i ostrzyła sobie na nich zęby. Nie zareagowali, nie przygotowali się na starcie z nią, ale kłócili się wzajemnie i snuli wewnętrzne intrygi, a świat arabski im nie pomógł.

Ściany w pałacu wyłożone są płytkami z fajansu, wszędzie malowane stiuki…, kurczę, co to w ogóle jest? Bogate sztukaterie, ozdoby, symbole liczb, gwiazd, arabeski… – wszędzie wielki przepych. *Alhambrę* powinni obejrzeć studenci architektury, dekoratorzy wnętrz i wielbiciele matematyki, w tym geometrii. Obiekty mają idealnie zachowane odległości, kwadraty i inne figury, doskonałe przestrzenie.

Po pałacu i całej *Alhambrze* oprowadzał nas przewodnik z *Rainbow*, a po 3 godzinach zwiedzania i opowiadania o historii i bogactwie tego miejsca zapytał nas – grupę turystów z Polski: *„i jak wam się moi drodzy podobało? Jak podoba się wam ten pałac?”*. Na to jedna kobiecina, w słusznym już wieku, skrzywiła się, pokręciła głową z dezaprobatą i powiedziała: *„ee, panie, niby ładnie, ale zobacz pan na te puste ściany, nieumeblowane pokoje, gołe podłogi... jakiś taki stan deweloperski, do wykończenia”*. I masz babo placek!

Dwa jądra Alhambry

Są nimi dwa dziedzińce: Mirtowy i Lwów. Ten pierwszy to dziedziniec publiczny, do przyjmowania gości, w jego centrum położony jest basen otoczony drzewami mirtowymi, a krótsze boki wyłożone rzędem kolumn odbijających się w tafli wody. Żeby zrobić piękne zdjęcie całości: budowli odbijającej się w wodzie trzeba komórkę położyć na ziemi i uklęknąć na wprost, wtedy utrwalą się doskonałe proporcje. Złośliwi twierdzą, że podczas klękania trzeba też złożyć hołd Allahowi. W każdym razie w tym miejscu, na dziedzińcu Mirtowym, aparaty fotograficzne rozgrzewają się do czerwoności, jak węgiel na ruszcie.

Dziedziniec Lwów służył celom prywatnym, bo w przyległych komnatach stacjonował harem. Ozdobą całego przybytku jest wodotrysk oparty na 12 postaciach lwów. Ciekawym rozwiązaniem jest system doprowadzania wody do basenów. Ciecz płynie z pobliskich gór wydrążonymi w kamiennej podłodze rowkami, a przy okazji nawilża po-

eprasa.pl 10e057f180

wietrze i obniża temperaturę powietrza. Podczas wałęsania się po budowlach *Alhambry* słychać majestatyczny szum wody, co wprowadza człowieka w odprężający nastrój, chyba, że chce ci się siku, to trochę gorzej.

Była aż tak piękna, że nie poległa

W Hiszpanii przez kilkaset lat ścierały się wpływu islamu i katolicyzmu, a gdy chrześcijanie odbijali tereny z rąk muzułmanów, to z reguły burzyli lub ostro przebudowywali budowle Maurów, żeby zatrzeć po nich ślad. Na szczęście *Alhambra* przetrwała, bo gdy zdobywcy ujrzeli jej piękno i odurzyli się jej unikalnym bogactwem, to tak ich to otępiło, że nie zrobili nic (poza wstawieniem plomby, czyli pałacu Karola V). Wygnano za to samych muzułmanów i przy okazji Żydów, którzy chronili się potem na wzgórzach *Alpuhary*. W ogóle cała *Alhambra* z zewnątrz nie wygląda zbyt pięknie, ale całkiem normalnie, bo wszystko, co piękne, ma ukryte wewnątrz. Jest jak piękna i naga kobieta ubrana jedynie w worek od ziemniaków. Same walory są pod spodem, pod nieciekawym okryciem.

Flamenco

Jest kolejnym symbolem Hiszpanii. To zjawisko kulturowe i wywodzi się od andaluzyjskich Cyganów, łączy ze sobą muzykę gitary, śpiew i taniec, który nie ma określonych kanonów. Ruch tancerzy odzwierciedla po prostu ich emocje i opowiada historie z ich życia. Właśnie na Grenadzie posmakowaliśmy prawdziwego flamenco, kiedy wieczorową porą pojechaliśmy do miejsca, gdzie tutejsi Cyganie dają taneczne pokazy. Tancerki dają z siebie wszystko, sala jest mała, a więc słyszymy ich przyspieszone oddechy, widzimy pot i nabrzmiałe z wysiłku żyły na skroniach i czole. Wszystko odbywa się tak jak na corridzie, tylko zamiast byka mamy padające ze zmęczenia tancerki. Nie są nawet specjalnie piękne, mogłyby być trochę szczuplejsze… Pewnie by mogły, ale po co? Nie można poprawiać tego, co już i tak jest wspaniałe. Flamenco to taniec na śmierć i życie, prawdziwy i bez ściemy, nie ma tu miejsca dla chałturników! ■

eprasa.pl 10e057f180

Uwaga na barszcz

Do 31 maja Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie przyjmuje wnioski na dofinansowanie, w formie dotacji na zadania z zakresu usuwania barszczu Sosnowskiego. Wnioski przyjmowane są w systemie ciągłym aż do wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel w planie finansowym. W tym roku zaplanowano na ten cel 500 000 złotych.

Barszcz Sosnowskiego to dwuletnia roślina z rodziny baldaszkowatych. W pierwszym roku wzrostu wytwarza rozetę, a w drugim wyrastają pędy nasienne i po wydaniu nasion (owoców) roślina zamiera. Niekiedy jednak z niektórych rozet wyrastają pędy i wówczas owocują później niż w drugim roku, stając się roślinami wieloletnimi.

W naturalnym siedlisku roślina osiąga ok. 1,5 m wysokości. W Polsce barszcz Sosnowskiego dobrze się zaadaptował rosnąc bujnie do wysokości 3,5 m. Zdolność kiełkowania owoce (nasiona) uzyskują po 60 do 90 dniach stratyfikacji (przebywania) w temperaturze od 2 do 5°C. Proces ten w warunkach naturalnych następuje w okresie zimy, po uprzednim rozsianiu się nasion. Nasiona zachowują siłę kiełkowania przez okres 4 lat.

Młode rośliny barszczu Sosnowskiego są bardzo podobne do siewek barszczu zwyczajnego. Liścienie są wydłużone, pierwsze liście początkowo są okrągławe, a w miarę wzrostu stają się trójkątne. Do końca wegetacji jesiennej tworzą rozetę o liściach osiągających 15 do 35 cm wysokości. Z tej rozety, pod koniec maja lub na początku czerwca, zaczyna wybijać łodyga. Liście wyrastające z rozety są bardzo duże i osiągają niekiedy od 150 do 200 cm długości. Łodyga oraz wszystkie liście na dolnej stronie są delikatnie owłosione. Korzeń kształtu palowego, w górnej części dość silnie rozgałęziony, wyrasta nawet do 200 cm głęboko w ziemię, jednak jego największa masa znajduje się w warstwie do głębokości około 30 cm.

Kwiatostany tworzą baldachy złożone z baldaszków. Największy baldach jest położony centralnie i posiada średnicę 30-70 cm. Proces dojrzewania nasion rozpoczyna się w drugiej połowie lipca, po ich wydaniu roślina obumiera w sposób naturalny.

Szkodliwość

Barszcz Sosnowskiego pochodzi z Kaukazu. Do Polski został sprowadzony na początku lat 50. ubiegłego wieku do prac badawczych. Ze względu na dużą masę jaką wytwarza, sądzono, że pomoże on rozwiązać problemy paszowe rolnictwa. W latach 70. został więc rozpowszechniony w niektórych rejonach kraju jako roślina pastewna. Eksperymentalnie był uprawiany w wielu ośrodkach na terenie całego kraju. Szczególnie dużym powodzeniem cieszyła się uprawa tej rośliny na Podkarpaciu i Podhalu oraz na podgórzu Sudeckim. Szybko okazało się jednak, że jego wartość paszowa jest znacznie mniejsza niż się spodziewano, w efekcie czego zaniechano jego uprawy. Jednak barszcz Sosnowskiego wymknął się spod kontroli, „uciekł" z pól uprawnych i przedostał się do siedlisk naturalnych, gdzie znalazł doskonałe warunki do wzrostu i rozwoju, i tym samym bardzo szybko się rozpowszechnił.

Jego występowanie jest notowane na terenie całego kraju. W Polsce południowej, południowo-wschodniej i południowo-zachodniej występuje dość powszechnie. Początkowo pojawiał się w siedliskach ruderalnych, do których należą przydroża, szlaki turystyczne, nieużytki, następnie zaczął występować na odłogach, a obecnie staje się bardzo kłopotliwy w leśnictwie i na niektórych użytkach zielonych, a niekiedy nawet na polach uprawnych.

Najczęściej występuje on na terenach wilgotnych, w pobliżu cieków wodnych, kanałów i rowów. Jest rośliną silnie zachwaszczającą teren, a dodatkowo włoski na liściach i łodygach wydzielają substan-

eprasa.pl 10e057f180

cję parzącą. Roztarte liście lub łodyga mają charakterystyczny zapach kumaryny. Parzące działanie tego związku nasila się podczas słonecznej pogody i wysokiej temperatury oraz dużej wilgotności powietrza. Kontakt z tymi roślinami powoduje zapalenie skóry, powstawanie pęcherzy, niegojące się rany i długo nie zanikające blizny oraz zapalenie spojówek. Działanie to jest szczególnie niebezpieczne dla alergików i dzieci. Ta negatywna cecha barszczu Sosnowskiego spowodowała konieczność intensywnego zwalczania tego chwastu.

Metody zwalczania

Metoda mechaniczna jest najprostszą metodą zwalczania rośliny. Najskuteczniejsze jest niszczenie jesienią roślin jednorocznych. Termin jesienny należy uznać za najlepszy, ponieważ w tym okresie najłatwiej jest rozpoznać ten gatunek po silnych, dorodnych rozetach. Niszczenie roślin może polegać na ręcznym (dłońmi w rękawicach) usuwaniu przy pomocy motyk bądź też specjalistycznego sprzętu. Barszcz Sosnowskiego można także niszczyć mechanicznie w drugim roku wegetacji, gdy wyrastają pędy. Zabiegi te koniecznie należy wykonywać przed owocowaniem, a najkorzystniej tuż przed lub w trakcie kwitnienia.

Metody usuwania

Metody usuwania barszczu Sosnowskiego na terenie województwa zachodniopomorskiego, zgodne z załącznikiem nr 1 do regulaminu naboru wniosków o udzielenie dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Szczecinie na 2022 rok:

Fizyczne – mechaniczne

▪ ORKA – na głębokość 30 cm niszczy wschody barszczu i może w znaczący sposób zredukować procent kiełkujących nasion. Podcinanie lub wykopywanie korzeni powinno być wykonane dwukrotnie: wczesną wiosną oraz w połowie lata. Zalecane jest podcinanie co najmniej 10 cm poniżej powierzchni gleby. Jest to metoda pracochłonna, ale bardzo efektywna i może być stosowana w przypadku występowania pojedynczych roślin albo mało liczebnych stanowisk.

▪ KOSZENIE – metoda stosowana na większych areałach. Bardzo szybkie odrastanie sprawia, że koszenie musi być powtarzane 2-4 razy w trakcie sezonu wegetacyjnego, aby nie dopuścić do zmagazynowania w korzeniach i liściach składników potrzebnych do zakwitnięcia i wydania nasion. Należy pamiętać, że im wyżej kosimy rośliny, tym większe jest prawdopodobieństwo odrastania nowych baldachów na niższych piętrach. Ponadto koszenie sprawia, iż rośliny barszczu „stają się" wieloletnie. Pozbawione możliwości wydania pędów, ciągle dążą do wydania kwiatostanu. Całkowite wyeliminowanie roślin polega na ich „zmęczeniu", czyli bardzo częstym koszeniu.

▪ ŚCINANIE kwitnących roślin przed zawiązaniem nasion w ten sposób jest powstrzymywane wytwarzania nowych nasion. Usuwanie baldachów może być równie skuteczne jak koszenie, jednakże bardzo istotny jest czas ich usuwania. Nie należy tego robić zbyt wcześnie w sezonie, bo regeneracja następuje bardzo szybko i w rezultacie wytworzony zostanie nowy kwiatostan. Zbyt późny zabieg daje ryzyko osypywania się dojrzałych nasion do gleby. Ścięte baldachy muszą być zebrane i zniszczone.

▪ ZAWIĄZYWANIE baldachów w worki plastikowe oraz zmiana warunków glebowych polega na ograniczeniu wysiewu nasion do gleby oraz zmianie warunków glebowych na niekorzystne dla rośliny. W czasie zawiązywania się owoców nakłada się na baldachy worki plastikowe, które nie pozwalają na rozsianie się nasion. Nasiona zebrane w plastikowe worki są palone, a obszar, na którym rosły barszcze poddaje się procesowi wapnowania.

▪ KARCZOWANIE roślin polega na usunięciu wierzchniej warstwy gleby na obszarach, na których roślina ta występuje w największym zagęszczeniu i na to miejsce przywiezienie nowej ziemi, wykonaniu głębokiej orki i wapnowaniu gleby. Już po pierwszym roku stwierdzono znaczące ograniczenie ilości roślin barszczu Sosnowskiego na obszarze działania. W kolejnym roku w miejscach, gdzie dokonano wymiany powierzchniowej warstwy ziemi nie stwierdzono okazów barszczu lub pojawiły się tylko pojedyncze osobniki.

Fizyczne – termiczne

▪ Metoda termiczna prowadzona za pomocą wody o temperaturze ok. 98 stopni Celsjusza wstrzykiwanej w korzenie barszczu. Stosowana na małych, średnich i wielkich roślinach przed, w trakcie i po kwitnieniu, trzykrotnie na każdej roślinie. Metoda powinna być stosowana przez kilka lat aż do wyczerpania nasion w gruncie i obumarcia systemu korzeniowego.

Chemiczne

▪ OPRYSKI – z zastosowaniem środków chwastobójczych zawierających: glifosat, trichlopyr lub imazapyr. Stosowanie herbicydów powoduje osłabienie siły kiełkowania nasion. Często stosuje się środki dodatkowo dodawane do oprysku w celu poprawienia jego zdolności penetracji. Późne zabiegi nie tylko osłabiają lub niszczą wieloletnie rośliny barszczu, ale także osłabiają zdolność kiełkowania nasion. W miejscach, na których doszło do rozsiania się nasion barszczu, jego zwalczanie należy zaplanować na co najmniej 4 do 5 lat. Nie wyklucza się dłuższego czasu zwalczania. Zabiegi opryskiwania można wykonać w trzech terminach: wiosną – do połowy maja na siewki (do fazy rozety); wczesnym latem od czerwca w okresie wytwarzania pędów kwiatowych do początku kwitnienia; późnym latem – do jesieni, gdy rośliny osiągną fazę dobrze rozwiniętej rozety (wysokość roślin od 15 do 35 cm) i zaczynają gromadzić substancje pokarmowe w korzeniach.

UWAGA: Wszystkie osoby biorące udział w zwalczaniu barszczu Sosnowskiego bez względu na stosowaną metodę i wykonywaną pracę, muszą być dokładnie poinformowane o szkodliwości oraz toksycznych i parzących właściwościach tej rośliny, ponadto muszą być wyposażone w odpowiednie ubrania ochronne. ■

Opracowanie: SYLWIA LENARD, ZODR w Barzkowicach
Źródło: wfos.szczecin.pl; GIORiN - piorin.gov.pl.

eprasa.pl 10e057f180

Co to są odmiany amatorskie?

Odmiany amatorskie to odmiany roślin warzywnych odkryte i wyprowadzone z przeznaczeniem do uprawy w szczególnych warunkach agrotechnicznych, klimatycznych lub glebowych, które nie mają znaczenia dla towarowej produkcji warzyw, ale mają znaczenie dla zachowania bioróżnorodności.

Warunki wpisu do rejestru

Odmianę amatorską wpisuje się do krajowego rejestru, jeżeli odmiana nie ma znaczenia dla towarowej produkcji warzyw oraz spełnia następujące warunki:

- jest odrębna, wyrównana i trwała;
- zachowujący odmianę nadał odmianie nazwę zgodnie z wymaganiami, przy czym odmianie tej można nadać więcej niż jedną nazwę, jeżeli nazwy te są od dawna znane;
- nie jest wpisana do krajowego rejestru albo wspólnotowego katalogu jako odmiana inna niż odmiana amatorska;
- nie została zgłoszona w celu przyznania wyłącznego prawa do odmiany albo nie jest chroniona wyłącznym prawem do odmiany, albo nie została zgłoszona do ochrony, albo nie jest chroniona przez Wspólnotowy Urząd Odmian Roślin (CPVO).

Minister rolnictwa, na wniosek zachowującego, wydaje decyzję w sprawie uznania odmiany amatorskiej za odmianę niemającą znaczenia dla towarowej produkcji warzyw, po zasięgnięciu w tym zakresie opinii właściwej jednostki odpowiedzialnej za genetyczne zasoby roślin. Decyzja określa gatunek i odmianę amatorską.

Wpisu odmiany amatorskiej do krajowego rejestru dokonuje COBORU.

Co bez opłat?

W przypadku odmian amatorskich nie pobiera się opłat za:

- złożenie wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru,
- badania OWT lub WGO,
- wpis do krajowego rejestru i pozostawanie odmiany w krajowym rejestrze (utrzymanie odmiany) oraz
- złożenie wniosku o przedłużenie okresu wpisu a także za utrzymanie odmiany w krajowym rejestrze,
- złożenie wniosku o wpisanie w krajowym rejestrze kolejnego zachowującego odmian.

Ocena polowa, obrót materiałem

Zachowujący odmianę dokonuje samodzielnie oceny polowej i oceny laboratoryjnej materiału siewnego odmian amatorskich własnych odmian – w celu uznania go za materiał siewny kategorii standard. Jeżeli materiał siewny będzie przeznaczony do obrotu dla profesjonalnego podmiotu, czyli takiego, który przeznacza zakupiony materiał i wytworzone przez niego produkty na cele zarobkowe – należy wówczas dokonać wpisu do odpowiedniej ewidencji prowadzonej przez właściwego miejscowo Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Materiał siewny odmian amatorskich wprowadzany jest do obrotu w małych opakowaniach, zaopatrzonych w etykietę prowadzącego obrót. Obrót materiałem siewnym odmian amatorskich jest możliwy na terenie Polski, pod warunkiem zgodności z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. ■

Podstawy prawne:
✓ ustawa o nasiennictwie (Dz.U. z 2021 poz.129),
✓ załącznik 2 pkt II rozporządzenia MRiRW z dnia 3 lipca 2020 r. w sprawie opakowań (...) poz. 1269.

Źródło: GIORiN, piorin.gov.pl

RED.

eprasa.pl 10e057f180

STANISŁAW ZARZYCKI, ZODR w Barzkowicach

Maj jest miesiącem intensywnych prac polowych i intensywnych przemian zachodzących w roślinach upranych. Oziminy strzelają w źdźbło, wyrzucają liść flagowy, a po 15 maja żyto ozime i jęczmień ozimy przechodzą do fazy kłoszenia. Zboża jare kończą fazę krzewienia i zaczynają strzelać w źdźbło.

W fazie strzelania w źdźbło (BBCH 30-37) należy zasilić zboża ozime i jare drugą dawką azotu w ilości 40-60 kg N/ha.

Termin odchwaszczania zbóż jarych kalendarzowo przypada w dość dogodnym czasie. Po osiągnięciu przez zboża fazy minimum 2 liści należy wykonać lustrację plantacji i oznaczyć gatunki chwastów. Na podstawie przeprowadzanej analizy należy dokonać odpowiedniego doboru herbicydu. Zbytni pośpiech nie jest wskazany, ponieważ zabiegi można wykonać do fazy początku liścia flagowego. Ponadto wiele herbicydów działa skuteczniej, gdy temperatura powietrza przez kilka dni po zabiegu nie spada poniżej 10°C.

Plantacje ziemniaków i kukurydzy są szczególnie podatne na zachwaszczenie, które może spowodować bardzo duże straty plonów.

Herbicydy w ziemniakach stosuje się w dwóch terminach: przed wschodami i po wschodach ziemniaków. Bardzo często zdarza się, że terminowe przeprowadzenie zabiegów przedwschodowych jest utrudnione, wówczas lepiej zastosować herbicydy powschodowe. W uprawie ziemniaków o niskiej wrażliwości na metrybuzynę (jadalne – Altesse, Ametyst, Bryza, Ewelina, Lord, Lady Floriana; skrobiowe Adam, Ikar, Neptun, Rudawa, Skawa) do walki z chwastami jedno- i dwuliściennymi do przedwchodowego lub powschodowego zastosowania możemy użyć preparatu Sencor Liquid 600 SC.

Aby zapobiec zachwaszczeniu, po wysiewie kukurydzy pole należy opryskać jednym z preparatów przedwschodowych, np. Adengo 315 SC. Po wschodach kukurydzy od fazy 4-6 liści do walki z chwastami jedno- i dwuliściennymi, w tym perzu, wykorzystać możemy Maister Power 42,5 OD w dawce 1,5 l/ha jednorazowo, jeżeli będzie dość duża wilgotność gleby lub przy słabszej wilgotności 2 razy po 0,75 l/ha czy Henik 50SG. Przy wszystkich zabiegach powinniśmy stosować aktualnie zalecane przez Instytut Ochrony Roślin środki w dawkach określonych na etykietach.

Ważna w prowadzeniu plantacji rzepaku ozimego jest systematyczna lustracja pól pod kątem występowania szkodników. W podjęciu decyzji o zastosowaniu bądź zaniechaniu zabiegu insektycydami pomocne może być wykorzystanie żółtych naczyń, w których można zmierzyć stopień wystąpienia oraz przebieg porażenia plantacji przez szkodniki. Na wysoką wiarygodność wyników obserwacji można liczyć, gdy pułapki znajdują się na wysokości łanu i ,,rosną" razem z nim. O progach ekonomicznej szkodliwości dla chowaczy brukwiaczka i czterozębnego pisaliśmy w wydaniu kwietniowym ZMR. Natomiast dla słodyszka rzepakowego po stwierdzeniu obecności w żółtym naczyniu chrząszczy należy przeprowadzić lustrację plantacji. Próg ekonomicznej szkodliwości przekroczony jest, gdy w fazie zwartego kwiatostanu znajdziemy 1-2 chrząszczy na 1 roślinie, a w fazie luźnego kwiatostanu 3-5 chrząszczy na 1 roślinie. W przypadku chowacza podobnika stwierdzenie na plantacji w rejonie słabego występowania pryszczarka kapustnika: 1 chrząszcza na 1 roślinie lub w rejonie licznego występowania pryszczarka kapustnika: 1 chrząszcza na 2 roślinach lub 4 chrząszczy na 25 roślinach, lub odłowienie w ciągu kolejnych 6 dni w żółtym naczyniu 100 osobników to sygnały do wykonania zabiegu.

Dobierając preparaty przeciwko szkodnikom rzepaku należy zwrócić szczególną uwagę na obecne na kwitnącej plantacji pszczoły i inne owady zapylające, i zapewnić im należytą ochronę.

Plonowanie rzepaku ozimego w dużej mierze zależy również od zapewnionej plantacji ochronie fungicydowej. Uzyskiwanie plonów powyżej 40 dt/ha jest możliwe na glebach lżejszych w dobrej kulturze, ale wymaga wykonania zabiegu z użyciem fungicydów w okresie kwitnienia. Zabieg wykonać należy w czasie kwitnienia, kiedy odpadają pierwsze płatki z kwiatów pędu głównego. Na plantacjach dobrze rokujących i w przypadku deszczowej i ciepłej pogody warta rozważenia jest technologia dwuzabiegowa w okresie kwitnienia, tzn. na początku kwitnienia (BBCH 61), natomiast drugi w momencie opadania płatków kwiatowych lub zawiązywania łuszczyn (BBCH 69-73). W suchych warunkach – sucha gleba i brak opadów wystarczy wykonanie jednego zabiegu pod koniec fazy kwitnienia.

W tym roku pierwsze kwitnące rośliny rzepaku stwierdziliśmy nawet przed 10 kwietnia. Okres kwitnienia to kluczowy czas dla wielkości plonu, dlatego też zabieg w okresie kwitnienia ma zapobiec występowaniu kilku ważnych chorób, do których zaliczyć należy zgniliznę twardzikową, czerń krzyżowych oraz szarą pleśń. Choroby te powodują straty o znaczeniu gospodarczym. Na rynku znajduje się szereg fungicydów o różnych substancjach czynnych, pochodzących z różnych grup chemicznych, między innymi: triazole, strobiluryny, imidazole, przeznaczonych do zwalczania wyżej wymienionych chorób. Wśród zalecanych preparatów do zwalczania zgnilizny twardzikowej, czerni krzyżowych oraz szarej pleśni można znaleźć takie preparaty jak Pictor 400 SC w dawce 0,5 l/ha, Propulse 250SE w dawce 1,0 l/ha oraz Amistar Gold Max zawierający azoksystrobinę i difenokonazol w dawce 1,0 l/ha.

Do walki ze słodyszkiem w okresie kwitnienia wykorzystać można mieszaninę substancji z grupy neonikotynoidów z pyretroidem, czyli tiachlopryd czy z deltametryną. Można tutaj zastosować środek INAZUMA 130 WG w dawce maksymalnej 0,20 kg/ha, Cyperkill Max 500 EC, czy chciażby Mospilan. Insektycyd, oprócz słodyszka rzepakowego, niszczy także szkodniki łuszczynowe i zgodnie z etykietą może być stosowany w różnych fazach rozwojowych rzepaku.

eprasa.pl 10e057f180

Jak prawidłowo rozpocząć sezon pastwiskowy

Wiosną, przed oraz w trakcie sezonu pastwiskowego, hodowcy zwierząt gospodarskich powinni pamiętać o systematycznym wykonywaniu zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych.

RYSZARD JASIŃSKI (Emeritus, Oddział w Koszalinie)
dr inż. JAROMIR PALUSUŃSKI, ZODR w Barzkowicach

Wiosną nie wolno zapominać, przed okresem pastwiskowym oraz w trakcie wypasów, o wykonaniu podstawowych zabiegów higieniczno-weterynaryjnych, do których należą: przegląd i korekcja racic u zwierząt, codzienny przegląd stada, higiena skóry i wymienia oraz profilaktyka sanitarna – dezynfekowanie pomieszczeń inwentarskich. Są to zabiegi, których zaniechanie lub złe wykonanie w dużym stopniu ma wpływ na zdrowie, płodność i rozród zwierząt gospodarskich (dotyczy to szczególnie bydła, owiec, kóz i koni), szerzenie się chorób i pasożytów, gorsze przyrosty wagowe, mniejszą wydajność, a także jakość pozyskiwanego surowca.

Przegląd i korekcja racic

Korekcje racic u krów wykonuje się zazwyczaj 2 razy w roku – wiosną przed sezonem pastwiskowym (tydzień przed wyjściem z obory) i jesienią, po zakończeniu sezonu pastwiskowego. Bardzo ważna uwaga – nie należy wykonywać korekcji racic u krów będących już w 6. miesiącu ciąży i powyżej. Natomiast przegląd racic u młodego bydła należy wykonywać co 2-3 miesiące i korygować je w miarę potrzeb, a zwierzętom, które stale przebywają w oborze racice należy formować 3 razy w roku.

Korekcja racic ma szczególne znaczenie u krów utrzymywanych w systemie alkierzowym, u których nie ma naturalnego ścierania się rogu racicznego, gdyż nadmiernie wyrośnięte racice są często przyczyną kulawizny i trudności w poruszaniu się. Następstwem uszkodzenia racic u krów może być spadek mleczności, wahający się od 10 do 30%, natomiast u młodego bydła choroby i wady racic mogą obniżyć dzienne przyrosty masy ciała nawet do 50%. Uszkodzenia racic mogą być również przyczyną zakłóceń płodności i zapalenia oraz urazów wymion.

Korekcje racic należy również wykonywać u buhajów. Nadmiernie wyrośnięte i zaniedbane racice tylnych kończyn mogą być powodem bólu podczas skoków.

Do formowania racic używa się specjalnych nożyc, tarnika, noża wyrównawczego, dłuta do wyrównywania podeszwy i kątownika do uformowania strzałki, jak również specjalnych ściernic elektrcznych.

Ponadto u bydła trzymanego w systemie bezściołowym, szczególnie na podłogach betonowych, dochodzi niekiedy do nadmiernego ścierania się rogu racicznego. Zalegający na podłodze kał i mocz powodują rozmiękczenie rogu, co dodatkowo zwiększa jego ścieralność. Aby temu zapobiec powinno się stosować utwardzanie i osuszanie rogu racicznego poprzez kąpiele kończyn, np. w 10% roztworze siarczanu miedzi. Kąpiele takie wykonuje się na specjalnie wydzielonych stanowiskach przynajmniej 3 razy w roku.

Codzienny przegląd stada

Czynność ta ma na celu wychwycenie wszelkich zmian pojawiających się u zwierząt, które mogą być sygnałem rozpoczynających się procesów chorobotwórczych. Dokonując codziennego przeglądu stada, w tym szczególnie przed okresem pastwiskowym krów, należy główną uwagę zwrócić na:

- stan gruczołu mlekowego, zaczerwienienie wymienia, zranienia strzyków i tzw. mlekotok,
- stan skóry i sierści, występowanie ran, obrzęków i wykwitów,
- wygląd zewnętrznych narządów rodnych, ewentualne upławy oraz objawy rui,
- stan kończyn u krów, szczególnie racic i okolic stawów,
- sposób poruszania się krów, ewentualne kulawizny, sposób kładzenia się i wstawania,
- chęć do pobierania paszy i wody.

Higiena skóry i wymienia

Niedocenianą i pomijaną przez hodowców czynnością pielęgnacyjną przed wyjściem na pastwisko, szczególnie u krów, jest czyszczenie skóry. Zabieg ten powoduje usunięcie z powierzchni skóry kału, brudu, potu, cząstek obumarłego naskórka

eprasa.pl 10e057f180

oraz pasożytniczych owadów. Zwierzęta należy czyścić co najmniej raz w tygodniu szczotką i grzebieniem. Największym źródłem drobnoustrojów przedostających się do mleka jest kał. W 1 gramie kału znajduje się około 40 mld drobnoustrojów, a w 1 gramie zgniłej słomy, często używanej do ścielenia legowisk, znajduje się około 10 mld drobnoustrojów. Dlatego u brudnych krów zwiększa się częstotliwość zapaleń wymion.

Brudzenie się krów można zmniejszyć poprzez utrzymanie w czystym stanie płyty legowiskowej. Zabrudzenia można ograniczyć również poprzez zapewnienie odpowiedniej długości stanowisk, zamontowanie przegród międzystanowiskowych, zainstalowanie tresera elektrycznego, montowanie zamykanych drabin paszowych (wpływa to na zwiększenie ilości kału oddawanego do kanału gnojowego). W utrzymaniu czystości skóry krów pomaga strzyżenie sierści oraz skracanie włosów na ogonie. Podczas codziennego przeglądu stada należy także wykonywać zabiegi higieniczne wymienia przed, podczas i po udoju.

Niewłaściwa pielęgnacja i nieprzestrzeganie zasad dotyczących higieny wymienia odbija się szczególnie na stanie strzyków, a także jakości pozyskiwanego mleka. W związku z tym producenci powinni cały czas pamiętać o tym, że u czystych krów zmniejsza się ryzyko chorób wymienia oraz przenoszenia bakterii i zarodników do mleka.

Na schorzenie np. strzyków u krów czy kóz może rzutować niewłaściwa praca dojarki, spowodowana złą obsługą i brakiem przeglądów technicznych. Zagrożeniem dla wymienia, spowodowanym złą obsługą i brakiem regulacji dojarek, są tzw. pustodoje, niewłaściwe ciśnienie robocze dojarek, zła praca pulsatora i nieodpowiedni stosunek fazy ssania do masażu.

Niewłaściwie zaprojektowane i wykonane stanowiska dla krów mogą być przyczyną urazów mechanicznych wymion i strzyków. Dodatkowym źródłem zakażenia i zapalenia strzyków mogą być złej jakości maty w oborach bezściołowych lub zalegający na stanowiskach mocz i kał.

Istotne jest także wczesne rozpoznanie schorzenia gruczołu mlekowego, szczególnie stanów przedzapalnych wymienia i skuteczne jego leczenie. Ma to bardzo duży wpływ na jakość pozyskiwanego mleka. Dokonując przeglądu wymienia należy zwrócić także uwagę na wielkość, zawieszenie i kształt całego gruczołu, a także poszczególnych jego ćwiartek.

Profilaktyka sanitarna – dezynfekowanie pomieszczeń

Jednym ze sposobów poprawy higieny i czystości w pomieszczeniach inwentarskich oraz zdrowotności zwierząt gospodarskich jest profilaktyka sanitarna, do której zaliczamy między innymi dezynfekowanie obór po rozpoczęciu sezonu pastwiskowego czy chlewni lub kurnika po zakończeniu cyklu produkcyjnego. Prawidłowo wykonana dezynfekcja prowadzi do odkażania pomieszczeń inwentarskich, narzędzi i sprzętu wykorzystywanego przy obsłudze zwierząt. Do tych czynności powinny być stosowane tylko środki dezynfekcyjne, które nie powodują uszkodzeń zdrowia zwierząt, zniszczeń lub korodowania urządzeń oraz instalacji w obiektach inwentarskich. Wśród odkażających środków dezynfekcyjnych są takie, które niszczą pierwotniaki, grzyby oraz bakterie i wirusy bytujące na martwych powierzchniach oraz takie, które hamują rozwój patogennych mikroorganizmów lub niszczą je na skórze zwierząt lub błonach śluzowych.

Przy stosowaniu środków dezynfekcyjnych należy pamiętać o bezpieczeństwie ich stosowania. W związku z tym należy wszystkie środki dezynfekcyjne stosować zgodnie z zaleceniami podanymi przez producenta na etykiecie, a podczas ich używania stosować odzież ochronną. Nie należy stosować pojemników po zużytych środkach dezynfekcyjnych jako pojemników zastępczych na inne środki (powinny one być dostarczone do sprzedawcy).

Aby skuteczność środków dezynfekcyjnych była zadowalająca, należy dobrać odpowiedni skład i stężenie, gdyż od składu chemicznego i stężenia zależy aktywność bakteriobójcza środka. Ponadto w pomieszczeniu inwentarskim musi być odpowiednia temperatura (gdy jest niska - wtedy wolniej działa środek dezynfekcyjny i jego zdolność przenikania do komórek drobnoustrojów jest ograniczona). Istotny jest także dobór zastosowania środka (polewanie, rozpylanie, gazowanie).

Przed dezynfekcją należy zlikwidować wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia organiczne w pomieszczeniach inwentarskich. Najlepiej oczyścić w sposób mechaniczny. Dezynfekcja powinna być wykonywana w kilku etapach.

♦ W pierwszym należy usunąć z pomieszczeń inwentarskich zwierzęta, odchody i sprzęt.

♦ Drugi etap to mycie całej powierzchni obiektu inwentarskiego i wstępna dezynfekcja preparatami na bazie detergentów.

♦ Trzeci etap to czyszczenie i dezynfekcja sprzętu, który wcześniej został usunięty z pomieszczeń inwentarskich.

♦ Czwarty etap to właściwa dezynfekcja. Należy tu zwrócić szczególną uwagę, by środek dezynfekcyjny dotarł do wszystkich zagłębień i szczelin w pomieszczeniu oraz dokładnie pokrył powierzchnie sufitów, ścian, podłóg, przegród kojców i stanowisk.

♦ Piąty etap to wstawienie uprzednio umytego i zdezynfekowanego sprzętu i narzędzi w pomieszczeniach inwentarskich oraz rozścielenie ściółki i sprawdzenie czy np. poidła nie są zapchane pozostałościami paszy czy odchodów i wykonanie zamgławiania i odkażenie powietrza w pomieszczeniu inwentarskim specjalną wytwornicą.

Aby dezynfekcja była skuteczna, musi być zastosowany odpowiedni środek dezynfekcyjny.

♦ Do tego celu najczęściej używa się wapna gaszonego lub chlorowanego, chloraminy, sody żrącej (kaustycznej), formaliny, roztworów jodu oraz kwasu nadoctowego.

♦ Wapno gaszone (przed użyciem wapno rozrabia się z wodą i otrzymuje wodorotlenek wapniowy, czyli wapno gaszone) działa na bakterie i ich formy przetrwalnikowe, niszczy wirusy, grzyby, pchły, pluskwy i ich jaja. Wapnem gaszonym bieli się zazwyczaj 2-3 razy podłogi, ściany i sufity.

♦ Innym rodzajem wapna, używanym do dezynfekcji, jest wapno chlorowane. Związki chloru przeznaczone do odkażania mają najczęściej postać wapna chlorowanego, chloraminy lub wody chlorowej albo podchlorynu sodu.

♦ Środkiem odkażającym może być także soda żrąca, potocznie nazywana sodą kaustyczną lub ługiem sodowym. Soda kaustyczna niszczy większość bakterii i wirusów.

♦ Dobrym środkiem dezynfekcyjnym jest także formalina. Można ją stosować w postaci roztworu, w formie gazowej oraz w aerozolu - niszczy wirusy, grzyby bakterie i ich formy przetrwalnikowe. Do dezynfekcji używa się najczęściej formaliny o stężeniu 2-5%.

♦ Skutecznym środkiem dezynfekcyjnym są także roztwory jodu, tzw. jodofory. Niszczą one bakterie, grzyby, wirusy, pierwotniaki oraz drożdże i pleśnie.

♦ Do dezynfekcji można stosować również kwas nadoctowy. W stężeniu 0,1-0,5% niszczy bakterie i ich formy przetrwalnikowe. Może być używany także do zwalczania chorób wirusowych i grzybiczych.

Systematycznie prowadzone zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne w obiektach inwentarskich, szczególnie przed okresem pastwiskowym, które są często niedoceniane, mogą w dużej mierze wpłynąć na poprawę dobrostanu zwierząt i zapobiec powstawaniu szeregu chorób, co ma znaczący wpływ na efekty produkcyjne i ekonomiczne w produkcji zwierzęcej. ■

eprasa.pl 10e057f180

dr inż. JAROMIR PALUSIŃSKI, ZODR w Barzkowicach

PRODUKCJA ZWIERZĘCA

W celu ograniczenia ryzyka zakażenia świń wirusem ASF w gospodarstwach, w których utrzymywane są świnie powinny być wdrożone wszystkie podstawowe zasady zabezpieczenia miejsc utrzymywania zwierząt przed przypadkowym przeniesieniem czynników zakaźnych w sposób mechaniczny, **hodowcy powinni:**

- nie kupować świń nieoznakowanych i bez świadectwa,
- nie skarmiać zwierząt paszą niewiadomego pochodzenia ani produktami (w tym resztkami, zlewkami) pochodzenia zwierzęcego,
- unikać kontaktu z padłymi świniami (lub dzikami) – w przypadku kontaktu z padłą świnią lub dzikiem należy jak najszybciej umyć ręce lub zdezynfekować środkiem na bazie alkoholu oraz oczyścić i zdezynfekować obuwie,
- wdrożyć program monitorowania i zwalczania gryzoni,
- zabezpieczyć gospodarstwo w maty dezynfekcyjne,
- prowadzić okresowe zabiegi dezynfekcji w obiektach inwentarskich,
- zabezpieczyć budynki, w których utrzymywane są świnie, przed dostępem zwierząt domowych,
- utrzymywać świnie w zamkniętych pomieszczeniach, z wyjątkiem świń utrzymywanych w systemie otwartym (gdyby w gospodarstwie były utrzymywane w systemie otwartym, należy zabezpieczyć teren podwójnym ogrodzeniem, o co najmniej 1,5 m wysokości, na podmurówce lub z wkopanym krawężnikiem)
- zapewnić, aby osoby mające kontakt ze świniami w własnym gospodarstwie nie zajmowały się dodatkową obsługą świń w innych gospodarstwach,
- przestrzegać zasady, aby do obiektów, w których utrzymywane są świnie nie wchodziły osoby postronne,
- osoby przebywające w budynkach inwentarskich powinny używać odzieży i obuwia ochronnego,
- zrezygnować z udziału w polowaniach;
- nie wnosić do gospodarstw części dzików,
- stosować podstawowe zasady higieny poprzez – mycie i odkażanie rąk i obuwia, – stosowanie odzieży ochronnej i narzędzi pozostawianych w budynku inwentarskim po zakończeniu prac, – okresowe odkażanie odzieży ochronnej i narzędzi;
- uniemożliwienie osobom postronnym (nie zajmującym się zawodowo zwierzętami lub leczeniem zwierząt w danym gospodarstwie) wchodzenia – zwłaszcza po kontakcie z padłą świnią lub dzikiem – do budynków inwentarskich w gospodarstwach, w których utrzymywane są świnie,
- zabronione jest karmienie świń odpadami kuchennymi i gastronomicznymi,
- wszystkim padłe dziki, w tym z wypadków komunikacyjnych, podlegają obowiązkowemu badaniu w kierunku stwierdzenia ASF.

Ubój świń w gospodarstwie na użytek własny należy zgłosić do Powiatowego Lekarza Weterynarii w ciągu 24 godzin przed ubojem.

W przypadku dokonania uboju zwierząt kopytnych z konieczności poza rzeźnią rolnik zobowiązany jest wykonać to przy pomocy osoby z uprawnieniami jak najszybciej, aby zaoszczędzić zwierzęciu niepotrzebnego bólu, niepokoju i cierpienia. Ubój z konieczności poza rzeźnią zwierząt kopytnych dotyczy sytuacji, gdy zdrowe zwierzę, np. świnia, owca, koza, krowa czy koń ulegnie wypadkowi, np. złamie kończynę czy kręgosłup, i nie można go przetransportować do rzeźni.

Podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej u zwierząt gospodarskich należy zgłaszać do odpowiednich instytucji (powiatowego lekarza weterynarii lub lekarzy weterynarii prowadzących prywatną praktykę lub wójta/burmistrza/prezydenta miasta).

Należy pamiętać o zapewnieniu sprawności instalacji wodociągowych w obiektach inwentarskich i jakości wody.

Należy zadbać o prawidłowe funkcjonowanie wentylacji w oborach, chlewniach, kurnikach i stajniach. Zatykając przed mrozem wszelkie otwory utrzymujemy wprawdzie odpowiednią temperaturę, ale powoduje to zwiększenie stężenia amoniaku i innych szkodliwych gazów w obiektach inwentarskich. Może to doprowadzić do chorób zwierząt, skraplania się wody na stropach, ścianach i przegrodach, co pogarsza warunki mikroklimatyczne w obiektach inwentarskich.

Szczególną uwagę należy poświęcić rodzącym się prosiętom, cielętom, jagniętom i koźlętom, np. cielętom nowo narodzonym do 6 godzin po urodzeniu należy podać siarę.

Miejsce do leżenia dla cieląt do 2. tygodnia życia i prosiąt musi być czyste i suche oraz wyłożone ściółką (słoma, trociny, maty).

Przy otwartym systemie utrzymania zwierząt gospodarskich należy kontrolować ich przebywanie na powietrzu tak często jak jest to możliwe oraz zapewnić im schronienie przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi i drapieżnikami. Szczególnie bydłu mięsnemu powinniśmy zapewnić paszę, osłonę przez zamieciami i wiatrem, np. wiaty, baloty ze słomy oraz wodę w niezamarzających poidłach.

Należy codziennie dokonywać przeglądu stad zwierząt gospodarskich w celu wychwycenia wszelkich zmian, które mogłyby być sygnałem rozpoczynających się procesów chorobotwórczych.

Zwierzęta podejrzane o chorobę, chore, cierpiące należy otoczyć natychmiastową opieką, izolować zwierzęta chore, jeśli wymaga tego ich stan zdrowia oraz zapewnić im suche, czyste i wygodne miejsca do leżenia.

Zwierzęta gospodarskie powinny mieć dostęp do wody pitnej.

Należy sprawdzać stan magazynowanych pasz, szczególnie zbóż.

Aby nie narazić się na obniżenie dopłat bezpośrednich należy prowadzić dokumentację dotyczącą wymogów wzajemnej zgodności. która dotyczy rejestracji i identyfikacji zwierząt, ochrony środowiska, zdrowotności roślin, zdrowia ludzi i zwierząt oraz dobrostanu zwierząt.

Wiosna jest doskonałym momentem do dokonania przeglądu stanu techniczno-budowlanego silosów, płyt gnojowych i zbiorników na gnojówkę i gnojowicę.

BYDŁO – OKRES PASTWISKOWY

Zwierzętom na pastwisku należy zapewnić dostęp do wody pitnej.

Zwierzętom gospodarskim utrzymywanym w systemie otwartym zapewnić należy możliwość ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznym (wiaty, zagajniki) i zwierzętami drapieżnymi.

Należy przestrzegać okresów karencji dla podawanych weterynaryjnych środków leczniczych lub innych leków wydawanych z przepisu lekarza weterynarii.

Krowom o szczególnie o wysokiej wydajności mleka powinniśmy podawać mieszanki mineralno-witaminowe, które mają dodatni wpływ między innymi na rozród.

Wszystkie sztuki bydła w siedzibie powinny być oznakowane, zgodnie z przepisami, oraz posiadać paszporty.

Pamiętać o podawaniu (szczególnie starszym krowom) po wycieleniu wapnia w formie chlorku wapnia.

Stosowanie mocznika jest ekonomicznie uzasadnione – gdyż jest on najtańszym źródłem azotu. Dobrze wymieszany w wozie paszowym mocznik, to dobra pasza w dawkach nie przekraczających 120 g na krowę.

Zwierzęta nieoznakowane i niewyposażone w paszporty (chodzi o bydło) nie mogą być przedmiotem handlu.

Wpisy w księdze rejestracji powinny być dokonywane na bieżąco.

Dane zawarte w księdze rejestracji zwierząt gospodarskich należy przechowywać przez okres 3 lat od dnia utraty zwierzęcia.

Dokumentacja leczenia zwierząt od ostatniego zapisu powinna być przechowywana przez okres 5 lat.

eprasa.pl 10e057f180

Jak kupować ule, aby służyły nam długie lata? ULE POLIURETANOWE (1)

Konstrukcje poliuretanowe są bardzo ciekawą alternatywą, zwłaszcza w pasiekach stacjonarnych.

DAREK KARWAN

Już od pierwszych prób częściowego udomowienia pszczoły miodnej (*Apis mellifera*) człowiek starał się stworzyć pszczołom dom, który pozwalałby na odbieranie miodu bez potrzeby wchodzenia na drzewa lub niszczenia gniazd. Pierwsze próby człowieka stworzenia „mieszkania" pszczołom były ograniczone do materiałów znajdujących się w jego otoczeniu. Były to konstrukcje wykonane ze słomy i błota (ule rurowe), poprzez konstrukcje słomiane, słomiano-drewniane, aż do konstrukcji drewnianych oraz wykonanych z różnego rodzaju tworzyw sztucznych. Nikogo już nie dziwi widok uli wykonanych ze styropianu, styroduru lub poliuretanu, a zdarzają się również ule wykonane w całości z twardego plastiku. Z wymienionych materiałów coraz większe zainteresowanie wśród pszczelarzy wzbudza poliuretan, który jest powszechnie dostępny, a technologia wytwarzania poszczególnych elementów nie jest tak skomplikowana, jakby się mogło wydawać.

Poliuretany

Z formalnego punktu widzenia poliuretany to estrowo-amidowe pochodne kwasu węglowego. Niewątpliwie zwolenników tego materiału, używanego już od wielu lat do budowy uli, jest wielu i przybywa ich przede wszystkim wśród młodszych stażem pszczelarzy. Jest to swoisty fenomen, ponieważ tworzywo to nie jest ujęte w dyrektywach Unii Europejskiej jako materiał dopuszczony do produkcji miodu. Brak takiego zapisu najprawdopodobniej wynika z faktu, iż w momencie tworzenia takiej listy nikt jeszcze nie konstruował uli z poliuretanu. Tym niemniej w Polsce istnieje pięć dużych wytwórni takich konstrukcji oraz cała masa małych, wytwarzających na potrzeby własne lub okolicznych pszczelarzy. W ostatnim czasie ceny komponentów do wytwarzania poliuretanu znacznie wzrosły, dlatego część pszczelarzy wytwarzających takie ule zrezygnowała z produkcji. Wzrosły również ceny w hurtowniach pszczelarskich.

Tradycyjnie pierwszym elementem ula jest oczywiście daszek, który jak większość konstrukcji z tworzyw sztucznych tworzy jedną bryłę. Nie posiada żadnych dodatkowych powłok ochronnych i jego kształt jest zbliżony u wszystkich producentów. Różnice polegają jedynie na liczbie otworów wentylacyjnych, wielkości okapu oraz wysokości samej konstrukcji. Wysokość daszka jest rzeczą niezwykle istotną, wówczas gdy stosujemy podkarmiaczki powałkowe nieoryginalne, dedykowane do innych typów uli. Wówczas może się

eprasa.pl 10e057f180

Fot. 1

Fot. 2

okazać, że nasze podkarmiaczki wykonane z drewna lub plastiku są po prostu za wysokie i nie można zamknąć ula. Problem ten przestaje istnieć wówczas, gdy wraz z ulem zakupimy podkarmiaczki poliuretanowe lub tzw. powałko-podkarmiaczki. Jeśli decydujemy się na zakup samych podkarmiaczek, to oczywiście podwyższa nam to koszty zakupu ula. Jednak podczas okresu letniego niezwykle rzadko wykorzystujemy je do dokarmiania rodzin pszczelich i nie są one w tym okresie nam potrzebne. Dlatego wycofanie ich z uli pozwala na zmniejszenie ich wysokości oraz na możliwość szybkiej ingerencji w miodnię. Zastosowanie powałko-podkarmiaczek eliminuje z całego ula dodatkowy element, ale taka konstrukcja jest około 4-7 cm wyższa niż przy zastosowaniu podkarmiaczki i powałki, jako dwa różne elementy.

Z drugiej strony przy zastosowaniu podkarmiaczek jako osobnego wyposażenia uli, zmusza nas do wygospodarowania miejsca na zmagazynowanie ich podczas sezonu pożytkowego. Niektórzy producenci wykonują także pierścienie dystansowe, aby pszczelarz mógł zastosować podkarmiaczki wcześniej zakupione lub wykonane. Jest to rozwiązanie, które pozwala na nieznaczne obniżenie kosztów zakupu uli oraz zastosowanie np. podkarmiaczek okrągłych, o pojemności 4 litrów, które bez pierścienia dystansowego nie mieszczą się pod większością daszków dostępnych na rynku. Dodatkowo jest to komponent, który świetnie sprawdza się podczas poddawania matek pszczelich. Jednak jest to dodatkowy element, który należy zmagazynować przed zimowlą oraz, mimo niewielkich rozmiarów, jednak zwiększa nam wysokość uli.

Powałki lub powałko-podkarmiaczki są standardowym wyposażeniem każdego ula i tylko od naszych preferencji zależy wybór konkretnego rozwiązania. Powałka używana w ulach poliuretanowych spełnia te same funkcje, które stoją przed powałką drewnianą. Jednak jest ona jednym z cieńszych elementów uli i dlatego od jakości jej wykonania zależy okres jej użytkowania. Nie jest bowiem prawdą, jakoby wytrzymałość poliuretanu można porównywać do elementów wykonanych z drewna lipowego. Już podczas transportu jeden z elementów został uszkodzony i to wówczas, kiedy był solidnie zapakowany (fot. 1).

W porównaniu z cienką powałką, nieco lepiej zachowuje się powałko-podkarmiaczka, która jest wyższa i posiada komorę do podawania syropu lub ciasta. Niektórzy producenci stosują dodatkową przegrodę wewnątrz tej komory, która wzmacnia całą konstrukcję. Istnieją także

eprasa.pl 10e057f180

Fot. 3

rozwiązania, które umożliwiają umieszczenie podkarmiaczki poliuretanowej w półkorpusie. Jednak nieliczni pszczelarze stosują takie rozwiązanie, ponieważ jeśli użytkują półkorpusy, to najczęściej stosują podkarmiaczki plastikowe lub drewniane.

Mimo bardzo dobrych właściwości izolacyjnych niektórzy pszczelarze, zwłaszcza na ścianie wschodniej naszego kraju, stosują poduszki ocieplające. Poduszki stosowane są w pasiekach, które użytkują dennice osiatkowane, ale nie jest to regułą. Zdania o zasadność zastosowania poduszek w ulach poliuretanowych są podzielone i jedni uważają je za zbędne, inni pszczelarze – wręcz przeciwnie. Jeśli zdecydujemy się jednak na zastosowanie poduszek to, podobnie jak w konstrukcjach drewnianych, winny one odpowiadać takim samym wymogom. Ponieważ poliuretan nie wchłania wilgoci z pary wodnej, znajdującej się w ulu, to materiał użyty do wypełnienia poduszki ocieplającej musi zapewnić doskonałą wymianę gazową, przy zastosowaniu dennicy ocieplonej, jak i też zabezpieczyć przez nadmierną utratą ciepła przy dennicy osiatkowanej.

Następnym elementem ula jest oczywiście korpus pełnowymiarowy, tzw. gniazdowy, lub półkorpus przeznaczony w zasadzie na miodnię, ale czasami stosuje się korpus gniazdowy wraz z półkorpusem jako rodnię. Korpusy w ulach poliuretanowych są elementami narażonymi na wszelkiego rodzaju uszkodzenia mechaniczne najbardziej ze wszystkich elementów. Elaboracja korpusami (półkorpusami) podczas sezonu letniego jest bardzo duża i zależy od wielu czynników, takich jak rodzaj gospodarki pasiecznej, obfitość zbiorów, siła rodzin itp. Dlatego szczególną uwagę winniśmy zwrócić na te właśnie elementy. Do wyboru mamy dwa rodzaje korpusów: wykonywane (odlewane) jako jedna bryła oraz korpusy składane (skręcane) z pojedynczych elementów. Zaletą tych pierwszych jest ich wytrzymałość na siły występujące podczas przenoszenia korpusów z plastrami pełnymi miodu. Cała konstrukcja jest na tyle stabilna, że podczas podnoszenia nie następuje chwilowe odkształcenie korpusu. Do mankamentów można zaliczyć fakt, iż podczas uszkodzenia korpusu – niestety jest to równoznaczne z jego wycofaniem i utylizacją. Tej negatywnej cechy nie posiadają korpusy skręcane długimi wkrętami (fot. 2). Jeśli uszkodzimy jedną lub dwie ściany takiego korpusu możemy spróbować naprawić je, wymieniając na nowe. Oczywiście taka naprawa jest nieco kłopotliwa z uwagi na zastosowanie plastikowych wręg, które są wtopione w poliuretan. Jednak przy pomocy kleju i wkrętów jesteśmy w stanie wymienić ścianę korpusu. Wręgi to kolejny element, na który warto zwrócić uwagę (fot. 3).

Na pierwszy rzut oka wręgi u wszystkich producentów są identyczne, ponieważ raczej nie wykonują ich sami, a zlecają tę pracę podwykonawcy. Takich podwykonawców w naszym kraju jest niewielu i dodatkowo stosują oni praktycznie takie same metody produkcji. Z punktu widzenia pszczelarza należy przy zakupie korpusów poliuretanowych zwrócić uwagę na staranność wykonania połączeń wręg-korpus. W niektórych konstrukcjach zdarzają się bowiem tzw. „odparzenia". Wręg nie został wtopiony na całej swojej długości i podczas eksploatacji może szybko odpaść od korpusu. Oczywiście można taką usterkę szybko naprawić używając kleju, jednak cały czas dążymy do podniesienia jakości w każdej dziedzinie życia, dlaczego więc pszczelarze mają być traktowani po macoszemu? Poza tym to koszt zakupu uli poliuretanowych nawet z uwzględnieniem dotacji z KOWR jest dość wysoki i powinniśmy zwracać uwagę na wszystkie detale.

Kolejnym elementem jest dennica, która podobnie jak w konstrukcjach drewnianych pełni bardzo wiele funkcji, a producenci prześcigają się we wprowadzaniu coraz nowszych rozwiązań technicznych. Do rzadkości należą dennice niskie, pełne, bez korków wentylacyjnych lub siatki. Większość dennic jest zaopatrzona w siatki i szufladę do kontroli osypu *Varroa destructor*, są to tzw. dennice higieniczne. Dodatkowo „oczka" zaopatrzone są w różnego rodzaju

eprasa.pl 10e057f180

wkładki pozwalające zamknąć całkowicie wylotki lub je ograniczyć w zależności od pory roku i wykonywanych czynności przy rodzinie pszczelej. Przykładem może być użycie Apiwarolu AS w tabletkach do spalenia wewnątrz uli. Zamykamy wówczas wylotek, a tabletkę położoną na kawałku grubej blaszki wkładamy do szuflady w dennicy. W momencie, kiedy tabletka zacznie wydzielać dym wraz z Amitrazą, wsuwamy szufladę i cały zabieg na tym kończymy. Po upływie 20 minut wystarczy otworzyć wylotek oraz wyjąć pozostałości tabletki z szuflady.

Dennice wykonane z poliuretanu są bardzo szczelne i często zaopatrzone w poławiacze pyłku kwiatowego, który podczas całego procesu zbierania (strącania) i magazynowania obnóży pyłowych, świetnie zabezpiecza je przed warunkami atmosferycznymi. Pamiętać należy bowiem, że wrogiem zebranego pyłku kwiatowego nie jest tylko wilgoć (właściwości higroskopijne), ale także promienie słońca. Dlatego nie należy suszyć zebranych obnóży bezpośrednio na słońcu, a w dobrze przewiewnym pomieszczeniu, ewentualnie w suszarkach elektrycznych (osobiście preferuję pierwszy sposób).

Przy wyborze dennic z poliuretanu należy zastanowić się czy kiedykolwiek będziemy wykorzystywać poławiacz czy jednak zasobność naszego pastwiska jest uboga w pokarm białkowy. Kupowanie „na wyrost" jest w tym przypadku jednak złym pomysłem, ponieważ z upływem czasu niewykorzystywany poławiacz generuje koszty, a jego amortyzacja nigdy nie nastąpi. Z drugiej strony apetyt rośnie w miarę jedzenia i z upływem czasu możemy zapragnąć podnieść nasze zyski z pasieki poprzez zwiększenie asortymentu produktów pszczelich. Jest to dobrze widoczne w ostatnim roku, podczas którego wiele osób zaczęło stosować miód, pyłek lub pierzgę w swojej codziennej diecie. Dlatego podczas wyboru dennicy warto rozważyć możliwości jej modyfikacji lub doposażenia, bez konieczności ewentualnej wymiany wszystkich dennic na nowe. Takie modułowe dennice znajdują się już na naszym rynku i nie jest to rzecz unikatowa.

Do konstrukcji poliuretanowych nie przewidziano stojaków pod ule, ale większość dennic posiada specjalne „nóżki", które można ustawić np. na betonowej podstawce w ogrodzie. Jeśli pasieka nie jest gospodarstwem przydomowym sugerowałbym jednak zastosować stojaki pod ule konstrukcji drewnianej lub wykonane ze stalowych prętów. Należy pamiętać, iż konstrukcja całego ula jest bardzo lekka, dlatego stojak winien być stabilny i zapewniać dodatkowe obciążenie.

Wyposażenie dodatkowe

Podczas zakupu uli poliuretanowych należy zwrócić uwagę na wyposażenie dodatkowe, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania rodziny w takiej konstrukcji. Sprawdzamy zatem liczbę korków okrągłych i trapezowych oraz wentylacyjnych, a także zasuwki na wylot ula oraz wszelkiego rodzaju pierścienie i sita-pająki. Można również pokusić się o zakup gotowych przegonek, aby ułatwić nieco system miodobrania i wówczas sprawdzamy także jakość wykonania tych elementów. Pamiętajmy bowiem, iż po zakupie sprzętu pszczelarskiego i stwierdzeniu, że czegoś nam brakuje w wyposażeniu, będziemy zmuszeniu do odczekania pewnego okresu czasu na dokompletowanie – a bardzo często nie dysponujemy nadmiarem wolnego czasu. Dodatkowo należy zastanowić się nad zakupem pasów spinających ule.

Jedną z zalet konstrukcji poliuretanowych jest ich stosunkowo niewielka masa. Jednak w miejscach szczególnie narażonych na silne wiatry warto całą konstrukcję ula zabezpieczyć spinając je razem ze stojakiem. Tak zabezpieczona konstrukcja oprze się z pewnością wiatrom i zagwarantuje nam, brak wątpliwej rozrywki szukania daszków uli w okolicy pasieki.

Konstrukcje poliuretanowe są bardzo ciekawą alternatywą, zwłaszcza w pasiekach stacjonarnych. Poliuretan jest materiałem słabszym od drewna, lecz wytrzymalszym od styropianu. Jeśli elaboracja korpusami lub całymi ulami nie jest zbyt częsta, konstrukcje takie można użytkować długie lata. W pasiekach wędrownych żywotność tych uli jest znacznie krótsza, lecz mankamenty związane z podnoszeniem i transportem korpusów z plastrami pełnymi miodu, dzięki niewielkiej masie samych korpusów, schodzą na plan dalszy. Dlatego przy wyborze materiału, z którego będą wykonane nasze ule warto rozważyć i ten rodzaj konstrukcji, uwzględniając uwagi zawarte w artykule. Dodatkowo warto także pamiętać o bardzo dobrych właściwościach izolacyjnych poliuretanu. Jest to niezwykle istotne przede wszystkim przy wczesnowiosennym rozwoju rodzin pszczelich, ale również podczas całego roku kalendarzowego. ■

Darek Karwan, kaczor33@op.pl

eprasa.pl 10e057f180

Rys.1. Dron DJI z podłączonym siewnikiem UGS

Wszechstronny dron: posieje, posadzi, rozsieje nawóz

Drony powoli stają się autonomicznie sterowanymi platformami powietrznymi do wysiewu nawozów mineralnych, wyposażonymi w siewniki i sadzarki, robotami do pracy w leśnictwie i rolnictwie.

BOGUSŁAWA BERNER, ZODR Oddział w Koszalinie

Bezzałogowe statki powietrzne – drony stosuje się w rolnictwie przede wszystkim do opryskiwania roślin, monitorowania upraw i analizy gleby. Można je również wykorzystać do rozsiewania nawozów mineralnych, siewu nasion oraz sadzenia drzew. Zaletą wykorzystania dronów w rolnictwie jest możliwość wykonywania zabiegu w określonych punktach pola lub na małych powierzchniach upraw, w krótkim czasie. Wysiewanie nasion za ich pomocą może być stosowane zarówno w rolnictwie ekologicznym, jak i konwencjonalnym.

Najbardziej rozpowszechnionymi konstrukcjami dronów, które mogą być przystosowane do wykonywania różnych prac w rolnictwie, są drony wielowirnikowe. Zaletą ich jest możliwość utrzymywania się drona w powietrzu nieruchomo lub przemieszczania się w dowolnym kierunku, z prędkością niezależną od pułapu pracy i obciążenia.

Podczas użytkowania łąk dochodzi do wypadania części traw, w ten sposób powstają na pastwiskach pozbawione roślin puste miejsca, które narażone są na intensywny rozwój chwastów i mało wartościowych gatunków traw. W konsekwencji tego spada produktywność użytku zielonego. Są to najczęściej nieregularne, niewielkie powierzchnie ziemi, występujące w różnych częściach pola, trudne do wykonania na nich ponownego zasiewu roślin. Wysiew nasion za pomocą siewnika podwieszonego pod dronem, bezzałogowym statkiem powietrznym, może być rozwiązaniem tego problemu.

Budowa dronów przystosowanych do nawożenia, siewu i sadzenia

Kanadyjska firma CFR-Innowations produkuje małe siewniki UGS-1, które zostały tak zaprojektowane, aby łatwo można było zamontowywać je do drona oraz by nie oddziaływały destrukcyjnie na stabilności lotu drona (rys. 1). Do rozsiewania nasion w siewie rzutowym z drona zastosowano siewnik z obracającym się zestawem rur, który może dać nieregularny rozkład nasion na polu. Jako platform latających do siewnika stosuje się zazwyczaj zarówno heksakopter DJI S-900, jak i oktokopter DJI S-1000. Konstrukcja ośmiowirnikowa drona DJI S-1000 zapewnia większe bezpieczeństwo lotu. Problemy w razie awarii pojedynczego wirnika, a nawet dwóch, nie zagrażają stabilności lotu drona. Dron ten posiada składane ramiona, dzięki czemu łatwy jest jego transport. Wyposażony jest w elektroniczne podwozie, które chowa się podczas startu, i wykonany z najlepszych, dostępnych na rynku materiałów, płyt i rur z włókna węglowego 3K, aluminiowych części, które są anodowane, a także grubych i lekkich płyt z włókna węglowego u podstawy każdego silnika.

Innym przykładem siejącego drona jest na przykład połączenie ręcznego elektrycznego rozsiewacza Scotts z dronem wirnikowcem (rys. 2.). Powstają również amatorskie rozwiązania konstrukcyjne zestawów polegające na podłączeniu do dronów ręcznych rozsiewaczy do nasion. Przykładem takiego urządzenia jest po-

eprasa.pl 10e057f180

Rys. 2. DJI Matrice 600 UAV z podłączonym z ręcznym siewnikiem elektrycznym Scotts

łączenie, zasilanego bateriami elektrycznymi, siewnika tarczowego do nasion Greenmil z dronem DJI 900. Do drona wyposażonego w śmigła 15x5,2 cala przymocowany został siewnik ze zbiornikiem o pojemności 2,7 dm^3. Całkowita waga drona wraz siewnikiem wynosi 10,6 kg.

Drony to urządzenia zdalnie sterowane przez człowieka za pomocą sygnału radiowego, przy pomocy stacji nadawczej. Lot drona może również odbywać się po wcześniej zaplonowanej trasie, z automatycznie ustawionym kursem autopilota oraz współrzędnymi GPS. Lot będzie w pełni autonomiczny, gdy zastosowany zostanie kontroler lotu Pixhawk.

Dron może być pilotowany za pomocą dołączonego kontrolera podczas lotu ręcznego lub za pomocą laptopa czy tabletu, z wykorzystaniem bezpłatnego oprogramowania Mission Planner podczas lotu autonomicznego. Pixhawk posiada funkcję bezpiecznego zabezpieczenia drona i powrotu jego do domu automatycznie, w razie gdy straci on sygnał lub spadnie moc naładowania baterii. Dzięki systemowi kontrolera lotu operator może zaprogramować wcześniej punkty i plan lotu drona (rys. 3.). W przyszłości, wykorzystując autonomiczny lot drona według trasy zaprogramowanej na podstawie mapy cyfrowej pola i planując wykonywanie siewu w oznaczonych punktach, będzie można stworzyć siewniki – roboty.

Przykładem konstrukcji zestawu zbudowanego na potrzeby nawożenia upraw i siewu dla rolnictwa są zestawy oferowane przez firmę Zhuhai Yuren Agricultural Aviation. Firma proponuje dwa podstawowe modele dronów: Grain Flyer 3WDM8-20 oraz Flyer 3WDM4-10. Gra-

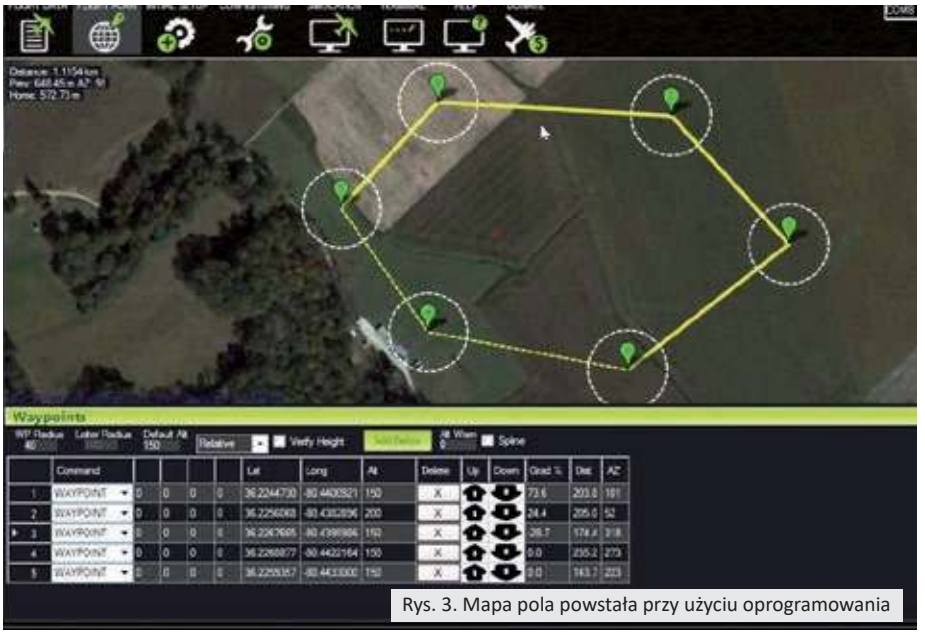

Rys. 3. Mapa pola powstała przy użyciu oprogramowania

Rys. 4. Drone Grain Flyer 3WDM8-20 z wymiennym wyposażeniem: 1 – platforma nośna, 2 – zespół rozpylania cieczy, 3 – zespół wysiewu nawozów chemicznych, 4 – zespół rozsypywania proszku.

eprasa.pl 10e057f180

in Flyer 3WDM8-20 jest to wirnikowiec, który wraz z dodatkowym, zamiennym montowanym na nim wyposażeniem przeznaczony jest do wykonywania różnych zabiegów aplikacyjnych na polach (rys. 4.). Platformę stanowi czteroramienny oktokopter z podwójnymi wirnikami na każdym ramieniu. Platforma nośna wyposażona została w system sterowania i baterie zapewniające zasilanie zarówno samego drona, jak i zamontowanych na nim urządzeń. Dzięki możliwości wymiany wyposażenia zestaw może służyć do wykonywania zabiegów nawożenia granulatem nawozowym, rozsiewania nasion, opryskiwania roślin środkami ochrony przed szkodnikami i aplikowania płynnych nawozów, a także można rozpylać proszki. Podczas zabiegów system sterowania dronem umożliwia kontrolę prędkości lotu i dawki aplikowanej cieczy. Firma oferuje również drona – Grain Flyer 3WDM4-10, który jest znacznie mniejszy. Został zaprojektowany do zabiegów na małych i średnich polach.

Firma Beijing TTA Aviation z Chin również zajmuje się produkcją dronów z urządzeniami do rozprowadzania nawozów granulowanych i siania, które współpracują wraz z dronem (rys. 5.). Ta sama platforma jest przeznaczona do wykonania zabiegów: opryskiwania upraw, dokarmiania roślin płynnymi nawozami, siania i rozsiewania nawozów granulowanych.

Zbiornik drona posiada duży wlot, który ułatwia załadunek materiału siewnego lub nawozu. Dzięki temu unika się rozsypania materiału podczas załadunku oraz skraca się jego czas. Wewnętrzna wodoodporna konstrukcja sprawia, że czyszczenie zbiornika jest bardzo łatwe. Wystarczy wlać wodę do środka, aby umyć zbiornik. Dzięki możliwości szybkiego demontażu zbiornika służącego do siania i rozsiewania nawozów, który zawieszany jest na dronie, można zmienić jego zastosowanie w zaledwie 10 minut.

Zaletą połączenia drona z siewnikiem jest również to, że siew można wykonywać w trudno dostępnych miejscach. Przykładem są poletka ryżu w Chinach położone na różnych wysokościach – tzw. uprawy tarasowe. Bezzałogowe statki powietrzne umożliwiają rolnikom szybkie i skuteczne rozrzucanie nasion nie tylko na wzgórzach, ale również na terenach podmokłych i innych miejscach, do których maszynami nie byłoby możliwości dotrzeć.

W przypadku zdegradowanych ubytkiem roślin pastwisk, drony ułatwiają szybkie wykonanie obsiewania i nawożenia tych powierzchni. Pozwalają rozłożyć nasiona znacznie szybciej niż siewnikami naziemnymi na małych obszarach położonych w różnych miejscach pastwisk. Drony do rozsiewania nasion mogą rozprzestrzeniać materiał siewny do 40 razy szybciej niż za pomocą rozsiewaczy ręcznych. Niemiecki producent rozsiewaczy nawozów firma Rauch proponuje urządzenie do wysiewu granulowanych nawozów mineralnych oraz drobnych nasion. Jest to również oktokopter, ale z siewnikiem przymocowanym do ośmiu ramion. Całkowita waga urządzenia wraz z rozrzutnikiem to 80 kg. Udźwig ok. 30 kg (rys. 6.).

Innym przykładem projektu dotyczącego sadzenia drzew jest brytyjski projekt, który dotyczy masowego zalesienia dużych obszarów terenu. Hasło projektu to „miliard drzew rocznie". Technologia sadzenia

Rys. 5. Dron firmy TTA służący do opryskiwania oraz siania i rozsiewania nawozów: 1 – dron służący do opryskiwania, 2 – urządzenie służące do siania i rozsiewania nawozów, 3 – dron do siania i rozsiewania nawozów

Rys. 6. Dron Agronator frmy Rauch.

eprasa.pl 10e057f180

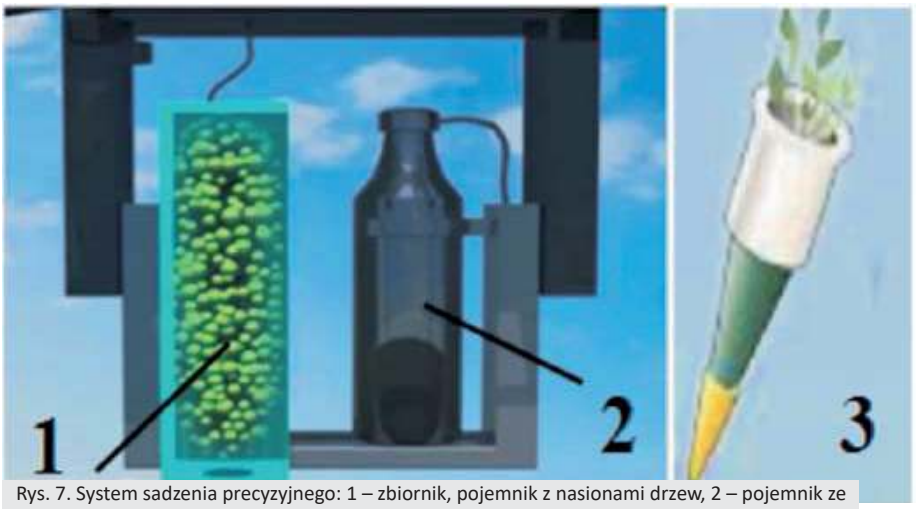

Rys. 7. System sadzenia precyzyjnego: 1 – zbiornik, pojemnik z nasionami drzew, 2 – pojemnik ze sprężonym gazem, 3 – pocisk z sadzonką

Rys. 8. Proces siewu i rozwoju drzew

opiera się głównie na punktowym siewie nasion drzew. Nasiona stosowane do siania są zanurzone w hydrożelu, zawierającym również odrobinę nawozu i wody, znajdują się w biodegradowalnych, zamkniętych osłonkach. Doniczki z nasionami wypadają za pomocą sprężonego powietrza znajdującego się w aparacie wysiewającym wbijają się w glebę na taką głębokość, aby w wyniku uderzenia pojemnik otworzył się, a nasiona mogły się z niego swobodnie wydostać i zostać przeniesione na ziemię (rys. 7.).

Porównując sianie nasion i rozsiewanie nawozów tradycyjną metodą i za pomocą bezzałogowych statków powietrznych można uznać, że główną zaletą użycia do tego celu drona jest to, że przelatujący nad roślinami dron nie uszkadza ich, gleba nie jest ugniatana, a nawóz jest dobrze rozłożony. Zabieg rozsiewania może być wykonywany nad rosnącymi roślinami w zaledwie 10 min na obszarze 1,5 ha. Sianie oraz rozsiewanie nawozów wykonywany w tradycyjny sposób wiąże się z pracą fizyczną rolnika na polu. Rośliny podczas wykonywania zabiegu mogą być łatwo uszkadzane przez ciężkie maszyny, również gleba jest przez nie ugniatana, co jest niekorzystnym zjawiskiem. Zabieg wykonywany naziemnymi maszynami wiąże się z wysokimi kosztami pracy. Zabieg siania i rozsiewania nawozów wykonywany za pomocą drona wiąże się z szybkim automatycznym rozsiewaniem oraz łatwą obsługą urządzenia. ■

Dopłaty do nawozów

Wnioski o dopłaty do nawozów można składać w ARiMR od 25 kwietnia do 16 maja.

19 kwietnia Komisja Europejska zatwierdziła polski program dopłat do nawozów. Pozytywna decyzja w tej sprawie została podjęta po przyjęciu przez KE tzw. tymczasowych ram kryzysowych, które określają zestaw decyzji w wielu dziedzinach będących w jej kompetencjach w związku z inwazją Rosji na Ukrainę. Pomoc przeznaczona jest na dofinansowanie zakupu nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez, które producent rolny nabył od 1 września 2021 r. do 15 maja 2022 r.

Wsparcie skierowane jest do producenta rolnego:

☛ któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,

☛ będącemu mikroprzedsiębiorstwem, małym albo średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia nr 702/2014 i któremu zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku spowodowanymi epidemią COVID-19,

☛ który do dnia złożenia wniosku o tę pomoc złożył wniosek o przyznanie płatności w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2022 r.

– na dofinansowanie zakupu w okresie od 1 września 2021 r. do 15 maja 2022 r. nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez od podmiotów prowadzących działalność w zakresie obrotu lub sprzedaży nawozów.

Wysokość wsparcia nie może przekroczyć:

☛ Iloczynu deklarowanej przez producenta rolnego we wniosku o przyznanie płatności w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego powierzchni upraw rolnych, jednak nie więcej niż 50 ha i stawki pomocy w wysokości:

- 500 zł/ha powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem traw na gruntach ornych oraz łąk i pastwisk,
- 250 zł/ha powierzchni łąk i pastwisk oraz traw na gruntach ornych, z wyłączeniem powierzchni, na które przyznano pomoc finansową w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego;

☛ Iloczynu liczby ton nawozów mineralnych, innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez, zakupionych od 1 września 2021 r. do 15 maja 2022 r. i różnicy średniej ceny za tonę nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez zakupionych w ww. okresie i średniej ceny danego typu nawozu mineralnego ogłoszonej przez ministra rolnictwa w BIP albo wynikającej z faktur lub imiennych dokumentów księgowych.

Szczegółowe informacje na stronie ARiMR.

Źródło: ARiMR

RED.

eprasa.pl 10e057f180

Latte Art – kawa jak malowana...

Latte art to sztuka zdobienia powierzchni kawy przy użyciu spienionego mleka. Pomysłowość, nieograniczona wyobraźnie i poczucie estetyki sprawiają, że niekiedy w filiżankach można zaobserwować małe mleczne dzieła sztuki.

KAROLINA KIEWLICZ, ZODR w Barzkowicach

Przyjmuje się, że latte art powstała pod koniec lat 90. w pewnej niewielkiej kawiarni w Stanach Zjednoczonych. Pracownik tejże kawiarni, David Schomer, przygotowywał dziennie dużą ilość kaw ze sporą ilością mlecznej piany. Klienci dopatrywali się w piance wyjątkowych wzorów, mimo że Schomer wcale nie skupiał się na ich tworzeniu. Z czasem jego popularność rosła, a coraz większa liczba klientów oczekiwała napojów z zaskakującymi rysunkami na powierzchni. Obecnie Davida Schomera uważa się za twórcę latte art.

Warunek 1. Odpowiednie mleko

Kluczem do sukcesu jest odpowiednie przygotowanie i umiejętne wykorzystanie spienionego mleka. Najlepiej sprawdzi się mleko z wysoką zawartość tłuszczu – minimum 3,2%. Powinno mieć temperaturę ok. 60-65 stopni i konsystencję zbliżoną do jogurtu. Musi być na tyle gęste, by nie rozpuścić się od razu w kawie i na tyle płynne, by swobodnie, jednostajnym strumieniem wlewać je do filiżanki.

Mleko wylewa się zazwyczaj z metalowego dzbanuszka z dziubkiem, co ułatwia tworzenie precyzyjnych wzorów. Idealnie spienione mleko musi być gładkie, jednolite i nie zawierać dużych pęcherzyków powietrza. Jeżeli widoczne są pęcherzyki powietrza, wystarczy dnem dzbanka 2-3 razy stuknąć o płaską powierzchnię.

Warunek 2. Odpowiednia kawa

Równie ważny jest rodzaj kawy, na której tworzony będzie wzór. Najlepiej, jeśli będzie to świeżo parzone espresso z naturalną, gęstą i trwałą cremą na powierzchni.

Techniki malowania

Istnieją dwie główne techniki malowania na kawie:

- free pouring – metoda malowania wzorów za pomocą spienionego mleka wlewanego do filiżanki z kawą bezpośrednio z dzbanka,
- etching – metoda tworzenia bardziej precyzyjnych wzorów za pomocą rysika lub wykałaczki oraz kolorowych syropów smakowych; minusem tej metody jest krótkotrwały efekt.

Z pozoru nawet proste wzory wymagają cierpliwości, treningu i zręczności. Ruchy z jednej strony muszą być ostrożne i precyzyjne, a z drugiej szybkie i stanowcze. Na początku najlepiej ćwiczyć na filiżankach o dużym przekroju.

Serce:
Dzbankiem ze spienionym mlekiem stuknąć delikatnie o blat, aby pozbyć się pęcherzyków powietrza. Filiżankę należy wypełnić kawą do ok. 1/3 wysokości i lekko przechylić. Ostrożnie równym strumieniem wlewać spienione mleko z dzbanuszka. Na powierzchni kawy zacznie tworzyć się biały punkt. Należy kontynuować nalewanie mleka, aby uzyskać regularne, okrągły kształt. Gdy filiżanka jest prawie pełna – unieść dzbanek, nie przerywając nalewania. Cieńszym strumieniem mleka przeciąć powstałe koło na pół.

eprasa.pl 10e057f180

Liść:
Spienione mleko wlewać ciągłym strumieniem, przy górnej krawędzi filiżanki wypełnionej w 1/3 espresso. Kiedy filiżanka będzie w połowie pełna i utworzy się biała plama z mleka – opuścić dzbanek tak, by znalazł się bliżej powierzchni kawy i szybkim ruchem wykonywać zygzak, kierując się ku dołowi filiżanki. Po utworzeniu zygzaka przy krawędzi filiżanki narysować spienionym mlekiem kreskę przecinająca cały wzór na pół.

WSKAZÓWKI
- Wzór należy rysować od razu po spienieniu mleka, ponieważ po niecałej minucie zaczyna się ono rozwarstwiać.
- Duże znaczenie ma odpowiednia odległość od filiżanki. Przy wlewaniu spienionego mleka na początku dzbanek należy trzymać wyżej, aby przebiło się przez warstwę cremy. Kiedy przyjdzie czas na rysowanie wzoru, dzbanek opuszcza się bliżej powierzchni kawy.
- Spienione mleko zawsze należy wlewać równomiernie, ciągłym strumieniem.
- Mleko spieniać można za pomocą dyszy w ekspresie, automatycznymi lub ręcznymi spieniaczami, a także w french pressie.

Mistrz kawowej ceremonii... Barista

W XIX wieku w domach polskiej zamożnej szlachty można było spotkać kawiarki – kobiety, które podawały rano i wieczorem kawę przyrządzaną według ówczesnych wytycznych. Aktualnie osoba profesjonalnie zajmująca się kawą nazywana jest baristą. Z języka włoskiego barista oznacza osobę stojącą za barem. Baristów możemy spotkać w kawiarniach, restauracjach i innych lokalach, gdzie serwowana jest kawa. Do zadań baristy należy oczywiście przygotowanie pysznej kawy, ale musi on również czuwać nad każdym etapem jej przygotowania, dla uzyskania jak najlepszego efektu, m.in. kontrola ziaren kawy, dbanie o sprzęt, spienianie mleka, a nawet dopasowanie odpowiedniej filiżanki.

Kawiarnie bardzo cenią sobie baristów biegłych w latte art. Dzisiaj bariści na całym świecie prześcigają się w tworzeniu coraz bardziej skomplikowanych i precyzyjnych wzorów. Co roku w wielu krajach, również w Polsce, odbywają się mistrzostwa w tej dziedzinie. Dla dobrego baristy kawa nie będzie jedynie pracą, ale przede wszystkim pasją. ■

eprasa.pl 10e057f180

MAJ W OGRODZIE

ROŚLINY OZDOBNE

☛ W maju przypadają tzw. zimni ogrodnicy (12-14 maja), po których w naszym klimacie nie powinny już występować przymrozki, ale te zdarzają się niestety nawet do końca pierwszej dekady czerwca. Po „zimnej Zośce" można już jednak wysadzać do gruntu sadzonki roślin wrażliwych na chłody, nawet bowiem jeśli wystąpią przymrozki to noc jest zwykle zbyt krótka, by mogły one silniej uszkodzić posadzone rośliny.

☛ W pierwszej połowie maja można jeszcze wysiewać niektóre letnie kwiaty jednoroczne oraz (druga połowa maja) kwiaty dwuletnie.

☛ Byliny, które wypuściły już młode pędy należy zabezpieczyć przed nocnymi chłodami. Przy dużych spadkach temperatury wrażliwe rośliny (np. dalie) możemy osłonić materiałem do ściółkowania albo np. kartonami.

☛ Początek maja to okres, kiedy należy zahartować sadzonki, rozsady kwiatów oraz podkiełkowane cebule i bulwy, np. begonii bulwiastej. Wysadzanie zaczynamy po zimnych ogrodnikach. Tymczasem w celu przyzwyczajenia roślin do warunków zewnętrznych, przy ładnej pogodzie dobrze jest wietrzyć inspekty. Dobry wzrost warunkuje odpowiednia ilość światła. Na kilka dni przed sadzeniem warto też zmniejszyć podlewanie.

☛ W maju kończy się okres intensywnego wzrostu roślin cebulowych. Cały czas spulchniamy podłoże i usuwamy chwasty. Na początku maja dokonujemy ostatniego nawożenia łatwo przyswajalnymi nawozami wieloskładnkowymi. U przekwitłych roślin wyłamujemy kwiaty u nasady. Gdy cebulowym zaczynają żółknąć liście (oznacza wejście w stan spoczynku), zaprzestajemy ich podlewania. Pod koniec maja, na początku czerwca, wykopujemy cebule tulipanów wielkokwiatowych wczesnych odmian.

☛ Młode rośliny, które mają być krzaczaste, należy silnie przycinać. Fuksje i dalie nie powinny mieć więcej niż po dwa pędy, resztę usuwamy, co pozwoli osiągnąć silny wzrost rośliny.

☛ W maju możemy nadal przesadzać i dzielić byliny, pamiętajmy przy tym, aby przyciąć zbyt mocno rozrośnięte, nadziemne części roślin.

☛ Pod koniec miesiąca zaczynają przekwitać lilaki, przekwitłe kwiatostany dobrze jest natychmiast usuwać, dzięki temu rośliny te zakwitną równie obficie w przyszłym roku.

☛ Na krzewach róż mogą pojawić się dzikie pędy wyrastające spod miejsca okulizacji. Zauważone „dziczki" należy natychmiast wyłamać, odsypując jednocześnie ziemię z okolic szyjki korzeniowej.

DRZEWA I KRZEWY

☛ Dobry start młodym drzewkom w sadzie zapewni odpowiednie podlewanie i spulchnianie wierzchniej warstwy gleby. W połowie maja zasilamy młode drzewka i krzewy nawozami wieloskładnikowymi. Starsze warto było zasilić już w kwietniu, ale jeżeli jeszcze tego nie zrobiliśmy, możemy to zrobić na początku maja.

☛ Jeżeli maj jest bezdeszczowy szczególnie ważne dla posadzonych wiosną młodych drzewek i krzewów staje się odpowiednio obfite podlewanie.

☛ Na początku maja przeprowadzamy ręczne usuwanie tzw. „pąków zimowych" (zaschnięte pąki jabłoni i grusz, z których nie wyrastają ani kwiaty, ani owoce) zaatakowanych przez kwieciaka. To zapobiegnie dalszemu rozprzestrzenianiu się tego szkodnika.

☛ Majowe przymrozki mogą uszkodzić kwiaty lub zawiązki owoców. Do ochrony zawiązków kwiatów i zawiązków krzewów możemy wykorzystać agrowłókninę. W sadach dobre rezultaty daje również zadymianie uzyskane dzięki spalaniu ściętych i wysuszonych gałęzi z dodatkiem lekko wilgotnej trawy i torfu.

☛ W połowa maja zawieszamy pułapki wabiące owady, których gąsienice żerują w zawiązkach i owocach. Pułapki są dość skuteczne w walce z owocówkami oraz nasionnicą trześniówką.

☛ Ładna pogoda sprzyja pojawieniu się mszyc. Aby się z nimi uporać, zabiegi ochronne rozpoczynamy, gdy tylko pojawią się pierwsze kolonie tego szkodnika. Usuwamy najsilniej porażone liście i wierzchołki pędów z koloniami mszyc. Przeprowadzamy oprysk wyciągiem z pokrzywy, czosnku, cebuli lub wykonujemy go przy użyciu roztworu mydła.

WARZYWNIK

☛ Od początku maja można przystąpić do wysiewu ogórków przeznaczonych na rozsady. Hoduje je się najczęściej w kuwetach bądź wielodoniczkach. Na przełomie kwietnia i maja siejemy też blisko spokrewnione z ogórkami melony.

eprasa.pl 10e057f180

☛ W maju wysiewamy kukurydzę. Ciepłolubna kukurydza cukrowa powinna być wysiana dopiero pod koniec miesiąca.

☛ Zbieramy plony z siewu ozimego i warzywa wieloletnie, takie jak szparag, rabarbar ogrodowy czy szczaw.

☛ Możliwe są już pierwsze zbiory warzyw wysianych pod osłonami i w tunelach foliowych, min. cebuli, szczypioru i rzodkiewki.

☛ Wysiane nasiona warto zabezpieczyć przed zniszczeniami, jakie mogą wyrządzić ptaki. Do odstraszania ptaków można wykorzystać powiewające na wietrze i odbijające światło paski folii aluminiowej, umocowane na drutach.

☛ Sadzimy rozsadę pomidorów, ogórków, papryki i selera.

☛ Rosnące warzywa wymagają pielęgnacji – nawadniania, spulchniania i odchwaszczania gleby, przerywania gatunków uprawianych z siewu. Gatunki ciepłolubne reagują pozytywnie na ściółkowanie gleby.

☛ Silny okres wzrostu pod koniec maja przechodzą pomidory. Ich łodyżki są dość słabe, należy zatem każdą roślinę zaopatrzyć w silny palik, do którego delikatnie przywiązujemy roślinę. Pomidory potrzebują dużo wody, którą należy lać w rowek wokół rośliny.

☛ Na przełomie maja i czerwca więcej wody potrzebują truskawki. Podlewania międzyrzędzi dokonujemy bez użycia sitka konewki. Dziobek konewki należy trzymać możliwie blisko ziemi, tak aby woda nie rozmywała gleby i nie brudziła owoców.

☛ Na miejscu przeznaczonym pod rabaty warzywne warto wysiać rośliny na zielony nawóz, takie jak żyto, łubin, peluszkę czy gorczycę. Wysiane gęsto tworzą szybko zielony dywan, utrudniając rozwój chwastów. W fazie do początku kwitnienia należy je przekopać, co użyźni glebę i poprawi jej strukturę.

TRAWNIK

☛ Jeżeli na trawniku pojawia się mech, glebę należy spulchnić widłami lub walcem kołkowym - aeratorem. Można skorzystać również ze specjalnych, regulowanych urządzeń, usuwających martwą trawę i mech.

☛ Ręczne pielenie trawnika często nie jest możliwe lub jest zbyt uciążliwe. Jeżeli po skoszeniu widać, jakie chwasty opanowały nasz trawnik, można zastosować odpowiedni środek do ich zwalczania. Należy go zastosować w momencie, gdy trawnik jest jeszcze wilgotny od rosy.

☛ Duże szkody w ogrodzie mogą wyrządzić krety. Najpopularniejsze są elektroniczne tzw. odstraszacze. Aby szybko pozbyć się tych zwierząt można wykorzystać świece dymne. Ostrożnie odgarniając kopczyki znajdziemy wejścia do korytarzy. Należy do nich włożyć zapalone świece i zatkać wejście ziemią. Należy tutaj pamiętać, iż kret jest zwierzęciem pożytecznym, znajdującym się pod ochroną i zwalczać możemy go jedynie na terenie ogrodu.

RED.

Źródło: poradnikogrodniczy.pl; ogrodnik-amator.pl

eprasa.pl 10e057f180

Kalendarz biodynamiczny

Maj 2022

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
						1 ZI Od 16.00 ☼ 5.05-20.02
00-13 2 ZI/PO 13-24 Do 4.00	3 PO	4 PO	00-02 5 PO/WO 02-24 ☺	6 WO	00-14 7 WO/OG 14-24	8 OG ☼ 4.53-20.13
9 OG ◖ I Kwadra	00-01 10 OG/ZI 01-24	11 ZI	00-09 12 ZI/PO 09-24	13 PO	00-13 14 PO/WO 13-24	15 WO Od 20.00 ☼ 4.31-20.25
00-14 16 WO/OG 14-24 Do 8.00 ○ PEŁNIA	17 OG Od11.00 do 23.00	00-14 18 OG/ZI 14-24 ◆	19 ZI	00-15 20 ZI/PO 15-24	21 PO	00-18 22 PO/WO 18-24 ◗ III Kwadra ☼ 4.31-20.25
23 WO	24 WO/OG	00-00 25 WO/OG 00-24	26 OG	00-08 27 OG/ZI 08-24	28 ZI Od 23.00	00-19 29 ZI/PO 19-24 Do 11.00 ☼ 4.23-20.44
30 PO ● NÓW	31 PO					

Czerwiec 2022

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
		00-07 1 PO/WO 07-24 Od 21.00	2 WO ☺ Do 9.00	00-21 3 WO/OG 21-24	4 OG	5 OG ☼ 4.17-20.52
00-08 6 OG/ZI 08-24	7 ZI ◖ I Kwadra	00-17 8 ZI/PO 17-24	9 PO	00-08 10 PO/WO 08-24	11 WO	12 WO Od 6.00 do 18.00
00-01 13 WO/OG 01-24	14 OG Od 19.00 ○ PEŁNIA	00-00 15 OG/ZI 00-24 Do 7.00	16 ZI	00-00 17 ZI/PO 00-24	18 PO	00-01 19 PO/WO 01-24 ☼ 4.14-21.01
20 WO	00-06 21 WO/OG 06-24 ◗ III Kwadra	22 OG	00-14 23 OG/ZI 14-24	24 ZI	25 ZI Od 3.00 do 15.00	00-01 26 ZI/PO 01-24 ☼ 4.16-21.02
27 PO	00-15 28 PO/WO 15-24	29 WO ● NÓW ☺ Od 2.00 do 14.00	30 WO			

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ◖ I KWADRA ○ PEŁNIA ◗ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc, korzeń, kwiat, liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

☺ - Początek sadzenia

◆ - Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prac ogrodniczych nie wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie

Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2022, działkowiec

eprasa.pl 10e057f180

Dopłaty do kredytów preferencyjnych na zakup ziemi tylko dla rolników wnioskujących o dopłaty bezpośrednie

Przypominamy: dopłaty do kredytu preferencyjnego na zakup gruntów mogą otrzymać tylko ci rolnicy, którzy są faktycznymi ich użytkownikami.

Czasami rolnicy decydują się na zakup ziemi za pieniądze z kredytu preferencyjnego dostępnego w bankach współpracujących z ARiMR. Niewątpliwą zaletą tego kredytu jest to, że część należnego bankowi oprocentowania spłaca za rolnika Agencja. Z analiz dokumentów składanych do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wynika, że zdarza się, iż kto inny otrzymał kredyt preferencyjny na zakup gruntów a kto inny występuje o przyznanie do nich dopłat bezpośrednich czy też płatności obszarowych w ramach PROW 2014-2020 (ONW; rolno-środowiskowo-klimatyczne; rolnictwo ekologiczne). Taka sytuacja nie powinna mieć miejsca. W związku z tym przypominamy, że dopłaty do kredytu preferencyjnego na zakup gruntów mogą otrzymać tylko ci rolnicy, którzy są faktycznymi ich użytkownikami oraz prowadzą na nich zgodną z postanowieniami umowy kredytowej działalność rolniczą i złożyli wniosek o przyznanie do tych działek dopłat bezpośrednich czy też płatności obszarowych w ramach PROW 2014–2020 (ONW; rolno-środowiskowo-klimatyczne; rolnictwo ekologiczne). ■

Źródło: ARiMR

EW.

Współpraca – wkrótce nabór wniosków

Od 30 kwietnia do 15 czerwca w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa można ubiegać się o wsparcie na operacje, których przedmiotem jest opracowanie i wdrożenie innowacji w ramach działania „Współpraca".

O pomoc mogą starać się grupy operacyjne EPI działające na obszarach wiejskich na rzecz innowacji w rolnictwie. Lider takiej grupy musi mieć nadany numer identyfikacyjny w krajowym systemie ewidencji producentów. Grupa EPI musi posiadać zdolność prawną albo działać jako spółka cywilna bądź konsorcjum. Może ona zrzeszać m.in. rolników, uczelnie, przedsiębiorców, właścicieli lasów, jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, związki rolnicze czy instytucje doradcze. Przynajmniej jeden z podmiotów wchodzących w skład występującej o wsparcie grupy musi być rolnikiem, a jeśli planowane przedsięwzięcie obejmuje koszty badań, wymagane jest, by jej członkiem była placówka naukowa.

Pomoc przyznawana jest w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych oraz ryczałtu w przypadku kosztów bieżących. Limit dofinansowania wynosi 12 mln zł na jedną grupę operacyjną, zaś jeśli chodzi o pojedynczą operację, nie może przekroczyć 6 mln zł. W okresie realizacji PROW na lata 2014-2020 dana grupa może pozyskać środki tylko raz.

Otrzymane wsparcie będzie mogło być przeznaczone na opracowanie i wdrożenie nowych lub znacznie udoskonalonych technologii, metod organizacji czy marketingu dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów bądź na samo powstawanie tych produktów. Dofinansowanie może zostać spożytkowane także na tworzenie lub rozwój krótkich łańcuchów dostaw lub rynków lokalnych. ■

Źródło: ARiMR

RED.

eprasa.pl 10e057f180

Zmiany terminów naborów PROW

Harmonogram trwających i planowanych naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020 w 2022 r. został zaktualizowany 11 kwietnia.

Zmieniły się terminy naborów wniosków dotyczących następujących instrumentów wsparcia:

- „Restrukturyzacja małych gospodarstw" (nabór od 16 maja do 14 lipca);
- „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej" (nabory w czerwcu 2022 i październiku 2022);
- „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług związanych z rolnictwem i leśnictwem" (nabór czerwiec 2022) i „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska" (nabór czerwiec/lipiec 2022);
- rezygnacji z drugiego planowanego na 2022 r. naboru w ramach instrumentu „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska".

Zaktualizowany harmonogram znaleźć można na stronie.gov.pl/web/rolnictwo/harmonogram-naboru-wnioskow-prow-2014-2020

Źródło: MRiRW

RED.

Nabór wniosków na tworzenie grup i organizacji producentów

Od 4 maja do 17 czerwca ARiMR będzie przyjmowała wnioski o dofinasowanie na „Tworzenia grup producentów i organizacji producentów". Można otrzymać nawet 100 tys. euro rocznie przez kolejnych pięć lat.

Wsparcie pochodzi z budżetu PROW na lata 2014-2020. Pomoc skierowana jest do nowych grup producentów rolnych, uznanych od 1 czerwca 2021 r. na podstawie ustawy z 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach. Grupy te muszą składać się z osób fizycznych, prowadzących działalność jako mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo. O dofinansowanie mogą starać się również organizacje producentów, uznane na podstawie przepisów ustawy z 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych albo ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych. Wsparcia nie mogą otrzymać podmioty zrzeszające producentów drobiu, wyrobów z mięsa drobiowego i jego podrobów oraz owoców i warzyw.

Pomoc jest realizowana w formie rocznych płatności przez okres pierwszych pięciu lat, następujących po dacie uznania grupy producentów rolnych lub organizacji producentów. Wysokość wsparcia wynosi: w pierwszym roku – 10 proc. przychodów netto, w drugim – 9 proc., w trzecim – 8 proc., w czwartym – 7 proc., w piątym – 6 proc. Limit przyznawanych środków finansowych to 100 tys. euro w każdym roku pięcioletniego okresu.

Do tej pory odbyło się dziesięć naborów wniosków o wsparcie na tworzenie grup producentów i organizacji producentów rolnych. Z pomocy skorzystało 1,2 tys. podmiotów, którym z budżetu PROW na lata 2014-2020 Agencja wypłaciła łącznie 637,5 mln zł. W rejestrze prowadzonym przez ARiMR wpisanych jest aktualnie 738 aktywnych grup producentów rolnych, zrzeszających 9114 członków.

Źródło: ARiMR

RED.

Pieniądze dla pszczelarzy

Do 31 maja trwa nabór wniosków o dofinasowanie do przezimowanych rodzin pszczelich. Wsparcie ma charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

O dofinansowanie, podobnie jak w roku ubiegłym, mogą ubiegać się pszczelarze prowadzący działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół wpisanych do rejestru prowadzonego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii oraz posiadający numer ewidencji producentów nadany przez Agencję. Jeżeli hodowca pszczół chce otrzymać pomoc, a nie jest zarejestrowany w ARiMR, musi wystąpić o nadanie numeru ewidencyjnego najpóźniej w dniu składania wniosku o wsparcie. Wsparcie wynosi 20 zł do każdej rodziny pszczelej, której udało się przetrwać zimę.

Wnioski o udzielenie pomocy należy składać do biur powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Źródło: ARiMR

RED.

eprasa.pl 10e057f180

5 do 7 tysięcy wsparcia dla KGW

Od 1 kwietnia do 30 września koła gospodyń wiejskich mogą składać wnioski o przyznanie wsparcia na działalność statutową. Pomoc jest finansowana z budżetu krajowego.

Wniosek o przyznanie pomocy może być złożony przez koło gospodyń wiejskich, które jest wpisane do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich. Obecnie jest w nim zarejestrowanych ponad 10,8 tys. kół – najwięcej w województwach: wielkopolskim, mazowieckim i lubelskim.

Jeśli chodzi o wysokość pomocy, to w stosunku do tej przyznawanej w 2021 r., ani pula środków: 70 mln zł, ani stawki nie uległy zmianie. Wsparcie pozostaje uzależnione od liczby członków koła i wynosi:

- 5 tys. zł – dla tych liczących nie więcej niż 30 osób,
- 6 tys. zł – jeśli ich liczba mieści się w przedziale 31-75,
- 7 tys. zł – w przypadku jeszcze liczniejszych kół.

Ważne: liczba członków danego koła wpisana we wniosku musi zgadzać się z danymi wpisanymi do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich. Jeżeli jest inaczej – należy najpierw uaktualnić informacje – a można to zrobić w biurze powiatowym Agencji – bo decyzja o przyznaniu wielkości pomocy będzie wydawana na podstawie danych znajdujących się w rejestrze prowadzonym przez ARiMR. Dla przykładu – jeżeli koło będzie ubiegać się o przyznanie pomocy w wysokości np. 6 tys. zł, ponieważ aktualnie należą do niego 33 osoby – co uprawnia do otrzymania takiego właśnie wsparcia – a z danych rejestrowych Agencji będzie wynikać, że liczba członków jest mniejsza, np. 30 osób, to wówczas takie koło otrzyma pomoc w wysokości nie 6 tys. zł, a 5 tys. zł, gdyż taka kwota przysługuje kołom o liczebności do 30 osób. Dlatego tak ważne jest, aby dane Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich były aktualne.

KGW może przeznaczyć otrzymane fundusze na aktywność społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną lokalnych środowisk oraz działalność na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich. Ważnymi celami, na które można wydać pieniądze, są także rozwój przedsiębiorczości kobiet oraz inicjowanie działań na rzecz poprawy warunków ich życia i pracy na wsi. Dofinansowanie można także wykorzystać, by rozwijać regionalną kulturę ludową czy upowszechniać współdziałanie i wprowadzać racjonalne metody gospodarowania.

W 2021 roku koła gospodyń wiejskich otrzymaną z ARiMR pomoc przeznaczały najczęściej m.in. na zakup: biletów na wyjazdy kulturalne, sportowe i szkoleniowe; wyposażenia wiejskich świetlic, sprzętu AGD oraz naczyń czy strojów na imprezy okolicznościowe.

W związku z tym, że pula środków może się wyczerpać wcześniej, koła nie powinny zwlekać z udaniem się do biur powiatowych Agencji z dokumentami. Ostatnim dniem na złożenie wniosku jest tradycyjnie 30 września. Nie zmieniają się także pozostałe terminy. Przyznane dofinasowanie musi zostać wykorzystane do 31 grudnia 2022 r., natomiast rozliczenia – przez złożenie sprawozdania – należy dokonać do 31 stycznia 2023 r.

Na podstawie analizy naborów przeprowadzonych w poprzednich latach można zauważyć, że liczba ubiegających się o wsparcie kół i kwota przyznawanej im w ostatnich latach pomocy rosną. W 2018 r. do kół gospodyń wiejskich trafiło ponad 16 mln zł, w 2019 r. – powyżej 29 mln zł, w 2020 r. – blisko 33 mln zł, zaś w 2021 r. – niemal 56 mln zł. ■

Źródło: ARiMR

RED.

eprasa.pl 10e057f180

Jak zostać rolnikiem?

W świetle prawa indywidualnym rolnikiem jest osoba, która posiada lub dzierżawi grunty rolne o powierzchni od 1 do 300 ha, posiada kwalifikacje rolnicze oraz przynajmniej od 5 lat mieszka w gminie, gdzie znajduje się jej gospodarstwo i osobiście je prowadzi.

PAULINA DOLATOWSKA, ZODR w Barzkowicach

Rolnik indywidualny? 1-300 ha gruntu

W posiadaniu rolnika indywidualnego nie może znajdować się więcej niż 300 ha użytków rolnych: grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami, grunty pod rowami, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych i nieużytki. Ustawodawca wprowadził też normę minimalną – 1 ha. Rolnik powinien więc posiadać od 1 ha do 300 ha gruntów, by można go było określać mianem „indywidualnego". Przy zawieraniu umowy sprzedaży czy wykonywaniu pierwokupu dowodem spełnienia wymogu obszarowego jest jedynie oświadczenie rolnika zamieszczone w akcie notarialnym.

Kwalifikacje rolnicze

Rolnik musi posiadać kwalifikacje rolnicze. Obecnie za odpowiednie kwalifikacje uznaje się:

a) wykształcenie rolnicze zasadnicze zawodowe, średnie lub wyższe lub

b) tytuł kwalifikacyjny lub tytuł zawodowy, lub tytuł zawodowy mistrza w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub

c) wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie albo wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i ukończone studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem, albo wykształcenie średnie inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub

d) wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe inne niż rolnicze i co najmniej 5-letni staż pracy w rolnictwie.

Staż pracy w rolnictwie

Staż pracy w rolnictwie posiada osoba, która:

a) podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników lub

b) prowadziła działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym o obszarze nie mniejszym niż 1 ha stanowiącym jej własność, przedmiot użytkowania wieczystego, przedmiot samoistnego posiadania lub dzierżawy, lub

c) była zatrudniona w gospodarstwie rolnym na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, wykonując pracę związaną z prowadzeniem działalności rolniczej, lub

d) wykonywała pracę związaną z prowadzeniem działalności rolniczej w charakterze członka spółdzielni produkcji rolnej, lub

e) odbyła staż, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), obejmujący wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej;

f) pracowała w indywidualnym gospodarstwie rolnym (okres pracy potwierdzony zaświadczeniem wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 1990 r. *o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy*).

Miejsce zamieszkania

Kolejnym wymogiem jest zamieszkiwanie w gminie przez okres minimum 5 lat oraz osobiste prowadzenie gospodarstwa . Od osób posiadających status „rolnika indywidualnego" wymaga się również, aby co najmniej 5 lat zamieszkiwały w gminie, na obszarze której położona jest jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa, które prowadzi. Dowodem potwierdzającym zamieszkanie w gminie przez odpowiedni okres czasu jest

eprasa.pl 10e057f180

dokument określający zameldowanie na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych. W ten sposób ustawodawca wprowadził de facto wymóg zameldowania w danej gminie od co najmniej 5 lat.

Za osobę osobiście prowadzącą gospodarstwo będzie uznana osoba, która:
a) pracuje w tym gospodarstwie,
b) podejmuje wszelkie decyzje dotyczące prowadzenia działalności rolniczej w tym gospodarstwie;
c) polega ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik w pełnym zakresie z mocy ustawy, chyba że powierzchnia prowadzonego przez nią gospodarstwa rolnego nie przekracza 20 ha użytków rolnych.

Prowadzenie gospodarstwa wiąże się z podejmowaniem „wszelkich" decyzji dotyczących prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie w ww. rozumieniu, co dokładniej oznacza „podejmowanie wszelkich decyzji dotyczących funkcjonowania gospodarstwa, w tym zawieranie umów z dostawcami, odbiorcami, bankami, ubezpieczycielami" itp. Wyróżniono decyzje o charakterze podstawowym i wykonawczym. Rolnik indywidualny musi więc podejmować przynajmniej te decyzje, które mają zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania gospodarstwa.

Uprawa roli a małżeństwo

Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego stanowi, że jeżeli nabywana nieruchomość rolna ma wejść w skład wspólności majątkowej małżeńskiej, wystarczające jest, gdy określone w ustawie wymogi dotyczące nabywcy nieruchomości rolnej spełnia jeden z małżonków. Oznacza to, że tylko jeden małżonek – przed nabyciem nieruchomości – musi mieć status rolnika indywidualnego.

Warto w tym miejscu dodać także, iż przepisy aktu prawnego traktujące o prawach i obowiązkach rolnika odnoszą się w całej rozciągłości do obojga małżonków, będących współposiadaczami gospodarstwa rolnego i prowadzących działalność rolniczą na wspólny rachunek. Mówiąc prościej, przepisy o ustroju rolnym stanowią, że wskutek nabycia nieruchomości rolnej, a właściwie wskutek posiadania gospodarstwa rolnego przez małżonków, obydwoje – zarówno mąż, jak i żona – stają się rolnikami w rozumieniu niniejszej ustawy.

Nabycie ziem rolnych

Jeśli posiada się status rolnika indywidualnego, nie należy spodziewać się większych ograniczeń przy nabywaniu nieruchomości rolnych. Limitem jest jedynie 300 ha posiadanej ziemi. Kiedy jednak nie jest się rolnikiem, wiele zależy od tego, od kogo będzie zakupiona działka i jaka jest jej powierzchnia.

✓ Gdy powierzchnia działki rolnej nie przekracza 2 ha, teoretycznie kupić ją może każdy. Trzeba tylko pamiętać, że prawo pierwokupu tej ziemi ma Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

✓ Jeśli sprzedający jest bliskim krewnym, wtedy nie trzeba się obawiać zainteresowania ze strony KOWR, a maksymalna powierzchnia nabywanej nieruchomości to aż 300 ha.

✓ Kiedy działka jest większa niż 2 ha, ale sprzedający nie jest spokrewniony, transakcja wymaga zgody dyrektora KOWR, która jest udzielana w drodze decyzji administracyjnej, więcej informacje uzyskać można od KOWR (www.kowr.gov.pl).

Rejestracja działalności rolniczej

Działalność rolnicza to produkcja, hodowla lub uprawa produktów rolnych albo utrzymywanie użytków rolnych w stanie nadającym się do wypasu bądź uprawy. Szczegółowo definiuje ją ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych. Jest w niej dokładnie opisane co uznaje się za działalność rolniczą, a czego nie, bo od przychodów osiąganych z jej prowadzenia nie płaci się podatku dochodowego, tylko rolny. Ten z kolei jest uzależniony od wielkości areału. Działalność rolnicza podlega również regulacjom ustawy o VAT, więc w określonych przypadkach trzeba się zarejestrować jako taki podatnik.

Poza tym trzeba zgłosić działalność w urzędzie gminy oraz zarejestrować się u organów sprawujących urzędowy nadzór nad produkcją żywności, czyli w Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w Inspekcji Weterynaryjnej. Jeśli zaś chcemy korzystać z dopłat, to nie obędzie się bez wizyty w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Rozpoczynając działalność rolniczą trzeba również pamiętać o załatwieniu niezbędnych formalności. Jest to między innymi rejestracja w Państwowej Inspekcji Sanitarnej działalności rolniczej polegającej m.in. na produkcji oraz wprowadzaniu żywności do obrotu na placu targowym. Wniosek musi zostać złożony do właściwych państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych dla miejsca działalności rolniczej.

Ubezpieczenie KRUS

Ubezpieczenie społeczne rolników obejmuje rolników, ich małżonków i pracujących z nimi domowników oraz pomocników rolnika, o ile osoby te:
✓ posiadają obywatelstwo polskie lub
✓ są uprawnieni do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Ustawa przewiduje dwie formy objęcia ubezpieczeniem:
✓ z mocy ustawy (czyli obowiązkowo), gdy powierzchnia użytków rolnych przekracza 1 ha przeliczeniowy,
✓ na wniosek (czyli dobrowolnie), gdy powierzchnia użytków rolnych nie przekracza 1 ha przeliczeniowego (tj. wynosi 1 ha przeliczeniowy lub poniżej 1 ha przeliczeniowego).
oraz wyodrębnia dwa rodzaje ubezpieczenia:
- ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie,
- ubezpieczenie emerytalno-rentowe.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami o ubezpieczeniu społecznym rolników, wymienionemu ubezpieczeniu podlega obowiązkowo: rolnik, zamieszkujący i prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek działalność rolniczą w pozostającym w jego posiadaniu gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych lub dział specjalny produkcji rolnej, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także małżonek rolnika oraz domownik stale pracujący w tym gospodarstwie, jeżeli rolnik ten, jego małżonek, domownik, nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty, albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Rolnicy podlegają ubezpieczeniu w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Osoba która ma podlegać ubezpieczeniu KRUS jest:
✓ właścicielem gruntów rolnych lub dzierżawcą takich gruntów, jeżeli dzierżawa jest zarejestrowana w ewidencji gruntów i budynków, prowadzi działalność na tych gruntach,
✓ płatnikiem podatku rolnego lub podatku od dochodu z działów specjalnych prowadzi działalność rolniczą w rozmiarze wynikającym z zakresu opodatkowania,
✓ bliską osobą rolnikowi, spełniająca warunki ustawy, stale pracuje w gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy, jeżeli okoliczność ta została stwierdzona zgodnym oświadczeniem rolnika i tej osoby.

Ubezpieczenia obowiązkowe

Według ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Fun-

eprasa.pl 10e057f180

Do obowiązkowych ubezpieczeń rolnych należy ubezpieczenie budynków na terenie gospodarstwa rolnego oraz OC rolników. Koniecznie ubezpieczyć trzeba również uprawy, jeśli pobiera się na nie dopłaty bezpośrednie. Za brak takich polis nakładana jest kara finansowa.

duszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunalnych rolnicy są zobowiązani do wykupienia polisy odpowiedzialności cywilnej oraz do ubezpieczenia budynków zlokalizowanych na terenie gospodarstwa rolnego. Obowiązek ten dotyczy osób fizycznych, które prowadzą działalność rolniczą i odprowadzają od niej podatek, a także są właścicielami użytków rolnych przekraczających powierzchnię 1 ha.

Z kolei rolnicy, którzy korzystają z dopłat bezpośrednich, są zobowiązani do wykupienia ubezpieczenia na co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, które objęte są właśnie takim dofinansowaniem.

Polisa obejmuje również odpowiedzialność cywilną osób pracujących w gospodarstwie rolnym. Ubezpieczenie przyda się, gdy w wypadku przy pracy ucierpi rolnik lub osoba pomagająca w gospodarstwie. Co ważne, taka polisa OC obejmuje również szkody, które powstały podczas prowadzenia kombajnu, opryskiwacza i innych pojazdów wolnobieżnych. Polisę odpowiedzialności cywilnej rolnik kupuje w wybranym towarzystwie ubezpieczeniowym, a umowę zawiera na okres 12 miesięcy.

Podatki w działalności rolniczej

Rolnicy prowadzący działalność rolniczą, podobnie jak inne grupy społeczne, podlegają opodatkowaniu, jednak przepisy prawne w tym zakresie znacznie różnią się od przepisów obowiązujących dla innych podmiotów funkcjonujących na rynku. Wynika to m.in. z faktu, że głównym czynnikiem produkcji jest ziemia, a działalność rolnicza cechuje się zazwyczaj niższą opłacalnością w stosunku do innych działalności gospodarczych, gdzie efekty produkcyjne w dużej mierze determinują warunki klimatyczne. W Polsce działalność rolnicza jest opodatkowana kilkoma rodzajami podatków. Są to przede wszystkim: podatek rolny, podatek od nieruchomości, podatek od towarów i usług (VAT), podatek dochodowy z działów specjalnych produkcji rolnej, podatek akcyzowy oraz ryczałt od przychodów ewidencjonowanych w ramach rolniczego handlu detalicznego.

W myśl przepisów ustawy, opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają gospodarstwa rolne, w których grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, posiadają łączną powierzchnię przekraczającą 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy. Grunty te stanowią własność lub znajdują się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej i nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. Działalność rolnicza to produkcja roślinna i zwierzęca, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowla ryb. Organem podatkowym właściwym w sprawach podatku rolnego jest wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Podatek akcyzowy doliczany jest do większości nośników energii jak gaz, prąd czy paliwa płynne. Przepisy ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej umożliwiają rolnikowi złożenie wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej do wysokości limitu zwrotu. Wniosek o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej składa się do wójta, burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu tego producenta rolnego (w tym dzierżawcy).

Wniosek składa się w terminach od 1 lutego do ostatniego dnia lutego i od 1 sierpnia do 31 sierpnia danego roku. Wypłata zwrotu podatku przyznanego na podstawie decyzji następuje w terminach: od 1 do 30 kwietnia – jeżeli wnioski o zwrot podatku zostały złożone w terminie od dnia 1 lutego do ostatniego dnia lutego, od 1 do 31 października – jeżeli wnioski o zwrot podatku zostały złożone w terminie od dnia 1 do 31 sierpnia. ■

Szczegółowe informacje na temat rozpoczęcia działalności rolniczej znajdziecie Państwo w broszurze Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach: Jak zostać rolnikiem?, dostępnej na stronie internetowej www.zodr.pl

eprasa.pl 10e057f180

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji zebranych w TZD opracowali
Ewa Wenc i Kazimierz Niegowski

Wybrane ceny w dniu 5.04.2022 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Gryka	dt	-	400,00	300,00	-	-	-	350,00	300,00	400,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	127,50	133,00	131,50	140,00	-	142,25	134,85	127,50	142,25
Kukurydza	dt	-	120,00	133,00	-	-	-	126,50	120,00	133,00
Łubin słodki	dt	150,00	153,33	156,67	-	-	-	153,33	150,00	156,67
Owies konsumpcyjny	dt	110,00	112,50	101,50	-	-	105,00	107,25	101,50	112,50
Owies paszowy	dt	100,00	101,67	-	-	-	-	100,83	100,00	101,67
Peluszka	dt	160,00	135,00	150,00	-	-	-	148,33	135,00	160,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	153,00	158,33	154,00	161,00	-	157,00	156,67	153,00	161,00
Pszenica paszowa	dt	147,00	150,83	148,67	154,33	-	155,00	151,17	147,00	155,00
Pszenżyto	dt	126,33	130,33	132,67	131,67	-	139,75	132,15	126,33	139,75
Jałówki opasane (kl. E)	kg	8,75	-	10,00	-	-	7,88	8,88	7,88	10,00
Maciory i braki	kg	3,57	-	2,50	-	3,65	2,75	3,12	2,50	3,65
Mleko	l	1,72	1,90	1,80	1,90	1,68	1,86	1,81	1,68	1,90
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	9,50	-	11,25	11,00	-	10,10	10,46	9,50	11,25
Tuczniki kl. I	kg	5,75	4,80	4,65	6,80	6,12	4,75	5,48	4,65	6,80

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	275,00	221,00	-	270,00	253,00	254,75	221,00	275,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	241,00	270,00	255,00	266,50	258,13	241,00	270,00
Koncentrat KBW	dt	-	-	-	-	296,00	-	296,00	296,00	296,00
Mieszanka B	dt	-	-	175,00	-	180,00	192,00	182,33	175,00	192,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	306,50	309,00	290,00	-	317,75	305,81	290,00	317,75
Koncentrat LP	dt	-	280,00	310,50	-	280,00	310,00	295,13	280,00	310,50
Koncentrat prosiak	dt	-	300,00	329,00	-	-	344,50	324,50	300,00	344,50
Koncentrat PW	dt	-	321,33	292,00	285,00	240,00	344,00	296,47	240,00	344,00
Koncentrat T	dt	-	311,00	333,33	302,50	277,00	319,00	308,57	277,00	333,33
Mieszanka L	dt	-	164,00	-	150,00	-	176,00	163,33	150,00	176,00
Mieszanka LK	dt	-	189,50	189,40	184,00	180,00	246,00	197,78	180,00	246,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	209,50	188,00	-	180,00	252,00	207,38	180,00	252,00
Mieszanka PP grower	dt	222,00	194,00	184,90	175,00	188,00	212,00	195,98	175,00	222,00
Mieszanka PP starter	dt	310,00	227,00	228,30	-	216,00	279,38	252,14	216,00	310,00
Mieszanka PW	dt	220,00	223,50	198,00	228,50	256,00	244,65	228,44	198,00	256,00
Prowit T	dt	-	245,00	-	-	256,00	302,00	267,67	245,00	302,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	132,50	-	145,00	-	138,75	132,50	145,00
Śruta kukurydziana	dt	-	192,00	180,00	-	156,65	182,00	177,66	156,65	192,00
Śruta sojowa	dt	-	-	-	-	-	300,00	300,00	300,00	300,00

eprasa.pl 10e057f180

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	220,00	235,00	246,50	246,50	270,25	243,65	220,00	270,25
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	400,00	390,00	400,00	-	-	376,25	391,56	376,25	400,00
Inhibitor do mieszania z mocznikiem	l	-	-	-	-	-	18,00	18,00	18,00	18,00
Korn -Kali 40	dt	300,00	-	270,00	285,00	268,00	295,00	283,60	268,00	300,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	-	300,00	280,00	-	-	-	290,00	280,00	300,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	475,00	433,33	495,00	521,50	500,00	491,00	485,97	433,33	521,50
Mocznik otoczkowany 46	dt	560,00	-	-	-	560,00	-	560,00	560,00	560,00
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	560,00	-	583,00	560,00	-	575,00	569,50	560,00	583,00
Polifoska 6-20-30	dt	-	350,00	375,00	399,00	364,50	329,23	363,55	329,23	399,00
Polifoska 8-24-24	dt	-	279,00	270,00	-	-	285,12	278,04	270,00	285,12
RSM - wodny roztwór saletrzano-mocznikowy 32	l	4,10	2,70	2,60	4,00	3,26	3,40	3,34	2,60	4,10
Saletra amonowa 32	dt	450,00	-	461,50	434,00	446,50	460,50	450,50	434,00	461,50
Saletra amonowa 34	dt	375,00	390,00	490,00	405,33	466,75	435,25	427,06	375,00	490,00
Saletra CAN 27	dt	250,00	320,00	-	390,00	-	250,00	302,50	250,00	390,00
Saletrzak/Salmag 28	dt	435,00	480,00	398,00	-	405,00	-	429,50	398,00	480,00
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	351,25	365,00	424,00	418,00	399,00	-	391,45	351,25	424,00
Sól potasowa 60	dt	370,00	-	-	333,00	333,00	310,00	336,50	310,00	370,00
Agil-S 100 EC	l	-	115,00	-	-	113,00	133,60	120,53	113,00	133,60
Betanal MaxxPro 209 OD	l	-	-	-	-	119,75	-	119,75	119,75	119,75
Boogie Xpro 400 EC	l	-	211,00	-	-	-	192,80	201,90	192,80	211,00
Bulldock 025 EC	l	-	53,00	-	-	-	53,89	53,44	53,00	53,89
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	108,40	93,57	100,99	93,57	108,40
Caryx 240 SL	l	136,00	129,50	-	-	138,85	-	134,78	129,50	138,85
CCC 720 SL	l	12,23	12,00	-	11,60	10,50	14,63	12,19	10,50	14,63
Chwastox Turbo 340 SL	l	25,80	34,00	34,00	29,30	34,22	36,70	32,34	25,80	36,70
Coragen 200 SC	l	1 500,00	1 230,00	-	-	1 345,00	1 446,20	1 380,30	1 230,00	1 500,00
Cyperkill Max 500 EC	l	-	210,00	-	-	209,50	-	209,75	209,50	210,00
Decis Mega 50 EW	l	-	153,50	151,00	-	141,75	155,00	150,31	141,75	155,00
Delan 700 WG	kg	-	258,00	-	-	-	-	258,00	258,00	258,00
Delmetros 100 SC	l	-	182,00	-	177,00	179,00	168,00	176,50	168,00	182,00
Dewrinol 450 SC	l	-	76,00	-	-	77,00	80,00	77,67	76,00	80,00
Goal 480 SC	l	-	273,00	-	-	250,00	281,20	268,07	250,00	281,20
Huzar Active Plus	kg	-	143,00	-	-	115,07	146,00	134,69	115,07	146,00
Lancet Plus 125 WG	kg	600,00	666,67	-	-	688,13	678,55	658,34	600,00	688,13

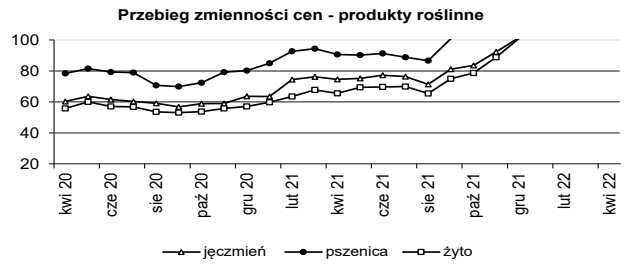

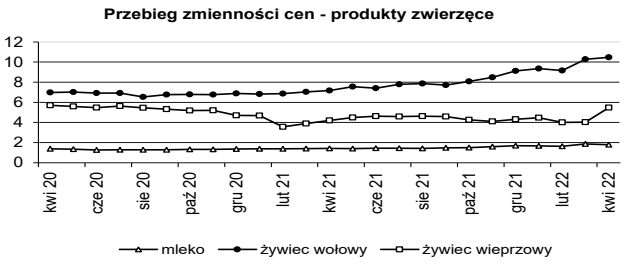

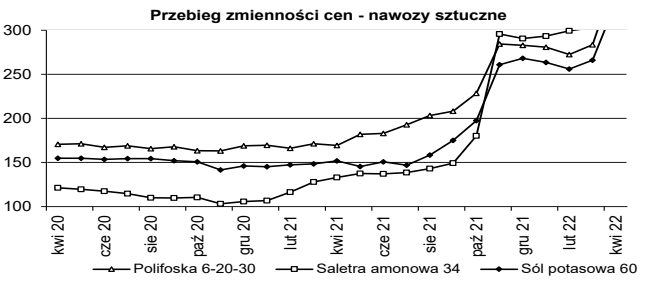

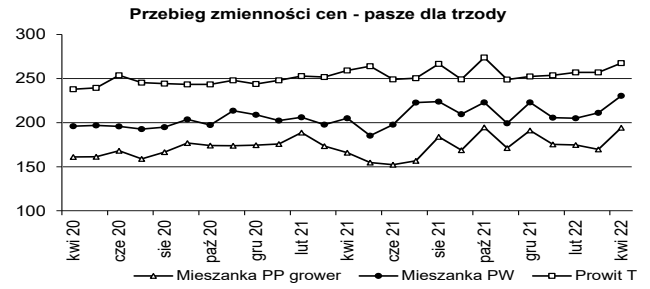

eprasa.pl 10e057f180

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	-	1 000,00	750,00	860,00	700,00	700,00	802,00	700,00	1 000,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	0,97	1,03	0,97	0,93	1,05	1,02	0,99	0,93	1,05
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	4 200	-	5 150	5 500	4 000	4 713	4 000	5 500
Jęczmień	dt	-	130,00	-	140,00	150,00	150,00	142,50	130,00	150,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	4 500	4 600	5 000	5 000	4 600	4 740	4 500	5 000
Mieszanka zbożowa	dt	-	120,00	120,00	130,00	130,00	-	125,00	120,00	130,00
Miód	l	40,83	41,67	37,67	40,83	40,50	39,33	40,14	37,67	41,67
Mleko krowie	l	2,13	2,33	2,67	2,50	3,00	2,13	2,46	2,13	3,00
Obornik	t	-	110,00	-	100,00	100,00	-	103,33	100,00	110,00
Owies	dt	-	100,00	-	120,00	130,00	110,00	115,00	100,00	130,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	-	170,00	150,00	140,00	150,00	-	152,50	140,00	170,00
Pszenica	dt	150,00	180,00	140,00	190,00	165,00	170,00	165,83	140,00	190,00
Pszenżyto	dt	-	120,00	120,00	150,00	160,00	130,00	136,00	120,00	160,00
Siano łąkowe prasowane	t	-	320,00	320,00	250,00	250,00	-	285,00	250,00	320,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	200,00	-	180,00	200,00	-	193,33	180,00	200,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	120,00	150,00	120,00	120,00	135,00	135,00	130,00	120,00	150,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	130,00	110,00	135,00	110,00	112,50	100,00	116,25	100,00	135,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	35,00	-	-	-	-	35,00	35,00	35,00
Koszenie traw	ha	200,00	150,00	145,00	150,00	145,50	175,00	160,92	145,00	200,00
Najem pracownika - prace dorywcze	h	20,00	20,00	22,00	23,00	23,33	19,52	21,31	19,52	23,33
Olej napędowy	l	7,24	7,27	7,21	7,43	7,35	7,28	7,30	7,21	7,43
Oprysk roślin	ha	90,00	90,00	75,00	93,33	83,33	86,67	86,39	75,00	93,33
Orka głęboka	ha	270,00	325,00	285,00	273,33	275,00	273,33	283,61	270,00	325,00
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	25,00	30,00	-	-	-	-	27,50	25,00	30,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	25,00	15,00	15,00	17,00	-	23,20	19,04	15,00	25,00
Roztrząsanie obornika z załadunkiem	t	80,00	60,00	80,00	60,00	72,50	-	70,50	60,00	80,00
Sadzenie ziemniaków	ha	-	200,00	-	220,00	-	-	210,00	200,00	220,00
Siew zbóż agregatem uprawowo siewnym	ha	210,00	250,00	213,33	215,00	265,00	214,80	228,02	210,00	265,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	240,00	150,00	186,67	183,33	200,00	150,60	185,10	150,00	240,00
Talerzowanie	ha	190,00	185,00	190,00	166,67	170,00	143,33	174,17	143,33	190,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	140,00	110,00	120,00	110,00	126,50	147,90	125,73	110,00	147,90
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	180,00	120,00	110,00	136,67	150,00	208,00	150,78	110,00	208,00
Uprawa agregatem uprawowym	ha	225,00	190,00	145,00	176,67	250,00	174,00	193,44	145,00	250,00
Włókowanie	ha	-	125,00	140,00	145,00	-	145,20	138,80	125,00	145,20
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	150,00	-	110,00	120,00	118,00	124,50	110,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	210,00	210,00	165,00	150,00	200,00	187,00	150,00	210,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	-	900,00	-	-	900,00	900,00	900,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	395,00	370,00	375,00	400,00	350,00	432,00	387,00	350,00	432,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	335,00	325,00	340,00	360,00	389,75	378,00	354,63	325,00	389,75
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	400,00	-	-	400,00	400,00	400,00
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	150,00	-	160,00	-	-	155,00	150,00	160,00

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

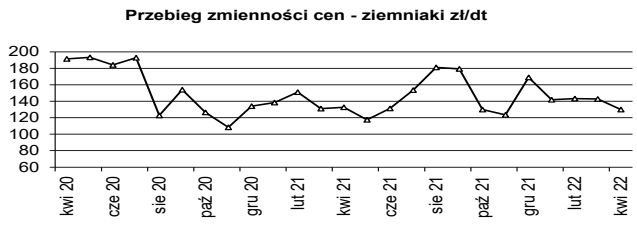

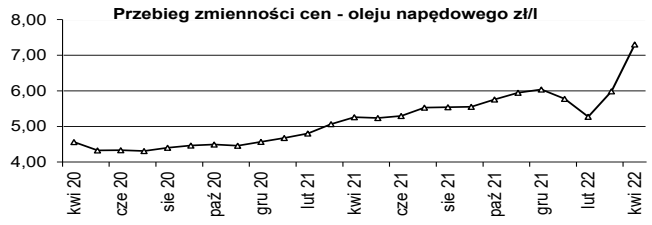

eprasa.pl 10e057f180

RYNKI ROLNE

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska			REGIONY								
					Centralno-Wschodni			Południowy			Północno-Zachodni		
		17.04	10.04	zmiana [%]	17.04	10.04	zmiana [%]	17.04	10.04	zmiana [%]	17.04	10.04	zmiana [%]
Pszenica	kons.	1655	1648	0,4	1622	1638	-1,0	1655	1614	2,5	1686	1711	-1,5
	pasz.	1666	1619	2,9	1637	1615	1,3	nld	1595	--	1680	1623	3,5
Żyto	kons.	1314	1311	0,2	1279	1242	3,0	nld	nld	--	1347	1393	-3,3
	pasz.	1190	1220	-2,5	1275	1265	0,8	nld	nld	--	1102	1202	-8,4
Jęczmień	kons.	1407	1433	-1,8	nld	nld	--	nld	nld	--	1364	1305	4,5
	pasz.	1392	1385	0,5	1446	1406	2,8	nld	1341	--	1362	1383	-1,6
	browar.	1544	1447	6,7	--	nld	--	--	--	--	1544	1555	-0,7
Kukurydza	pasz.	1433	1431	0,1	1376	1395	-1,4	1478	1455	1,5	1447	1439	0,6
Owies	kons.	1226	1270	-3,5	--	--	--	--	--	--	1226	1270	-3,5
	pasz.	1129	1098	2,9	1112	1051	5,8	nld	nld	--	1140	1128	1,1
Pszenżyto	pasz.	1421	1413	0,6	1424	1417	0,5	nld	1418	--	1416	1408	0,6

2. Średnie miesięczne ceny netto zbóż monitorowanych przez zintegrowany system rolniczej informacji rynkowej

Rodzaj ziarna		marzec '21	kwiecień '21	maj '21	czerwiec '21	lipiec '21	sierpień '21	wrzesień '21	październik '21	listopad '21	grudzień '21	styczeń '22	luty '22	marzec '22
Pszenica	kons.	954	941	969	960	868	917	1003	1079	1199	1316	1297	1274	1527
	pasz.	977	977	983	996	914	913	997	1073	1182	1272	1267	1247	1496
Żyto	kons.	709	728	743	775	644	686	805	865	986	1097	1131	1085	1211
	pasz.	721	728	746	798	691	711	800	885	963	1041	1068	1018	1155
Jęczmień	kons.	786	815	822	837	685	753	834	905	986	1154	1110	1121	1309
	pasz.	828	847	863	886	717	754	851	897	963	1106	1155	1119	1261
	browar.	831	899	923	961	731	813	819	976	1077	1205	1256	1289	1389
Kukurydza	pasz.	888	932	1002	1024	1010	1033	1087	955	1007	1044	1072	1106	1303
Owies	kons.	673	656	624	603	567	603	673	761	944	1039	932	1051	1143
	pasz.	637	621	619	636	627	595	671	678	776	892	949	934	1052
Pszenżyto	pasz.	832	837	855	898	781	796	874	934	1047	1192	1178	1141	1308

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa pół-tusz	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	17.04	10.04	zmiana [%]	17.04	10.04	zmiana [%]	17.04	10.04	zmiana [%]	17.04	10.04	zmiana [%]	17.04	10.04	zmiana [%]
S	8 712	8 823	-1,3	8 801	8 798	0,0	8 689	8 770	-0,9	8 549	8 831	-3,2	8 758	8 883	-1,4
E	8 654	8 713	-0,7	8 704	8 704	0,0	8 603	8 658	-0,6	8 663	8 753	-1,0	8 674	8 754	-0,9
U	8 365	8 392	-0,3	8 357	8 366	-0,1	8 368	8 387	-0,2	8 328	8 387	-0,7	8 385	8 412	-0,3
R	8 061	8 054	0,1	*	*	*	8 099	8 107	-0,1	7 945	7 954	-0,1	8 140	8 079	0,8
O	7 208	7 178	0,4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	7 080	7 073	0,1
P	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
RAZEM	**8 638**	**8 715**	**-0,9**	**8 690**	**8 695**	**-0,1**	**8 610**	**8 672**	**-0,7**	**8 575**	**8 742**	**-1,9**	**8 661**	**8 753**	**-1,0**

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	REGIONY											
	Centralny				Południowy				Północny			
	17.04 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	17.04 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	17.04 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]
Bydło ogółem	11,42	-0,6	324,4	100,0	11,30	0,0	318,8	100,0	10,60	-1,6	317,0	100,0
bydło 8-12 m-cy (Z)	12,09	1,7	261,1	0,1	11,64	1,1	251,5	0,2	--	--	--	--
byki 12-24 m-ce (A)	12,27	-1,0	355,6	39,3	12,09	-0,1	353,3	35,9	11,47	-3,1	351,6	28,6
byki > 24 m-cy (B)	12,20	0,1	403,3	7,7	12,23	1,0	396,6	6,0	11,83	-0,5	408,2	4,9
wolce > 12 m-cy (C)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
krowy (D)	9,83	0,5	287,0	31,1	9,84	0,3	291,0	35,3	9,58	0,4	293,1	52,5
jałówki > 12 m-cy (E)	11,46	0,6	294,2	21,9	11,52	0,9	287,5	22,7	10,38	-1,8	304,3	14,0

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował Andrzej Kamiński

eprasa.pl 10e057f180

Ogłoszenia rolników

SPRZEDAŻ

ROŚLINY

Ziemniaki sadzeniaki jadalne odmian Sokina i Gala (po 3 tony). Odgardowo, gm. Dobrzany. Tel. 512 669 807.

MASZYNY I URZĄDZENIA

Kombajn ziemniaczany Anna Z646, radełka 5-rzędowe, przyczepa 3 t, sadzarka do ziemniaków, rozsiewacz nawozu, rozrzutnik obornika, kultywator 2,7 m, śrutownik z silnikiem, brony 4-polowe ciężkie, przyczepka samochodowa, wózek do przewozu zwierząt. Tel. 662 295 827.

Opryskiwacz 600 l, 12 m, stan bardzo dobry. Cena 1500 zł. Tel. 609 095 454.

Silos BIN 28 płaskodenny, stan dobry. Tel. 666 729 640.

Kombajn zbożowy Massey-Ferguson – heder 2,80 (gotowy do żniw) oraz ciągnik Ursus C 360 po kapitalnym remoncie silnika, posiada dokumenty. Ceny do uzgodnienia. Tel. 724 742 811.

GRUNTY I NIERUCHOMOŚCI

Działki pod zabudowę położone w Łobzie przy ul. Wojcelskiej. 1. Działka o areale 1370 m^2 w cenie 40 zł/m^2. Tel. 501 437 274.

RÓŻNE

Usługi transportowe/przeprowadzki do 3,5 t. Stargard i okolice. Tel. 696 449 143.

Warunki prenumeraty, przyjmowanie reklam

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty 1 egz. u doradcy - 30,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przesyłać na adres: redakcja.barzkowice@home.pl lub barzkowice@home.pl, fax 91 561 37 91, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.

Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)

▸Reklama w pełnym kolorze:
A4 - pierwsza emisja - 1 130 zł, kolejne - 910 zł
A5 - pierwsza emisja - 590 zł, kolejne - 480 zł
Artykuł reklamowy A4 - 550 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 40 zł/moduł

PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ

Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać (**do 10. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie**, np. do 10 stycznia do nr lutowego) na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Ogłoszenia drobne od rolników zamieszczamy bezpłatnie.

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 73, 479 40 43
fax 91 561 37 91
facebook.com/zodr.barzkowice
e-mail: redakcja.barzkowice@home.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna)
Szyrlina Sobolewska (skład, projekt okładki)
Druk: TOP DRUK Sp. o.o. sp.k., ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża, nakład 1400 egz.

Kontakt z nami

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. (91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
fax (91) 561 37 91
e-mail: barzkowice@home.pl, www.zodr.pl

Oddział w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8
75-216 Koszalin
tel. (94) 341 87 30, fax (94) 342 79 24
e-mail: koszalin.oddzial@zodr.pl

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Białogardzie, ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
tel. (94) 312 04 10, fax (94) 311 26 88, kom. 513 161 525
e-mail: bialogard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Choszcznie, ul. Jagiełły 17c/6, 73-200 Choszczno
tel./fax (95) 765 27 93, kom. 513 164 889
e-mail: choszczno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Gdyńska 4, 78-500 Drawsko Pom.
tel./fax (94) 363 22 64, kom. 513 161 531
e-mail: drawsko.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryficach, ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
tel./fax (91) 384 71 52, kom. 513 161 417
e-mail: gryfice.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach, ul. Targowa 19
74-110 Banie, tel./fax (91) 416 80 62
kom. 513 161 505, e-mail: gryfino.pzdr@zodr.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
tel./fax (91) 392 71 75, kom. 513 161 437
e-mail: goleniow.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kamieniu Pom. zs. w Golczewie
ul. Niepodległości 23, 72-410 Golczewo
tel./fax (91) 382 34 98, kom. 513 161 413
e-mail: kamien.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel./fax (94) 352 40 30, kom. 513 161 526
e-mail: kolobrzeg.pzdr@zodr.pl

PZDR w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
tel. (94) 342 79 29, kom. 513 164 897
e-mail: koszalin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Łobzie, ul. Północna 10, 73-150 Łobez
tel./fax (91) 397 09 21, kom. 513 161 440
e-mail: lobez.pzdr@zodr.pl

PZDR w Myśliborzu, ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel./fax (95) 747 93 51, kom. 513 161 541
e-mail: mysliborz.pzdr@zodr.pl

PZDR w Pyrzycach, ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
tel./fax (91) 570 48 75, kom. 513 161 508
e-mail: pyrzyce.pzdr@zodr.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
tel./fax (94) 314 00 00, kom. 513 164 891
e-mail: slawno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Stargardzie
Barzkowice 2, 73-134 Barzkowice
tel./fax (91) 573 46 03, kom. 513 161 509
e-mail: stargard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
tel./fax (94) 374 00 54, kom. 513 161 538
e-mail: szczecinek.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
tel./fax (91) 484 51 55, kom. 513 161 507
e-mail: szczecin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Świdwinie, ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
tel. (94) 365 35 57, fax (94) 365 61 97, kom. 513 161 536
e-mail: swidwin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Wałczu, ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
tel./fax (67) 258 97 30, kom. 513 161 411
e-mail: walcz.pzdr@zodr.pl

eprasa.pl 10e057f180

Cudze chwalicie, swoje poznajcie!

Rolniku!
Chcesz sprzedać swoje produkty?

Konsumencie!
Chcesz kupić polskie produkty najwyższej jakości?

wejdź na stronę **www.polskiebazarek.pl**

Na **polski ebazarek** zaprasza Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z jednostkami doradztwa rolniczego

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie"

eprasa.pl 10e057f180

NOWA GAMA BIOSTYMULATORÓW I NAWOZÓW PŁYNNYCH

DNA PERFORMANCE

Leos
Gold
Axis
Vital
Elite
Tonic

DESTRESS

NUTRITION

AMELIORATION

Timac AGRO

NAWOŻENIE I BIOSTYMULACJA

pl.timacagro.com

eprasa.pl 10e057f180